

Προβληματισμοί

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

HELLENIC INSTITUTE for STRATEGIC STUDIES

ΤΕΥΧΟΣ 59, ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2010, ΕΥΡΩ 0,01

Ήδωρον 1 και Πιστηρίων, 10439 Αθήνα

Ενημερωτικό Σεμινάριο στο ΑΤΑ 10-11-12 Νοε 2009

* «Αναγκαίες Προσαρμογές ή Αλλαγές της Ελληνικής Εθνικής Στρατηγικής (Εξωτερική Πολιτική, Εθνική Άμυνα, Οικονομία)

ώστε να αναχαιτισθεί η δυναμική που αναπτύσσεται από την Τουρκία»

* «Εξωτερική Πολιτική Τουρκίας έναντι ΗΠΑ, ΝΑΤΟ, ΕΕ, Ρωσίας, Καυκάσου, Μ. Ανατολής, Ιράν, Ιράκ, Κεντρικής Ασίας»

* «Η Μουσουλμανική Μειονότητα της Θράκης»

* «Τα Θαλάσσια Όρια της Ελλάδος»
(Υφιστάμενη Κατάσταση και Διεθνές Δίκαιο)

► Κοινό Ανακοινωθέν των Κυβερνήσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Τουρκίας

Άρθρα

*Τουρκική Ναυτική Άσκηση στο Ιόνιο

*Μία επίκαιρη τριλογία (Παγκοσμιοποίηση-Μετανάστευση-Πολυπολιτισμικότητα)

*Υπάρχει Ελπίς; Ίως!

*Σχέδιο Νόμου
Υπηρεσιακή Εξέλιξη και Ιεραρχία των Στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων
Θέματα Διοίκησης των Ε.Δ., Στρατολογίας και συναφείς διατάξεις.

Επιχειρήσεις

*Το Χρονικό Πολέμου Ισραήλ-Μαχητών Hezbollah

Επισκοπήσεις

* Με μια ματιά η Ελλάδα και ο Κόσμος

Η οικονομική κρίση της Ελλάδος βαθαίνει περισσότερο και η προσδοκούμενη ανάκαμψη συνεχώς απομακρύνεται μέσα στις συμπληγάδες δανειστών, αγορών, εκτιμητών και διαχειριστών. Ο δανεισμός μετά δυσκολίας συνεχίζεται σε ρυθμούς και σκοπούς τους οποίους εχόραζαν οι δανειστές. Έτσι το χρέος αυξάνεται και η ανάγκη αντιμετώπισής του, οδηγεί στην επιβολή νέων φόρων και στη μείωση των πάσης φύσεως αποδοχών. Μέθοδος εύκολος, άμεσα αποδοτική, αλλά αντιπαραγωγική, αντιαναπτυξιακή και κυρίως αντικοινωνική, που οδηγεί στη συρρίκνωση και στον περιορισμό των αγορών, στη στασιμότητα των συναλλαγών, στη διαφυγή συναλλάγματος, στην απομάκρυνση και αποθάρρυνση επενδυτών, στη στάση του εμπορίου, στον περιορισμό των θέσεων εργασίας-απασχόλησης, στην ανεργία, στην κοινωνική έκρηξη και στη μετανάστευση προς αναζήτηση καλύτερης τύχης. Η χώρα ευρίσκεται στο κέντρο ενός φαύλου κύκλου με άδηλη την έξοδο, ελλείπει ενός σαφούς, σταθερού και αναπτυξιακού -παραγωγικού- προγράμματος κοινής αποδοχής, αλλά και ενός λαού συνειδητοποιήσαντος την κρισιμότητα της καταστάσεως και θελοντικά και δημιουργικά να συμβάλει στην ανατροπή της.

Ο πολίτης μετέωρος αναλογίζεται και αποζητά στήριγμα δια να αποθέσει την εμπιστοσύνη του και να λάβει όραμα, έμπνευση, αυτοπεποίθηση και δυναμική πραγματοποίησης των προσδοκιών του στην οργάνωση και την εδραίωση ενός συγχρόνου, ισχυρού και δικαίου κράτους, ομοιογενούς και ομοεθνούς, μακράν των ξένων επιρροών και αντεθνικών προτύπων, έχοντας ως ακρογωνιαίους λίθους την Κοινότητα και κάτοικο φροντισμένο, παιδευμένο, υπερήφανο, δημιουργικό και ελεύθερο, Έλληνα, πολίτη, απηλλαγμένο της απειρίας, της αδιαφορίας, του ατομικισμού, της ήσσονος προσπαθείας, της ηττοπαθείας, της απειθείας, της απιστίας, της υποτελείας, της απληστίας, της αργομισθίας, ιδιότητες οι οποίες εσπίλωσαν τον χαρακτήρα του Έλληνα κατά την πρόσφατη τριακονταετία. Έλληνας πολίτης ισότιμος και ανταγωνιστής του Ευρωπαίου εταίρου του.

Την 15ην Αυγούστου, ημέρα της εορτής της κοιμήσεως της Θεομήτορος Παναγίας, συνεπληρώθησαν εκατόν ένα χρόνια από την Επανάσταση του Γουδή, ογδοήκοντα οκτώ από την τελευταία λειτουργία στη μονή της Παναγίας Σουμελά του Πόντου και εβδομήκοντα από τη βύθιση του πολεμικού της Ελλάδος πλοίου "ΕΛΛΗ" από τους Ιταλούς στην Τήνο.

Η επανάσταση του 1909 ήτο επακόλουθο και διέξοδος στα συσσωρευμένα της εποχής εκείνης προβλήματα, ένεκα της οικονομικής κρίσης της αποτυπωθείσης δια στόματος ενός πεφωτισμένου πρωθυπουργού, του Χ. Τρικούπη, με τη φράση "δυστυχώς επτωχεύσαμεν" του ατυχούς Ελληνοτουρκικού πολέμου του έτους 1897, της πολιτικής ασταθείας, της πολιτικοποίησης έως κομματικοποίησης των αξιωματικών, της στρατείας, της ανυπαρξίας εφεδρείας, της παραμέλησης των εξοπλισμών με την εκμηδένιση των αμυντικών δαπανών, της κατηγοριοποίησης των αξιωματικών και της αναξιοκρατικής επέμβασης των πολιτειακών και πολιτικών παραγόντων στο στράτευμα, αλλά και της ανάγκης διατήρησης ισορροπίας προς την απειλούσαν Τουρκία, η οποία ανα-

συγκροτείτο ύστερα από την Επανάσταση των Νεοτούρκων. Η επανάσταση εκείνη έφερε στην Ελλάδα τον Ελευθέριο Βενιζέλο, εδημιούργησε και επέβαλε τις συνθήκες ανασυγκρότησης του κράτους, της αναπτέρωσης του ηθικού του Έθνους, ώστε να προετοιμασθεί και διεξαγάγει επιτυχώς τους Βαλκανικούς πολέμους (1912-13) οι οποίοι επιπλασίασαν την Ελλάδα, την επιτυχή συμμετοχή στον Α' ΠΠ (1918) και την επιτυχή Μικρασιατική εκστρατεία, η οποία λόγω της εμφιλοχωρήσας διχόνοιας και της απώλειας των συμμάχων απέβη σε οικτράν καταστροφήν τον Αύγουστο του 1922.

Από τότε η Παναγία Σουμελά εσίγησε και επαναλειτούργησε φέτος με παρουσία του Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου, μετά από σχετική άδεια της Τουρκίας και τη διαμεσολάβηση της Ρωσίας.

Η Τουρκία, παρά την οξεία διαμάχη κεμαλικών και ισλαμιστών καθ' όλη τη διάρκεια του θέρους, παρά τις φιλικές εξαγγελίες και συμφωνίες του περασμένου Μαΐου, δεν έπαυσε τις παραβάσεις και παραβιάσεις του ελληνικού θαλασσίου και εναερίου χώρου του Αιγαίου Πελάγους, ενισχυθείσες και δια των ερευνητικών πλοίων της προς ανακάλυψη πετρελαίου και φυσικού αερίου και, εντός της ελληνικής υφαλοκρηπίδος. "Σαν στο σπίτι τους" όπως λέγει ο λαός, "αφού Έλληνες και Τούρκοι είμεθα μία οικογένεια" όπως δήλωσε προσφάτως στη Ρόδο ο εμπνευστής και εκτελεστής της νεοοθωμανικής εξωτερικής πολιτικής Νταβούτογλου. Ακόμη δε και της θείας λειτουργίας της Παναγίας Σουμελά επηκολούθησε η απαίτηση ανέγερσης τεμένους στην Αθήνα. Τούτο δυστυχώς λέγεται πως θα ανεγερθεί εντός του ναυτικού φρουρίου του Βοτανικού.

Έστω υπόψη πως η Ελβετία προσφάτως απεφάσισε με δημοψήφισμα την απαγόρευση ανέγερσης τεμένους. Ακόμη δε και ο λαός των ΗΠΑ εναντιώθη κατ' αυτός στην απόφαση του προέδρου Ομπάμα δια την άδεια ανέγερσης τεμένους εγγύς των καταρριφθέντων, από την μουσουλμανική Αλ Κάϊντα, διδύμων πύργων της Ν. Υόρκης. Σκεφθείτε το μέγεθος του θράσους και της μισαλλοδοξίας. Εμείς όμως γιατί να είμεθα τόσο πρόθυμοι να ενδοτικώ;

Στη γειτονική Αλβανία έχει εκσπάσει τρομοκρατία κατά των Βορειοηπειρωτών κατοίκων της Χειμάρρας, η οποία αποσκοπεί στην εκδίωξη των και στον αφελληνισμό της περιοχής. Η χώρα αυτή ζει με το όνειρο της Μεγάλης Αλβανίας. Ιδού πως τούτο διαγράφεται μέσα από συνέντευξη του βουλευτού και συγγραφέα Μπεν Μπλουσι : ".....Οι υπόλοιποι λαοί πορεύτηκαν πολύ πιο γρήγορα. Γι' αυτό (οι Αλβανοί) αναρωτιούνται γιατί είμεθα πιο αργοί από τους άλλους; Τι έχει συμβεί με μας; Γιατί οι άλλοι είναι πιο ισχυροί και μας πήραν ποτάμια, θάλασσες, γη;". (ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 8-8-10). Αυτά τα εδάφη, τα ποτάμια και οι θάλασσες κατονομάζονται σαφώς και κατηγορηματικώς στο συνταχθέν από την Ακαδημία των Τιράνων το έτος 1998 "Εθνικό Δόγμα της Αλβανίας".

Ευχόμεθα σε φίλους και εταίρους καλή συνάντηση στις αρχές Σεπτεμβρίου, καλό φθινόπωρο και περίσσεια δύναμης για μια πιο δύσκολη χρονιά.

Αντιστράτηγος ε.α. Ηλίας Καζούκας
Πρόεδρος ΔΣ/ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ
(23 Αυγούστου 2010)

Τα δημοσιευόμενα άρθρα αποδίδουν τις προσωπικές απόψεις των συγγραφέων των και δεν είναι απαραίτητο να συμφωνούν με τις θέσεις της ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ.

Ιδιοκτήτης: ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ.
Εκδότης-Διευθυντής: Η.Καζούκας
Υπεύθ.Συντάξεως: Στ. Παναγόπουλος
Υπεύθ. Τυπογραφ: Α. Σαραντινός
Συντακτική Ομάδα: Ε.Σκλήρης, Ε.Τέμπος, Π. Λάγγαρης, Σ. Κουρκούμπας
DTP-Καλλιτεχνικά: Κ.Αργυρόπουλος
Εκτύπωση: ΝΕΜΕΣΙΣ Α.Ε.

Γραφεία Ηλείου 1 και Πατησίων
τ.κ. 104 33 Αθήναι
Τηλέφωνο:.....2108211025
Fax:.....2108211056
E-mail:elesme@otenet.gr
Διαδίκτυο:.....www.elesme.gr

**"ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗ Ν/Α ΕΥΡΩΠΗ - ΑΓΩΓΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ -
Ε/Τ ΣΧΕΣΕΙΣ - ΠΓΑΜ - ΚΥΠΡΙΑΚΟ -
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ Μ. ΑΝΑΤΟΛΗ"**

ΑΤΑ 10 - 11- 12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2009

"Αναγκαίες Προσαρμογές ή Αλλαγές της Ελληνικής Εθνικής Στρατηγικής (Εξωτερική Πολιτική, Εθνική Άμυνα, Οικονομία) ώστε να αναχαιτισθεί η δυναμική που αναπτύσσεται από την Τουρκία"

**Του Αντιναυάρχου ε.α. Γ. Δεμέστιχα Π.Ν.
Επιτίμου Αρχηγού Στόλου**

Εισαγωγή

Για την εισήγηση του θέματος θα αναφερθούμε στις διαφαινόμενες ευρύτερες γεωπολιτικές επιδιώξεις (Στρατηγικούς στόχους) της Τουρκίας κυρίως, αλλά και άλλων ομόρων με την χώρα μας, κρατών και ειδικότερα σε ότι αυτοί αφορούν στην Ελλάδα καθώς και στους Στρατηγικούς στόχους Μεγάλων Δυνάμεων (ΗΠΑ, Ρωσία) και Διεθνών Οργανισμών (ΕΕ, ΝΑΤΟ) για το εγγύς περιβάλλον της Ελλάδος, προκειμένου να εκφράσουμε τις απόψεις μας για τις αναγκαίες προσαρμογές της Ελληνικής Εθνικής Στρατηγικής.

Τουρκία

Μετά την πτώση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και την εγκαθίδρυση του κοσμικού κράτους η Τουρκία επανήλθε με σταθερά βήματα στην επεκτατική πολιτική αμφισβητώντας κυριαρχικά δικαιώματα άλλων χωρών, διεκδικώντας ζωτικό χώρο αλλά και εκφράζοντας αντιλήψεις για προστασία μουσουλμανικών ή τουρκικών μειονοτήτων σε όμορες και μη χώρες.

Οι διαφαινόμενοι τουρκικοί στρατηγικοί στόχοι είναι :

► Ένταξη στην ΕΕ με αποδοχή ορισμένων όρων που θέτει η Άγκυρα, ώστε η Τουρκία να μην υποχωρήσει από τις κόκκινες γραμμές που της εξασφαλίζουν την προώθηση των επεκτατικών σχεδίων.

► Προώθηση της Τουρκικής Πολιτικής Ισχύος ώστε η χώρα να καταστεί η αναμφισβήτητη Περιφερειακή Δύναμη στην ευρύτερη περιοχή και η γέφυρα μεταξύ Ανατολής - Δύσης - Μουσουλμανικών Κρατών διατηρώντας όμως καλές σχέσεις τόσο με ΗΠΑ-ΕΕ όσο και με Ρωσία.

Ο τελευταίος αυτός στόχος άρχισε να διαφαίνεται από την στιγμή που η Άγκυρα άλλαξε πολιτική με ανοίγματα προς τους Κούρδους, τους Αρμένιους (στους οποίους επέβαλε τελικά το δίκαιο του ισχυρού) και τους Συρίους, παράλληλα προς την περαιτέρω προσέγγιση με τις μουσουλμανικές χώρες και τις χώρες της Κεντρικής Ασίας αλλά και με οικονομικές συμφωνίες με το Κατάρ και με ενεργειακές συμφωνίες με την Ρωσία και χώρες της Κασπίας-Κauκάσου.

Η ανάδειξη της Τουρκίας σε περιφερειακή δύναμη ή ακόμη και της προωθήσεως του νεο-οθωμανισμού, προβάλλεται από την προσέγγιση της Άγκυρας με

ΗΠΑ-ΕΕ και Ισραήλ παρ'όλο ότι οι σχέσεις με το τελευταίο παρουσιάζουν πρόσφατα διακυμάνσεις, λόγω της επιθυμίας της Άγκυρας να προσεγγίσει ακόμη περισσότερο τις μουσουλμανικές χώρες και κυρίως το Ιράν. Πάντως αν τελικά υπάρξει ρίξη στις σχέσεις Τουρκίας-Ισραήλ, θα πρόκειται για σημαντική αλλαγή της γεωπολιτικής ισορροπίας της περιοχής αλλά και θα επηρεάσει τον στόχο της Άγκυρας για ανάδειξη σε περιφερειακή δύναμη. Ιδίως για τις ΗΠΑ η Τουρκία αναδεικνύεται ως Στρατηγικός εταίρος αφού η Ουάσιγκτον επιδιώκει να προωθηθούν τα συμφέροντά της στην ευρύτερη περιοχή μέσω των καταλλήλων συμμαχικών χωρών.

Η Τουρκία διατηρεί πολυάριθμες, αξιόμαχες ΕΔ και αναβαθμίζοντας τον εξοπλισμό τους, προωθεί την Πολεμική Βιομηχανία ώστε η Τουρκική Προστιθέμενη Αξία να είναι σημαντική σε κάθε εξοπλιστικό πρόγραμμα αλλά και να υπάρχει συγχρόνως εξαγωγικός προσανατολισμός για την αγορά εξοπλισμών από τρίτες χώρες.

Παράλληλα η τουρκική πολιτεία, με οποιαδήποτε κυβέρνηση καλλιεργεί στον δημόσιο βίο και στα σχολεία έναν έντονο πατριωτισμό ή μάλλον έναν επεκτατικό εθνικισμό εξωραϊσμένο συνήθως με πλαστογραφημένη ιστορική συνείδηση, δημιουργώντας αισθήματα υπερηφάνειας, ισχύος αλλά και την απαίτηση για την αποδοχή από τη διεθνή κοινότητα των όποιων τουρκικών απαιτήσεων, που έναντι της Ελλάδος στρέφονται στο Αιγαίο με διεκδικήσεις σε ξηρά, θάλασσα και αέρα καθώς και στην Θράκη για τον εκτουρκισμό, κατ'αρχάς, της μουσουλμανικής μειονότητας ενώ έναντι της Κύπρου, με την κατοχή του ενός τρίτου της νήσου, επιδιώκει είτε την οριστική διχοτόμηση είτε τουλάχιστον τον έμμεσο έλεγχο ολοκλήρου της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Στόχοι Μεγάλων Δυνάμεων και Διεθνών Οργανισμών στο Εγγύς Περιβάλλον της Ελλάδος

Στον σύγχρονο κόσμο όλοι και όλα αλληλοεπηρεάζονται λόγω του νέου διεθνούς συστήματος που είναι βασισμένο στην αρχή της "παγκοσμιοποίησης". Αναφορικά με το εγγύς περιβάλλον της Ελλάδος έχει προεκταθεί η επίδραση της Διατλαντικής Κοινότητας (ΝΑΤΟ, ΕΕ) ενώ συγχρόνως πρωταγωνιστούν οι ΗΠΑ πρωτευόντως και η Ρωσία που προσπαθεί να διατηρήσει ότι έχει διασώσει ως κληρονόμος της Σοβιετικής Ενωσης.

Προκειμένου η Διατλαντική Κοινότητα να καταστήσει την ευρύτερη περιοχή (Βαλκάνια - Μεσόγειος - Μαύρη Θάλασσα) μία ελεγχόμενη γεωπολιτικά και γεωοικονομικά περιοχή, αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες και αναπτύσσονται μηχανισμοί (ως συστήματα διαλόγων, συνεργασιών) που συνήθως πρωτεύοντα ρόλο παίζουν οι ΗΠΑ και έχουν ως αποδέκτη ολόκληρο τον χώρο αυτό.

Οι ΗΠΑ αποτελούν σήμερα τον μοναδικό πόλο στο διεθνές σύστημα με ισχυρή παρουσία στην Ευρώπη και τη Μεσόγειο. Το επίπεδο και ο χαρακτήρας παρουσίας τους στη Μεσόγειο έχει παίξει και θα συνεχίσει να παίζει, και κατά το προσεχές μέλλον, σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του γεωπολιτικού περιβάλλοντος της περιοχής. Οι ΗΠΑ είναι μεσογειακή δύναμη, κατά ένα ιδιαίτερο τρόπο, και η στρατιωτική τους παρουσία δεν ήταν ένα περιστασιακό φαινόμενο κατά τη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου. Αν εξαιρέσει κανείς την αποτροπή του Σοβιετικού κινδύνου, τα αμερικανικά συμφέροντα στην περιοχή της Μεσογείου και της Μαύρης Θάλασσας αλλά και του Καυκάσου και της Κασπίας, καθώς και της Μέσης Ανατολής παραμένουν και μάλιστα ενισχυμένα. Κατόπιν τούτου οι ΗΠΑ θα συνεχίσουν την πολύπλευρη παρουσία τους με σκοπό την προστασία των συμφερόντων τους που επιγραμματικά είναι :

- ▶ Αντιμετώπιση της τρομοκρατίας και προσέγγιση με το Ισλάμ.
- ▶ Ομαλή αποχώρηση από το Ιράκ.
- ▶ Επιτυχή κατάληξη των επιχειρήσεων στο Αφγανιστάν.
- ▶ Επίλυση του Παλαιστινιακού.
- ▶ Ομαλοποίηση των σχέσεων με το Ιράν.
- ▶ Εξασφάλιση ασφαλών οδών διελεύσεως των ενεργειακών αγωγών από τις χώρες της Κεντρικής Ασίας παρακάμπτοντας τα Ρωσικά εδάφη.

Για την προώθηση των παραπάνω στόχων οι ΗΠΑ επιθυμούν να έχουν προθύμους κατάλληλους συμμάχους που θα τους συνδράμουν αναλόγως και έχουν στραφεί προς τούτο τόσο στην ΕΕ όσο και το NATO για πολιτική στήριξη αλλά και ειδικά για τις επιχειρήσεις στο Αφγανιστάν για ενίσχυση με στρατιωτικές δυνάμεις. Παράλληλα οι ΗΠΑ προσέγγισαν με την Τουρκία λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι η Άγκυρα είναι δυνατόν να παίξει σημαντικό ρόλο για όλες τις αμερικανικές επιδιώξεις στην περιοχή με δεδομένο μάλιστα ότι η Τουρκία έχει αναπτύξει πολυδιάστατη πολιτική ώστε να αναβαθμισθεί ουσιαστικά στο μέλλον σε περιφερειακή δύναμη. Δεν ήταν τυχαίο που ο Πρόεδρος Ομπάμα διάλεξε την Κωνσταντινούπολη ως τον ιδανικό τόπο για να διακηρύξει την επιθυμία του για πιο μετριοπαθή στάση έναντι του Ισλάμ.

Με αυτόν τον αναβαθμισμένο ρόλο η Τουρκία αποτελεί Στρατηγικό εταίρο για τις ΗΠΑ που ίσως μάλιστα δεν θα διστάσουν να κάνουν υποχωρήσεις σε εθνικές επιδιώξεις που έχει η Άγκυρα, εκτός εάν αντιληφθούν την σπουδαιότητα και άλλων συμμάχων οπότε και θα τηρήσουν ίσες αποστάσεις σε διενέξεις ή κρίσεις.

Σε ότι μας αφορά οι ΗΠΑ έχουν επανειλημμένα εκφράσει την επιθυμία τους για επίλυση του Κυπριακού καθώς και την ανησυχία τους για την ένταση στο Αιγαίο. Όμως οι διάφορες δηλώσεις της Ουάσιγκτον γι' αυτά τα θέματα είναι δηλώσεις υποτονικές ή μάλλον υπεκφυγές αφού δεν καταδικάζουν την τουρκική κατοχή στην Κύπρο και τις παραβιάσεις του ελληνικού εναέριου χώρου στο

Αιγαίο.

Η ΕΕ για να προασπίσει την ασφάλειά της και να προάγει τις αξίες της προβάλλει δύο στρατηγικούς στόχους :

- ▶ Την αντιμετώπιση απειλών και κυρίως της τρομοκρατίας και
- ▶ την οικοδόμηση της ασφάλειας του εγγύς περιβάλλοντος, ενώ διαφαίνεται ότι το θέμα της λαθρομετανάστευσης απασχολεί πλέον σοβαρά την Ευρώπη.

Το NATO, σήμερα, με το δόγμα δράσεως "εκτός περιοχής" (out of area) και παρά τις όποιες εσωτερικές αντιθέσεις έχει μεταλλαχθεί από "Αμυντική Συμμαχία" σε "Οργανισμό Ασφαλείας" με δυνατότητες ευέλικτης προσαρμογής, προλήψεως, ελέγχου και αντιμετώπισης καταστάσεων στις περιοχές των αποδεδειγμένων από την επικυριαρχία της Σοβιετικής Ενώσεως ενεργειακών πόρων αλλά και στις περιοχές παραγωγής και εξαγωγής απειλών κατά της ασφάλειας της Δύσης και ειδικά των ΗΠΑ. Το συντασσόμενο νέο δόγμα του NATO θα δείξει προς ποία κατεύθυνση θα κινηθεί η συμμαχία στο προσεχές μέλλον.

Η Ρωσία προσπαθεί να δείξει την παρουσία της και να προωθήσει την επιρροή της στην ευρύτερη περιοχή. Η Ρωσία εκτιμάται ότι στην παρούσα περίοδο :

- ▶ Δεν προτίθεται να συγκρουσθεί με τις ΗΠΑ, αλλά προθύμως, όσο οι συσχετισμοί το επιτρέπουν αμφισβητεί την μονοκρατορική υπόστασή τους. Σαν παραδείγματα αναφέρουμε την αντίδραση της Ρωσίας στην περαιτέρω διεύρυνση του NATO προς Ανατολάς αλλά και στην εγκατάσταση αντιπυραυλικού συστήματος σε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης.

- ▶ Προκρίνει τη συνεργασία με την ΕΕ, προβάλλει ανησυχίες με την πρόσφατη διεύρυνσή της και ασκεί πίεση μέσω των εξαγωγών ενεργειακών πηγών προς την Ευρώπη.

- ▶ Ενδιαφέρεται για να διατηρήσει καλές σχέσεις με την Σερβία με την στήριξή της στο θέμα του Κοσόβου και

- ▶ Ενδιαφέρεται για την προώθηση οικονομικών κυρίως σχέσεων με διάφορες χώρες ως Ελλάδα, Τουρκία, Κύπρος.

Ελληνική Εθνική Στρατηγική

Λαμβάνοντας υπ' όψιν το παραπάνω πλαίσιο καθώς και επιδιώξεις ομόρων κρατών που επηρεάζουν τη χώρα μας, θα διατυπώσουμε τις απόψεις μας για την Ελληνική Εθνική Στρατηγική και τις αναγκαίες προσαρμογές ή αλλαγές.

Η ύπαρξη της Εθνικής Στρατηγικής ως επισήμου εγγράφου της Ελληνικής Πολιτείας, που να ενεργοποιεί κατά συντονισμένο τρόπο το σύνολο των συστατικών στοιχείων για την προάσπιση και προαγωγή των εθνικών συμφερόντων, υπό οποιεσδήποτε συνθήκες, είναι επιβεβλημένη, εάν ληφθούν υπ' όψιν οι απειλές κατά της ασφαλείας της Ελλάδος αλλά και οι συνθήκες ανταγωνισμού μεταξύ όλων των χωρών τόσο στο γειτονικό περιβάλλον όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Το Σύνταγμα και οι νόμοι καθορίζουν το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του κράτους ενώ η Εθνική Στρα-

τηγική υπό ολοκληρωμένη μορφή αποτελεί την συνισταμένη για την ακολουθητέα κατεύθυνση της χώρας σε εθνικό πλαίσιο.

Στην χώρα μας δεν υπάρχει εκφρασμένη, ολοκληρωμένα, Εθνική Στρατηγική, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η Κυβέρνηση, τα Υπουργεία και οι Κρατικοί Φορείς δεν θέτουν στόχους. Όμως οι στόχοι αυτοί εάν δεν ενταχθούν σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο δεν είναι δυνατόν να φέρουν το βέλτιστο αποτέλεσμα.

Ανάγοντας στην πολιτικο-στρατιωτική σφαίρα λειτουργίας της Πολιτείας τον όρο "Στρατηγική", ο οποίος προέρχεται από την στρατιωτική ορολογία, μπορούμε να ορίσουμε την Εθνική Στρατηγική ως :

"Ένα ευρύ σχέδιο ενεργείας ή δράσεως δια την βέλτιστη χρησιμοποίηση της εθνικής ισχύος, προς επίτευξη των Εθνικών Αντικειμενικών Σκοπών εν τη υποστηρίξει των Εθνικών Συμφερόντων".

Ως Εθνικά Συμφέροντα νοούνται οι πλέον σημαντικές ανάγκες της συντεταγμένης Πολιτείας ενώ ως Εθνικοί Αντικειμενικοί Στόχοι νοούνται οι υπό της Πολιτείας τιθέμενοι θεμελιώδεις εκείνοι Στόχοι η επίτευξη των οποίων είναι απαραίτητη για την προάσπιση και προαγωγή των Εθνικών Συμφερόντων.

Στην παρούσα εισήγηση θα αναφερθούμε στο ύψιστο Εθνικό Συμφέρον που είναι η διαφύλαξη της ακεραιότητας της Ελληνικής Επικράτειας, παράλληλα με την εξασφάλιση της ελευθερίας των Ελλήνων, την εξασφάλιση της πολιτικής ανεξαρτησίας της χώρας και την επιβίωση του Κυπριακού κράτους ως ενιαίας οντότητας. Δηλαδή : Στην προάσπιση των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων που αμφισβητούνται από τον τουρκικό επεκτατισμό με απειλή ή τη χρήση βίας αλλά και από βόρειους γείτονες με αλλοιώσεις της πολιτισμικής κληρονομιάς τους για μελλοντικές εδαφικές διεκδικήσεις.

Βεβαίως υπάρχουν και άλλα σημαντικά Εθνικά Συμφέροντα (όπως π.χ. η ευημερία του ελληνικού λαού), αλληλοεξαρτώμενα και αλληλοσυμπληρούμενα, όμως σε κάθε περίπτωση η εξυπηρέτησή των δεν πρέπει να υποβαθμίζει την εξυπηρέτηση του μεγίστου Εθνικού Συμφέροντος που είναι η Εθνική Κυριαρχία.

Οι βασικοί παράγοντες που διαμορφώνουν την Εθνική Στρατηγική είναι : Η γεωστρατηγική θέση της χώρας, η Ασφάλεια που περιλαμβάνει και την Απειλή, οι Διεθνείς Σχέσεις/Συμμαχίες και η Εθνική Ισχύς.

Από τους παράγοντες αυτούς, η Εθνική Ισχύς, είναι ο μόνος παράγων που διαμορφώνεται αποκλειστικά από την πολιτεία και δια τούτο θα τον αναλύσουμε προκειμένου να εκφράσουμε τις απόψεις μας για τις ακολουθητέες πολιτικές σε θέματα εξωτερικής πολιτικής, οικονομίας και αμύνης ενώ και θα αναφέρουμε συνιστώσες των λοιπών παραγόντων σε όση έκταση απαιτείται.

Εθνική Ισχύς

Η Εθνική Ισχύς αποτελεί όπλο στα χέρια της Εξωτερικής Πολιτικής. Την Εθνική Ισχύ αποτελεί το σύνολο των δυνατοτήτων του Έθνους ή το δυναμικό που προκύπτει από τους διαθέσιμους πολιτικούς, οικονομικούς, στρατιωτικούς, γεωγραφικούς, κοινωνικούς, επιστημονικούς και τεχνολογικούς πόρους του καθώς και η πο-

λιτισμική κληρονομιά με κυρία συνιστώσα αυτής την θρησκεία.

Συγκεκριμένα την Εθνική Ισχύ αποτελούν οι εξής βασικοί παράγοντες :

- ▶ Θεσμοί
- ▶ Ένοπλες Δυνάμεις
- ▶ Γεωγραφία
- ▶ Φυσικοί Πόροι
- ▶ Βιομηχανία (1)
- ▶ Εμπόριο (2)
- ▶ Οικονομία
- ▶ Πληθυσμός
- ▶ Επιστήμη και Τεχνολογία
- ▶ Εθνικός Χαρακτήρας
- ▶ Πολιτισμική κληρονομιά - Θρησκεία - Ομογένεια
- ▶ Ηθικό
- ▶ Ηγεσία

Η ηγεσία, ο εθνικός χαρακτήρας καθώς και το ηθικό του πληθυσμού και των Ενόπλων Δυνάμεων, είναι παράγοντες από τους οποίους επηρεάζεται η εθνική θέληση προασπίσεως και επιτεξέως των εθνικών συμφερόντων ασφαλείας και αποτελούν τους ενοποιητικούς παράγοντες της Εθνικής Ισχύος.

Θα παραλείψουμε να αναφερθούμε λεπτομερέστερα στους λοιπούς παράγοντες και θα αναφερθούμε κυρίως στη γεωγραφία, την θρησκεία και την ομογένεια που έχουν ιδιαίτερη σημασία και δρουν πολλαπλασιαστικά στην Ισχύ της χώρας μας.

Η γεωγραφία, που περιλαμβάνει την γεωπολιτική και την γεωστρατηγική διάσταση, αναδεικνύεται για την Ελλάδα σε σημείο σημαντικής ισχύος αφού η χώρα μας αποτελεί τον συνδετικό κρίκο των χωρών της περιοχής, με τις δυνατότητες του ελέγχου των βασικών γραμμών επικοινωνιών και επεμβάσεως μέσω αυτών σε περιοχές κρίσεων συγχρόνως με τις πολιτισμικές και θρησκευτικές παραδόσεις της χώρας μας αλλά και τις οικονομικές και κοινωνικές δυνατότητες που έχει στην σύγχρονη παγκόσμια κοινωνία.

Μέσα στον κυκλώνα διεθνών προβλημάτων και κινδύνων, η οξύτης των οποίων αυξάνεται, η Ελλάς, μικρός αλλά ιστορικός τόπος με σταθερή και πρότυπη δημοκρατία, με συγκεκριμένης εμβέλειας οικονομικές δυνατότητες, με δυναμική εμπορική ναυτιλία και στόλο εκ των πρώτων του κόσμου, με πολυπληθές και διακρινόμενο ομογενειακό στοιχείο ανά τις σπουδαιότερες χώρες του πλανήτη, μπορεί να διαδραματίσει αποφασιστικό ρόλο στα δρώμενα της περιοχής της αλλά και ευρύτερα υπό την ιδιότητά της ως σταθερού και πιστού μέλους, ήδη από 57 ετών, της βορειοατλαντικής συμμαχίας και ως ισοτίμου μέλους από 28 ήδη ετών της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και μέλους της Ευρωζώνης. Οι ιδιότητές της αυτές την καθιστούν εκ των πραγμάτων την πλέον σημαντική χώρα της Βαλκανικής περιοχής, τα κράτη της οποίας πολλά επιθυμούν και δύνανται να αναμένουν από πολυσχιδή ελληνική στήριξη τόσο στον πολιτικό όσο και στον οικονομικό τομέα, μέσω ιδίως του Συμφώνου Σταθερότητας και του "Εθνικού Σχεδίου Οικονομικής Ανασυγκροτήσεως των Βαλκανίων".

Σημαντικό μέσον επιρροής μας στις βόρειες γειτονικές χώρες πρέπει να αποτελεί η συνεχής εξαγωγή πολιτιστικών εκδηλώσεων, τομέας στον οποίο διαθέτουμε υλικό εν αφθονία.

Χώρα με άνετες προσβάσεις και φιλικές σχέσεις με όλα τα μέλη της διεθνούς κοινότητας και ιδίως εντός του ευαίσθητου αραβικού χώρου, μπορεί και πρέπει να αναλάβει συνετές και καλώς μελετημένες πρωτοβουλίες με σκοπό την εκτόνωση σημερινών εκρηκτικών καταστάσεων και αδιεξόδων προκαλουμένων από την αιματηρή και επί δεκαετίες συνεχιζόμενη αραβοϊσραηλινή διένεξη.

Με ευέλικτες, όχι αναγκαστικά πολυπληθείς, πειθαρχημένες, καλώς εκπαιδευμένες και με όπλα τελευταίας τεχνολογίας εφοδιασμένες Ένοπλες Δυνάμεις, η Ελλάδα δεν πρέπει να απουσιάζει - επ'ωφελεία των γειτόνων της - από διεθνείς ειρηνευτικές επιχειρήσεις, ιδίως υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, ή και από ειδικές επιχειρήσεις παρομοίας φύσεως που τυγχάνουν ομόφωνης εγκρίσεως από NATO και ΕΕ.

Δεν θα εστερείτο χρησιμότητας για τα γενικά συμφέροντά μας να αναφερθεί στο σημείο αυτό ότι ανεξαρτήτως αστοχιών και οπωσδήποτε κατακριτέων σφαλμάτων σε ποικίλα όσα διεθνή θέματα, διαπράττει η Ουάσιγκτον (η οποία βέβαια υπερασπίζει τα υπ'αυτής καθοριζόμενα εθνικά συμφέροντα που επεκτείνονται σε όλη την υδρόγειο) η Ελλάδα αποφεύγει κατά το δυνατόν να πρωτοστατεί ή να παίζει ρόλο πρωταγωνιστού σε αντιπαραγωγικά τυφλό και ως εκ τούτου επικίνδυνο, από πλευράς πιθανών μακροπροθέσμων έστω συνεπειών, αντιαμερικανισμό.

Υφιστάμενα ή ειδικώς δημιουργούμενα νέα Προγράμματα - Υπουργείου Εξωτερικών ή άλλων αρμοδίων φορέων και υπηρεσιών - παροχής αναπτυξιακής ή ανθρωπιστικής βοήθειας προς χειμαζόμενες χώρες του κόσμου, θα πρέπει οπωσδήποτε να συνεχισθούν άνευ περικοπών ή περιορισμών. Η δια του τρόπου αυτού παρουσία μας σε διάφορες περιοχές της γης είναι απαραίτητη, καθόσον η χώρα μας θα συγκεντρώνει εύσημα, εκτίμηση, λαϊκή ευγνωμοσύνη και αναγνώριση ρόλου.

Σημαντικό εξ άλλου απόθεμα γοήτρου προσδίδει στη χώρα μας η ιστορική ταύτισή της με την Οικουμενική Ορθοδοξία, η στενή επαφή της με το Οικουμενικό και με τα λοιπά Πατριαρχία ως και η συναφής παροχή προς αυτά κάθε δυνατής οικονομικής ενισχύσεως και παντοειδούς συνδρομής.

Τέλος, παραμένει πολλαπλώς σκόπιμη και χρήσιμη η συνεχής στενή συνεργασία και επαφή του εθνικού κέντρου με την ανά τον κόσμο Ομογένεια, η προς αυτήν κάθε δυνατή στήριξη, με αμοιβαία ωφέλεια, για διατήρηση ελληνικότητας, γλώσσας στο μέτρο του δυνατού, ηθών, παραδόσεων και εθίμων.

Πολύτιμες προς τούτο υπηρεσίες, και δη στον τομέα προβολής και στηρίξεώς μας σε δίκαια εθνικά θέματα, μπορεί να παρέχει το υπάρχον ΣΑΕ (Συμβούλιο Αποδήμου Ελληνισμού), κατάλληλα όμως στελεχομένο και οργανωμένο.

Αυτή η οπωσδήποτε προοδευμένη, με εργασία και θυσίες του λαού της, Ελλάδα της σήμερα, και μέχρις ότου ενσωματωθούν όλοι οι γείτονές της στην ΕΕ, είναι πάντως υποχρεωμένη και ταγμένη από την θέση της και την ιστορία της να επαγρυπνεί διαρκώς άπαξ και δεν προνοείται ούτε υπάρχει νομοθετημένη από NATO ή ΕΕ εξασφάλιση από τυχόν επίθεση προερχόμενη από εταίρο

της ίδιας συμμαχίας ή ενώσεως. Είναι υποχρεωμένη να οικοδομεί στρατιωτική ετοιμότητα και να διατηρεί ετοιμοπόλεμες ένοπλες δυνάμεις εφόσον δεν έχει εκλείψει ο εξ ανατολών κίνδυνος ή εφόσον δεν μπορούν καθόλου να αποκλεισθούν αναφλέξεις βορείως των συνόρων της.

Ο μειωτικός χαρακτηρισμός των Βαλκανίων ως "πυριτιδαποθήκης της Ευρώπης" εξακολουθεί ατυχώς να ισχύει. Τον επιβεβαίωσαν οι τραγικές συγκρούσεις και ολοκαυτώματα απαράδεκτα για την εποχή μας, από το 1990 και εντεύθεν, με το Κοσσυφοπέδιο να αποτελεί πάντα ωρολογιακή βόμβα με άγνωστο χρόνο εκρήξεως. Οι πληγές του μεγαλοϊδεατισμού, του τυφλού εθνικισμού, του θρησκευτικού φανατισμού και των φονικών εθνικών συγκρούσεων (Κόσσοβο, Βοσνία, FYROM, Πρέσεβο) δεν έπαυσαν να υπάρχουν. Ο νομοτελειακός βαθμιαίος εξευρωπαϊσμός όλων, από απόψεως νοοτροπίας, ίσως να αποτελέσει την λύση.

Στις παρυφές του προπεριγραφέντος ανήσυχου κόσμου, η δική μας χώρα μοιάζει με όαση ειρήνης, δημιουργίας και προόδου. Έχοντας εγκαταλείψει πρόσκαιρες ευτυχώς απόπειρες τριτοκοσμικών περιπλανήσεων επανέκαμψε στην φυσιολογική ρίζα της και στις καίριες σημασίες - για την σημερινή αξιολόγηση εξέλιξή της - επιλογές του 1952 και του 1981- έχοντας ενεργό ρόλο και παρουσία στο NATO και στα ευρωπαϊκά δρώμενα, δίνοντας αξιοπρεπή αγώνα για περιφρούρηση των δικαιωμάτων και κεκτημένων της εντός στρατιωτικών, πολιτικών και οικονομικών συμμαχιών, χωρίς να παραβλέπει φυσικά προβλήματα ή ανησυχίες για την εξέλιξη ορισμένων εξ αυτών.

Ιδιαίτερας προσοχής πρέπει να τύχουν το δημογραφικό, η υπογεννητικότητα, η ανεξέλεγκτη είσοδος λαθρομεταναστών, η ερήμωση της υπαίθρου και δη των παραμεθόριων περιοχών, η καταπολέμηση της ανεργίας που μαστίζει ιδίως τους νέους και η αντιμετώπιση των οικονομικών ελλειμμάτων.

Ειδικά στις σχέσεις με τους γείτονές μας - παρά την επιφανειακή ομαλή πορεία των - θα πρέπει να είμεθα προετοιμασμένοι ότι θα βρούμε μπροστά μας ακανθώδη ζητήματα όπως: Τσάμηδες και αξιώσεις των για αποζημιώσεις και επανεγκατάσταση στη Θεσπρωτία, βλαχικό, σλαβόφωνοι νομών Καστοριάς, Φλώρινας, Πέλλης, μουσουλμάνοι Δυτικής Θράκης. Βέβαια η κύρια στρατιωτική απειλή, θα παραμείνει από την Τουρκία όσο αυτή δεν παραιτείται από τις διεκδικήσεις της.

Ψύχραιμη πολιτική στάση και σκέψη, συγκροτημένη και πειστική επιχειρηματολογία, διακομματική συνεργασία και προ πάντων εθνική ομοψυχία και εθνική ισχύς, θα βοηθήσουν τη χώρα για αποτελεσματική αντιμετώπιση των κρίσιμων αυτών προβλημάτων.

Σημεία Ισχύος της Ελλάδος

Με βάση τα προεκτεθέντα θα συνοψίσουμε τα πλεονεκτήματα ή και σημεία ισχύος που έχει η χώρα μας, προκειμένου να προχωρήσει στις κατάλληλες ενέργειες για την προάσπιση των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων και την αντιμετώπιση του τουρκικού επεκτατισμού με οιαδήποτε μορφή αυτός εκφράζεται (πολιτική ή στρατιωτική).

Είναι εμφανής η γεωστρατηγική αξία της Ελλά-

δος λόγω της Κεντρικής και δεσπόζουσας θέσης της σε συνδυασμό με την μετατόπιση του προσανατολισμού του άξονος της διεθνούς ασφάλειας από τις σχέσεις Ανατολής-Δύσης που ίσχυαν τις προηγούμενες δεκαετίες στις σχέσεις Βορρά-Νότου ή Δύσης-Ισλαμικών χωρών.

Οι τομείς οι οποίοι εκτιμάται ότι προσφέρονται για εκμετάλλευση και οι σχετικές δυνατότητες έχουν ως ακολούθως :

► Το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι κράτος μέλος της ΕΕ αλλά και παλαιό πλήρες μέλος του ΝΑΤΟ, την κάνει να είναι εκ των πραγμάτων ο καλύτερος σύνδεσμος της Δύσης (ΝΑΤΟ-ΕΕ) με τις χώρες του πρώην Συμφώνου της Βαρσοβίας και κυρίως τις αμέσως γειτονικές της χώρες. Όλα αυτά της δίνουν το δικαίωμα αλλά της δημιουργούν και την υποχρέωση να αναλάβει ενεργό σταθεροποιητικό ρόλο στην ευρύτερη περιοχή, κύριο ρόλο στη διαμόρφωση της Βαλκανικής πολιτικής της ΕΕ καθώς και πρωτεύοντα ρόλο στη διαμόρφωση και υλοποίηση της μεσογειακής πολιτικής στη ΝΑ Μεσόγειο σε συνδυασμό με άλλες χώρες που έχουν ανάλογες επιδιώξεις.

► Η Ελλάδα με την Ελληνορθόδοξη θρησκεία της και τον πολιτισμό της, λόγω θέσεως, ιστορικών σχέσεων και δεσμών αλλά και ευχερούς επικοινωνίας με όλα τα κράτη της Μέσης Ανατολής και της Αφρικής, ένωσε στο παρελθόν τη Δύση με τον Ισλαμικό κόσμο αυτών των περιοχών. Το ίδιο μπορεί να κάνει και τώρα όταν μάλιστα η αντιπαράθεση της Δύσης και ειδικότερα των ΗΠΑ, με το Ισλάμ είναι σε όξυνση.

► Η Ελλάδα έχει τη δυνατότητα καλύτερης επικοινωνίας με τους ομοδόξους της Ανατολικούς.

► Ο Ελληνισμός της διασποράς, με την ισχυρή δύναμη και επιρροή που διαθέτει, οργανωμένος και σωστά ενημερωμένος, μπορεί να προβάλλει τις κατάλληλες ελληνικές και συμμαχικές θέσεις.

► Ορισμένες συγκεκριμένες περιοχές της Ελλάδας είναι ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, λόγω της σημαίνουσας γεωστρατηγικής τους θέσης, αλλά και λόγω των δυνατοτήτων χρησιμοποίησής τους και των διευκολύνσεων που παρέχουν, σε διμερές επίπεδο (ΗΠΑ) ή συμμαχικό επίπεδο (ΝΑΤΟ).

► Συνέχιση της συνεργασίας με την Ρωσική Ομοσπονδία, Βουλγαρία και Παρευξείνιες χώρες, με ανάλογα ανταλλάγματα, ώστε τα ενεργειακά και μεταφορικά δίκτυα από τις χώρες των ενεργειακών πόρων Κασπίας-Κauκάσου να δρομολογηθούν και μέσω Μαύρης Θάλασσας-Βουλγαρίας-Ελλάδος προς την Δυτική Ευρώπη, ως η πλέον οικονομο-τεχνικά συμφέρουσα λύση.

Ως βασικές προϋποθέσεις για την ανάσχεση του τουρκικού επεκτατισμού θα αναφέρουμε τρεις :

► Ενημέρωση της εσωτερικής κοινής γνώμης και προαγωγή της εθνικής θελήσεως για την υπεράσπιση των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων δηλαδή απλά ανάπτυξη του εθνικού φρονήματος στις σωστές διαστάσεις.

► Πολιτική σταθερότητας και σύμπνοια σε ότι αφορά τα εθνικά μας θέματα. Η πρόσφατη ιστορία μας διδάσκει ότι όποτε η Ελλάδα είχε πολιτική αστάθεια ή μεγάλες εσωτερικές τριβές, η Τουρκία ανέσυρε έτοιμα σενάρια προκειμένου να επωφεληθεί με απειλή ή και χρήση βίας και να προωθήσει τις θέσεις της, και

► Επίδειξη αποφασιστικότητας σε κάθε πρόκληση, με εφαρμογή των καταλλήλων μέτρων.

Προτάσεις για τις ακολουθητέες πολιτικές

Κατωτέρω θα αναφερθούμε στις προτάσεις μας για τις ακολουθητέες αναγκαίες πολιτικές (σε κατά προτεραιότητα, κατά την γνώμη μας, σημεία) προκειμένου να αντισταθμίζεται η αναπτυσσόμενη τουρκική δυναμική και η προς Δυσμάρ επεκτατική της διάθεση, αλλά και να ανασχεθούν βλέψεις άλλων ομόρων κρατών.

Εξωτερική Πολιτική

Ανάδειξη της στρατηγικής θέσεως της χώρας μας τόσο για την αντιμετώπιση κρίσεων στην ευρύτερη περιοχή όσο και για θέματα οικονομίας. Η γεωπολιτική αξία της Ελλάδος αλλά και της Κύπρου είναι αυταπόδεικτη αφού δεσπόζουν στην Ανατολική Μεσόγειο ελέγχοντας τον Εύξεινο και το Σουέζ. Η σημασία της Κρήτης είναι μεγάλη για τη λειτουργία ζωτικών συμμαχικών βάσεων, ενώ συγχρόνως ο άξων Κρήτη-Κύπρος δύναται να λειτουργήσει ως εναλλακτική οδός αντί της Ανατολικής Τουρκίας όπως απεδείχθη κατά τον τελευταίο πόλεμο στο Ιράκ αλλά και στις επιχειρήσεις στο Λίβανο. Παράλληλα η Ελλάδα προσφέρεται ως ενεργειακός κόμβος αλλά και ως πύλη για τη διακίνηση προϊόντων μεταξύ Ευρώπης και Ασιατικών ως και Ανατολικών-Βορειοανατολικών Αφρικανικών χωρών. Οι πρόσφατες αποφάσεις για την κατασκευή των αγωγών Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολης και South Stream που θα παρακάμπτουν την Τουρκία παράλληλα με την ανάπτυξη, από ξένους επενδυτές, των λιμένων Πειραιώς και Θεσσαλονίκης αναδεικνύουν την σπουδαιότητα της γεωγραφικής θέσεως της χώρας μας.

Η βελτίωση των σχέσεων με τα Βαλκανικά, Αραβικά/Μουσουλμανικά κράτη πρέπει να αποτελεί συνεχή στόχο, παράλληλα με ισορροπημένες καλές σχέσεις με ΗΠΑ και Ρωσία. Εδώ θα πρέπει να προβάλλεται η ισονομία και ισοπολιτεία που χαίρει η μουσουλμανική μειονότητα της Θράκης ενώ απαιτείται να λαμβάνονται μέτρα για τον απεγκλωβισμό του Πομακικού στοιχείου από την αγκαλιά της Τουρκίας. Ειδικότερα η ανάπτυξη των σχέσεων με την Βουλγαρία και το Μαυροβούνιο θα δώσουν στρατηγικά πλεονεκτήματα και θα βοηθήσουν στην ανάσχεση του τουρκικού επεκτατισμού για τους εξής λόγους :

► Η Βουλγαρία είναι όμορη χώρα με Ελλάδα και Τουρκία, με σημαντική τουρκική μειονότητα συγκεντρωμένη μάλιστα στα νότια της χώρας. Ασφαλώς και η Βουλγαρία θα διαβλέπει κίνδυνο για αμφισβήτηση κυριαρχικών της δικαιωμάτων από την Τουρκία και συνεπώς έχει κάθε συμφέρον να βλέπει την ανάπτυξη καλών σχέσεων με την Ελλάδα, παραιτούμενη όμως από παλαιότερες φιλοδοξίες για δημιουργία της Μεγάλης Βουλγαρίας και εξόδου της στο Αιγαίο.

► Το Μαυροβούνιο είναι μια νέα, μικρή και πτωχή χώρα της Αδριατικής που ζητά στηρίγματα στην περιοχή. Η στήριξή του από την Ελλάδα και η ανάπτυξη φιλικών σχέσεων θα λειτουργήσει ως αντιστάθμισμα στις φιλικές σχέσεις Αλβανίας-Τουρκίας που φθάνουν μέχρι και στρατιωτικών συμφωνιών και παραχωρήσεως Ναυτικής Βάσεως από την πρώτη στη δεύτερη.

Σε κάθε περίπτωση η χώρα μας πρέπει να διαμηνύει στην Τουρκία ότι η μη συμμόρφωση με το διεθνές δίκαιο, η προβολή ατεκμηρίωτων απαιτήσεων, οι

πάσης φύσεως απειλές έναντι κυριαρχικών μας δικαιωμάτων σε ξηρά (νησίδες), αέρα (εναέριος χώρος), θάλασσα (χωρικά ύδατα - υφαλοκρηπίδα) και η μη αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας πλήττουν ευθέως τις διμερείς σχέσεις και μπορεί να οδηγήσουν σε κρίσεις, αλλά αν οι προκλήσεις συνεχιστούν θα έχουν ασφαλώς συνέπειες όχι μόνο στην ενταξιακή πορεία της Τουρκίας αλλά ακόμη και σε περίπτωση για συμφωνία ειδικής σχέσεως της Τουρκίας με την ΕΕ.

Αν και η FYROM ευρίσκεται στην αγκαλιά της Αγκυρας παραβλέποντας την ουσιαστική οικονομική στήριξη της Αθήνας, οι ήδη διατυπωθείσες στο πρόσφατο παρελθόν ελληνικές θέσεις, για την μη είσοδο των Σκοπίων στο NATO και την ΕΕ, αν δεν διευθετηθεί προηγουμένως το θέμα της ονομασίας που θα είναι κοινή για κάθε χρήση, είναι ασφαλώς ορθές και φαίνεται ότι έχουν δώσει το επιθυμητό μήνυμα δεδομένου ότι υπάρχει κάποια πίεση από τη διεθνή κοινότητα προς την FYROM. Εφόσον όμως τα Σκόπια εξακολουθήσουν να τηρούν ανυποχώρητη στάση έστω και εις βάρος του χρόνου εισόδου της χώρας στο NATO και στην ΕΕ, εκτιμάται ότι θα πρέπει να αποφασισθεί η περαιτέρω ενδυνάμωση της ελληνικής θέσεως με μέτρα που θα δείχνουν διεθνώς, και στα Σκόπια, την αποφασιστικότητα της χώρας μας. Μία ουσιαστική θέση εκτιμάται ότι είναι η διακήρυξη ότι το θέμα της ονομασίας αποτελεί για την Ελλάδα **"Ζωτικό Συμφέρον"** και ως εκ τούτου θα είναι δυνατόν να αναλαμβάνονται στο μέλλον μέτρα με δυσμενείς επιπτώσεις στις σχέσεις των δύο χωρών, αλλά που θα βαρύνουν κυρίως τα Σκόπια.

Ανάλογη θα πρέπει να είναι η στάση μας σε ότι αφορά την είσοδο της Αλβανίας στην ΕΕ, εφόσον αυτή δεν ανταποκρίνεται στις σχέσεις καλής γειτονίας πιέζοντας τους Έλληνες της Β.Ηπείρου, εγείροντας θέμα των περιουσιών στην Ήπειρο και προβάλλοντας το όραμα της Μεγάλης Αλβανίας.

Πρωτόθση του καθορισμού των εξωτερικών θαλασσιών συνόρων της ΕΕ, με αφορμή την ανάλυση του κύματος των λαθρομεταναστών που εισέρχονται στην Ευρώπη. Η δημιουργία της δυνάμεως FRONTEX είναι στην σωστή κατεύθυνση, όχι τόσο για θέματα ουσίας, αλλά κυρίως για να αντιληφθεί η Τουρκία ότι οι "γκρίζες ζώνες" που διεκδικεί είναι δυτικά των ορίων περιπολίας της FRONTEX δηλαδή δυτικά των ατύπων συνόρων της ΕΕ.

Οικονομική Πολιτική

Η διεθνής οικονομική συγκυρία ανέστειλε και στην χώρα μας τις προοπτικές ανάπτυξεως και την αύξηση του ΑΕΠ. Εν τούτοις μέσα από την δύσκολη οικονομική κατάσταση θα πρέπει να διατηρείται αμείωτη η δυνατότης υπερασπίσεως των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων για τα οποία δεν χωρά καμία έκπτωση. Η οικονομία αργά ή γρήγορα θα επανέλθει, με χρηστή πολιτική, σε αναπτυξιακούς ρυθμούς. Τα κυριαρχικά δικαιώματα αν χαθούν, χάνονται ίσως δια παντός.

Συνεπώς η οικονομική πολιτική πρέπει να θέτει σε πρώτη προτεραιότητα τη διατήρηση και ανάπτυξη της Εθνικής Ισχύος ώστε η χώρα μας να δύναται αυτοδύναμα να αντιμετωπίζει τις τοπικές απειλές.

Σε ότι αφορά τις ΕΔ, πρέπει να διατίθενται τα απαραίτητα κονδύλια πρωτίστως για την εύρυθμη λει-

τουργία τους (για το προσωπικό και το υλικό) αλλά και για τα απαιτούμενα προγράμματα προς αντιμετώπιση της τουρκικής στρατιωτικής απειλής, λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι η Αγκυρα ανεξάρτητα από τις διεθνείς οικονομικές συνθήκες συνεχίζει με συνέπεια και συνέχεια τα εξοπλιστικά προγράμματά της, αναπτύσσοντας συγχρόνως την βιομηχανία της.

Κατά συνέπεια απαιτείται ανάπτυξη της Ελληνικής Πολεμικής Βιομηχανίας που εφόσον προγραμματισθεί σωστά θα δύναται να έχει και εξαγωγικό προσανατολισμό. Η ιδιωτική πρωτοβουλία πρέπει να ενισχυθεί. Εάν ο ιδιώτης ελέγχεται δεν θα μπορέσει να είναι ασύδοτος.

Η ανάπτυξη της Ελληνικής Πολεμικής Βιομηχανίας θα δώσει τη δυνατότητα ουσιαστικής συμμετοχής της χώρας μας στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Άμυνας, που απεφασίσθη το 2003, με στόχο ο Οργανισμός να γίνει ο στρατιωτικός βραχίονας σε θέματα πολιτικής άμυνας και ασφάλειας της Ευρώπης.

Τομείς αναπτύξεως όπως ο Τουρισμός και η Ναυτιλία, αποτελούν συγκριτικά πλεονεκτήματα για την χώρα μας, τόσο για την εισροή κεφαλαίων όσο και για την προβολή της σε διεθνές επίπεδο.

Ειδικότερα η Ελληνική Ναυτιλία αποτελεί σημείο ισχύος της Δύσεως για ταχεία ανάπτυξη των στρατηγικών μεταφορών όπως απεδείχθη κατά τον πρώτο πόλεμο εναντίον του Ιράκ.

Αμυντική Πολιτική

Η Αμυντική Πολιτική βασίζεται στην Εθνική Ισχύ, όπου η αιχμή του δόρατος (σε ότι αφορά τα κυριαρχικά δικαιώματα) είναι οι ΕΔ, οι οποίες για να λειτουργήσουν σωστά πρέπει να έχουν τους απαραίτητους οικονομικούς πόρους (ως ποσοστό ΑΕΠ) που να τους διαχειρίζονται και να τους κατανέμουν με βάση τις ανάγκες, χωρίς χρονοτριβές, με άσκοπες γραφειοκρατίες, το ΓΕΕΘΑ και οι Κλάδοι των ΕΔ.

Οι δυνατότητες που πρέπει να έχουν οι ΕΔ συναρτώνται άμεσα από την διαγραφόμενη απειλή και πρέπει να σχεδιάζονται ώστε να είναι εις θέσιν να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά κρίσεις και εν κατακλείδι την προάσπιση κυριαρχικών δικαιωμάτων και Ζωτικών Συμφερόντων.

Παρά την κάποια βελτίωση των Ελληνοτουρκικών σχέσεων, τα τελευταία χρόνια, σε εμπορικά/οικονομικά κυρίως θέματα, κοινή είναι η διαπίστωση ότι η τουρκική στρατιωτική απειλή έναντι της χώρας μας, αλλά και της Κυπριακής Δημοκρατίας παραμένει υπαρκτή, αφού ουδεμία πρόοδος έχει γίνει στα διάφορα θέματα που έχει ανοίξει η Αγκυρα αμφισβητώντας κυριαρχικά μας δικαιώματα. Η πάλη μεταξύ Κοσμικών - Ισλαμιστών στην Τουρκία μπορεί να οδηγήσει σε επικίνδυνες καταστάσεις, ενώ τα τεράστια εξοπλιστικά προγράμματα και των τριών Κλάδων των Τουρκικών Ε.Δ. προδιαγράφουν τον σχεδιασμό για την επιβολή λύσεων που θα ικανοποιήσουν τις διεκδικήσεις της Αγκυρας.

Έναντι των ανωτέρω, οι Ελληνικές ΕΔ πρέπει να αποκτούν ανάλογη ισχύ που μεταφράζεται σε υλοποίηση των αναγκαίων εξοπλιστικών προγραμμάτων και διατήρηση ικανής οροφής σε προσωπικό για το οποίο η πολιτεία θα πρέπει συγχρόνως να εξασφαλίζει τις προϋπο-

θέσεις για τη διατήρηση του ηθικού στο ανώτατο δυνατό επίπεδο (ως κοινωνική καταξίωση, αξιοκρατική εξέλιξη των μονίμων στελεχών, οικονομικές απολαβές).

Τα τελευταία χρόνια έχουν, πολλές φορές, εξαγγελθεί διάφορες προθέσεις για εξοπλιστικά προγράμματα των Ελληνικών ΕΔ, πλην όμως ελάχιστα έχουν προωθηθεί. Αρκετά προγράμματα εν εξελίξει έχουν σταματήσει, κάποια παραμένουν σε εκκρεμότητα αν θα συνεχισθούν και σχεδόν το σύνολο των εν εξελίξει παραγγελιών αμφισβητούνται ως αναποτελεσματικές και αδιαφανείς, από πρώιμους "στρατηγιστές", που ενδεχομένως εξυπηρετούν συμφέροντα ανταγωνιστριών εταιρειών. Η μεμψιμοιρία οπωσδήποτε φθείρει το ηθικό του προσωπικού, γιατί δημιουργούνται ερωτηματικά ως προς την καταλληλότητα των εξοπλισμών αλλά και ακόμα ως προς την ασφάλεια του προσωπικού.

Παράλληλα θεωρούμε ότι είναι απαραίτητη η οργάνωση των ΕΔ και των Ερευνητικών Κέντρων αυτών για τον καθορισμό των επιχειρησιακών απαιτήσεων και τεχνικών προδιαγραφών προς ανάπτυξη πρωτοπόρων εφαρμογών είτε αυτοδυνάμως είτε δι'αναθέσεως σε κατάλληλους φορείς, με διαμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου.

Εφόσον οι οικονομικές συνθήκες το επιτρέπουν να προχωρήσει η υλοποίηση, κατά προτεραιότητα, των νέων προγραμμάτων των ΕΔ με γνώμονα ότι θα πρέπει να ικανοποιούνται οι επιχειρησιακές απαιτήσεις, αλλά και λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι οι αμυντικές επενδύσεις, των μικρότερων και κυρίως των oligότερο βιομηχανικά ανεπτυγμένων χωρών, αποτελούν όπλο στην άσκηση της εξωτερικής πολιτικής και βασικά όταν προβλέπεται η υλοποίηση υψηλού κόστους προγράμματος από μία ξένη κατασκευάστρια χώρα, από την οποία δυνατόν να ζητηθούν (αφανώς) και πολιτικά/οικονομικά στηρίγματα πέραν των καθαρά τεχνοοικονομικών ανταλλαγμάτων που θα αφορούν το συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Παράλληλα με τα παραπάνω θα διατυπώσουμε κάποιες σκέψεις για το προσωπικό των ΕΔ που αφορούν στην εξέλιξη των στελεχών και την θητεία, δεδομένου ότι αυτά απασχολούν την πολιτική ηγεσία σύμφωνα με τις, κατά καιρούς, ανακοινώσεις των αρμοδίων Υπουργών, αλλά και επειδή έχουν άμεσο αντίκτυπο στο αξίωμαχο του στρατεύματος.

Η λειτουργία των ΕΔ βασίζεται στην πειθαρχία και την ισορροπημένη εξέλιξη των στελεχών εν ειρήνη. Κάθε σύστημα εξέλιξεως των στελεχών μπορεί να είναι αποτελεσματικό αρκεί να εφαρμόζεται σωστά και χωρίς παρεμβάσεις που κυρίως είναι πολιτικές. Το υπάρχον σύστημα, που είναι μετεξέλιξη του εφαρμοσθέντος μετά το 1974, είναι δυνατόν να λειτουργήσει ικανοποιητικά και πρέπει να λειτουργήσει αρκετά χρόνια για να αξιολογηθεί, υπό την προϋπόθεση ότι θα σταματήσει κάθε πολιτική παρέμβαση που θα αφορά την σταδιοδρομία (προαγωγή, μετάθεση) των στελεχών. Αλλως τα στελέχη θα προσδένονται από νεαράς ηλικίας σε κάποιο κόμμα που θα διαχειρίζεται την εξέλιξή των και όποια είναι τυχερά θα ανεβαίνουν τα τελευταία σκαλοπάτια της ιεραρχίας.

Το σοβαρό θέμα της θητείας αντιμετωπίζεται εδώ και αρκετά χρόνια μόνο με πολιτικά κριτήρια. Η διαρκώς μειούμενη θητεία σημαίνει την μη κάλυψη των επιχειρησιακών απαιτήσεων, έχει επιπτώσεις στην εκπαίδευση του στρατευσίμου προσωπικού και συνεπώς στο αξίωμαχο των μονάδων, ενώ δίδει το μήνυμα της υποχωρητικότητας στην Τουρκία που διατηρεί πολυάριθμες ΕΔ.

Συγκεκριμένα σε ότι αφορά στην θητεία και στη διάρκειά της, η εκάστοτε κυβέρνηση θα πρέπει να εξασφαλίζει την απαραίτητη οροφή αναλόγως των αναγκών κάθε Κλάδου των ΕΔ. Οπωσδήποτε υπάρχει δημογραφικό πρόβλημα στη χώρα μας, αλλά οι διάφορες κοινωνικές πιέσεις / ανάγκες οδήγησαν σε αποφάσεις για την μείωση της θητείας των στρατευσίμων σε 12 μήνες (και πρόσφατα σε 9 μήνες για τον ΣΞ) ενώ όπως εκτιμάται (οι 12 μήνες) είναι και το τελευταίο όριο, αν λάβουμε υπ' όψιν μας τις απαιτήσεις για να έχει το στράτευμα αξίωμαχο προσωπικό και αξιόμαχη εφεδρεία. Το σοβαρό πρόβλημα στην στελέχωση των μονάδων το αντιμετωπίζει ο Στρατός Ήρρας δεδομένου ότι οι Μονάδες του πρέπει να έχουν ικανοποιητική οροφή για να είναι αξιόμαχες. Με βάση αυτό το σκεπτικό θα πρέπει να εξακολουθήσει να απαγορεύεται κάθε μετάταξη από τον Στρατό Ήρρας στους άλλους (ευνοϊκότερους) Κλάδους και να καθορισθεί η αυστηρή τήρηση της οροφής σε στρατεύσιμο προσωπικό για κάθε ένα εξ αυτών. Κατωτέρω παραθέτουμε τις προτάσεις μας σε ότι αφορά στις γενικές κατευθύνσεις που θα πρέπει να ισχύουν για την θητεία με γνώμονα την αναβάθμιση του αξιόμαχου των ΕΔ :

► Υποχρεωτική 12μηνια θητεία για όλους τους νέους και τοποθέτησή τους σε μάχιμες μονάδες για όλη της διάρκειας της θητείας τους, με εξαιρέσεις στις τοποθετήσεις μόνο για αντιμετώπιση σοβαρών κοινωνικών προβλημάτων.

► Προαιρετική 12μηνια θητεία με τη συμπλήρωση 18 ή 19 ετών για τους άρρενες με κίνητρα την προσαύξηση του συντάξιμου χρόνου στο διπλάσιο (24 μήνες) και πριμοδότηση για πρόσληψη στον ευρύτερο δημόσιο τομέα καθώς και για εισαγωγή στα ΑΕΙ-ΤΕΙ.

► Προαιρετική 12μηνια θητεία για γυναίκες 18-23 ετών με ανάλογα, όπως παραπάνω, για τους άνδρες κίνητρα.

► Υποχρέωση για τους απολυόμενους όπως κατά τους επόμενους 12 μήνες από της απολύσεώς τους να παρουσιασθούν στην Μονάδα τους στον ταχύτερο χρόνο σε έκτακτες καταστάσεις, εφόσον ειδοποιηθούν.

► Πρόσληψη επαγγελματιών οπλιτών εκ των εχόντων συμπληρώσει τις στρατιωτικές υποχρεώσεις και κλιμάκωση των προσλήψεως ώστε ο μέσος όρος των υπηρετούντων να κυμαίνεται μεταξύ 24-28 ετών.

Επίλογος

Σαν επίλογο θα παραθέσουμε ό,τι επιγραμματικά αναφέρει ο Θουκυδίδης κατά ελεύθερη μετάφραση του Ελ. Βενιζέλου :

"Ο ισχυρός επιβάλλει ότι του επιτρέπει η δύναμής του και ο ασθενής παραχωρεί ότι του επιβάλλει η αδυναμία του".

Η προαιρετική σας συνδρομή προς το περιοδικό μας μέσω του λογαριασμού **142-002101-07346 ALPHA Bank** ή μέσω ταχυδρομικής επιταγής, τυγχάνει εκτιμήσεως εκ μέρους της ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ., η οποία και σας θεωρεί παράγοντες βελτιώσεώς του

"Εξωτερική Πολιτική Τουρκίας έναντι ΗΠΑ, ΝΑΤΟ, ΕΕ, Ρωσίας, Καυκάσου, Μ. Ανατολής, Ιράν, Ιράκ, Κεντρικής Ασίας"

Του Αντιναυάρχου ε.α. Β. Μαρτζούκου Π.Ν.

Εισαγωγή

Το Διεθνές Σύστημα Ασφαλείας διανύει ακόμη την μεταβατική μεταψυχροπολεμική περίοδο. Η αναδιάρθρωση του συστήματος αυτού σε διαφορετικές περιοχές, ισοδυναμεί με ανακατανομή ισχύος μεταξύ τοπικών αντιπάλων. Η συνοχή και η πειθαρχία εντός συνασπισμών δοκιμάζεται, ενώ η επανάπαυση σε αμυντικές συμμαχίες ελλατώθηκε. Οι νέες συνθήκες ευνοούν την επιστροφή σε παραδοσιακά συστήματα ισορροπίας ισχύος και σχεδιασμούς αυτόνομων αμυντικών στρατηγικών.

Η Τουρκία βρέθηκε στο επίκεντρο ενός τριγώνου ασταθείας (Βαλκάνια - Κεντρική Ασία / Καύκασος - Μ. Ανατολή), λόγω της καταρρέουσας του καθεστώτος ασφαλείας της περιοχής αυτής και χρειάστηκε να αναθεωρήσει συνολικά την εξωτερικής της πολιτική, με επανεξέταση των αρχών του Κεμαλισμού η οποία είχε αρχίσει από τον πρώην πρόεδρο Οζάλ. Οι νέες γεωπολιτικές συνθήκες επανέφεραν την αντίληψη στους Τούρκους ότι αποτελούν και πάλι το επίκεντρο ενός επανεμφανιζόμενου κόσμου, γεγονός το οποίο ωθεί την Τουρκία σε δυναμική εξωστρέφεια με αυτόνομη πολιτική ατζέντα για την περιοχή της.

Η διεθνής κοινότητα παρακολουθεί με ενδιαφέρον την σύγχρονη σύνθετη διάσταση μίας αμφιλεγόμενης εξωτερικής πολιτικής της Τουρκίας, προσπαθώντας να ερμηνεύσει τις πραγματικές στρατηγικές της προθέσεις. Στο εσωτερικό της προβαίνει σε φιλοευρωπαϊκές μεταρρυθμίσεις αλλά παράλληλα ενισχύει την δημόσια παρουσία της θρησκείας, αμφισβητώντας έτσι κοσμικές αρχές του Κεμαλισμού. Η χώρα αυτή αρνήθηκε να υποστηρίξει ενεργά την αμερικανική εισβολή στο Ιράκ το 2003, αν και αποτελεί στρατηγικό εταίρο των ΗΠΑ και του Ισραήλ, ενώ προσπαθεί παράλληλα να διατηρεί φιλικές σχέσεις με την Συρία και το Ιράν. Η Τουρκία διεκδικεί την είσοδό της στην ΕΕ, αλλά απέχει πολύ από το Ευρωπαϊκό κεκτημένο, ενώ διατηρεί στρατεύματα κατοχής σε κράτος μέλος της ΕΕ, όπως η Κύπρος, της οποίας δεν αναγνωρίζει την κρατική οντότητα. Τα σύνορά της με τον Καύκασο και οι πολιτιστικοί της δεσμοί με την Κ.Ασία, καθιστούν την Τουρκία κεντρικό μέρος των ευρωπαϊκών προσδοκιών για ενεργειακή απεξάρτηση από την Ρωσία, αλλά η ίδια η Τουρκία εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από

το Ρωσικό φυσικό αέριο και εμπόριο. Στην προσπάθειά της να δημιουργήσει εικόνα περιφερειακής "ήπιας δυνάμεως", η Τουρκία αναλαμβάνει σειρά πρωτοβουλιών, όπως για παράδειγμα την διαμεσολάβηση μεταξύ Ισραήλ και Συρίας, Αφγανιστάν και Πακιστάν, ΗΠΑ και Ιράν, την προσπάθεια για συμφιλίωση των Παλαιστινιακών οργανώσεων, καθώς και τις πρωτοβουλίες για την σταθεροποίηση του Ιράκ, την "σταθερότητα και συνεργασία στον Καύκασο", την προσέγγιση με την Αρμενία, την αναθέρμανση των σχέσεων με την Ρωσία και την ανάμειξή της στην Αφρική. Κάποιοι αναρωτιούνται κατά πόσο η σταδιακή αυτή μετάλλαξη της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής είναι αποτέλεσμα της διαδικασίας εξευρωπαϊσμού της ή / και αποτέλεσμα των δυνάμεων της παγκοσμιοποίησης ή απλώς αποτελεί "ένα διαπραγματευτικό χαρτί" προκειμένου να υποκαταστήσει την ευρωπαϊκή απαίτηση μεταρρυθμίσεων και εκπληρώσεως των πολιτικών κριτηρίων εντάξεως στην ΕΕ. Για πολλούς πάντως το ζητούμενο είναι ότι η Τουρκία θα πρέπει να διαλέξει πλευρά.

Λόγω της ευρύτητος του θέματος, κατά την παρουσίαση που ακολουθεί δεν αναλύονται σε βάθος οι πολλές και σύνθετες εκφάνσεις του, ενώ αναφέρονται απλώς οι πτυχές της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής που σχετίζονται με τα Βαλκάνια και την χώρα μας, καθ' όσον αυτές αναπτύσσονται από άλλους ομιλητές. Πιστεύω ότι για ορισμένα από τα ζητήματα αυτά θα δοθεί η ευκαιρία περαιτέρω συζητήσεως κατά την περίοδο των ερωτήσεων.

Σύγχρονα Διεθνή Γεωπολιτικά Δεδομένα επιδρώντα στην Εξωτερική Πολιτική της Τουρκίας

Οι γεωπολιτικές εξελίξεις των τελευταίων ετών, έχουν μετατοπίσει το στρατηγικό βάρος της Ευρώπης προς ανατολάς και ειδικότερα προς την περιοχή του Καυκάσου, της Κ. Ασίας, της ευρύτερης Μ. Ανατολής, καθώς και την Ανατολική Μεσόγειο. Η Τουρκία ευρίσκεται στο κέντρο αυτών των εξελίξεων και η σχέση της με την ΕΕ αποβαίνει σημαντική για την αντιμετώπισή τους. Σύμφωνα με την σύγχρονη τουρκική αντίληψη οι εν λόγω περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των Βαλκανίων, αποτελούν μία γεωπολιτική ενότητα η οποία απαιτεί την ύπαρξη ολοκληρωμένου γεωστρατηγικού οράματος.

Η δυναμική αύξηση των ενεργειακών αναγκών στην Ανατολική Ασία, είναι αλματώδης. Κράτη όπως η Κίνα, η Ιαπωνία και η Ινδία, πρωταγωνιστούν πλέον στο διεθνές ανταγωνιστικό ενεργειακό περιβάλλον και ενδιαφέρονται άμεσα για περιοχές όπως η Κ. Ασία και η Μ. Ανατολή. Οι εμπορικές, πολιτικές και ενεργειακές πρωτοβουλίες των χωρών αυτών, για τις δύο αυτές περιοχές, αυξάνουν το γεωπολιτικό ειδικό βάρος της Τουρκίας και της προσδίδουν επιπλέον κίνητρα για να καταστεί απαραίτητος δρών στις εν λόγω περιοχές.

Η Δυτική και κυρίως η αμερικανική προσπάθεια ενεργειακής ανασχέσεως της Ρωσίας ευρίσκει την ιδανική της μορφή στο τουρκικό έδαφος, δια μέσου του οποίου είναι δυνατόν να διοχετεύονται προς την Δύση ορυκτά καύσιμα από την Κασπία, την Κ. Ασία και την Μ. Ανατολή, δίχως την εμπλοκή της Ρωσίας. Ο Καύκασος αποτελεί την θύρα εισόδου στην Κ. Ασία και είναι χαρακτηριστικό ότι ο αγωγός πετρελαίου Μπακού - Τιφλίσ - Τσεϊχάν (2006), ο αγωγός αερίου Μπακού - Τιφλίσ - Ερζερούμ (2007), καθώς και η σιδηροδρομική γραμμή Μπακού - Τιφλίσ - Καρς (2008), διέρχονται από την περιοχή αυτή. Επιπλέον τον περασμένο μήνα υπεγράφη μεταξύ της Ε.Ε. και της Τουρκίας η κατασκευή του μήκους 3.300 χλμ αγωγού φυσικού αερίου NABUCCO από την Κ. Ασία στην Ευρώπη. Για την Τουρκία συνεπώς αποτελεί εθνικό της συμφέρον η σταθερότης στην περιοχή του Καυκάσου και ο δυτικός προσανατολισμός των κρατών της.

Από πλευράς περιβαλλοντολογικών κινδύνων οι γεωπολιτικές επιπτώσεις της ολοένα εντεινόμενης λειψυδρίας είναι σημαντικές. Σε περίπτωση ιδρύσεως Παλαιστινιακού κράτους στην περιοχή αυτή, το Ισραήλ θα εξαρτάται απόλυτα από ύδατα του Τίγρητος και Ευφράτου την ροή των οποίων ελέγχει η Τουρκία (σήμερα προμηθεύεται από την περιοχή αυτή το μεγαλύτερο ποσοστό των αναγκών της). Η εξάρτηση αυτή θα ήταν δυνατόν να δρομολογήσει σειρά πιέσεων και εξελίξεις στο Κυπριακό και σε άλλα εθνικά μας θέματα, μέσω του Ισραηλινού λόμπυ στις ΗΠΑ. Τυχόν δημιουργία του Μεγάλου Κουρδιστάν θα ανέτρεπε την προηγούμενη δυσμενή εξέλιξη, αφού το Ισραήλ θα εφομνηθεύετο άφθονο νερό, μέσω Ιορδανίας, η οποία και αυτή θα είχε πρόσβαση στο ζωτικό αυτό αγαθό δίχως Τουρκικές πιέσεις και υποχρεωτικά ανταλλάγματα.

Νέα Φιλοσοφία Τουρκικής Εξωτερικής Πολιτικής

Η εξωτερική πολιτική της Τουρκίας σήμερα προκαλεί την κριτική ορισμένων Δυτικών και Ισραηλινών κέντρων, για την διαφοροποίησή της από τον παραδοσιακό διατλαντικό προσανατολισμό της και την διαρκώς αυξανόμενη εξυπηρέτηση Ισλαμικών και Αραβικών συμφερόντων. Βασικό προβληματισμό για τους Δυτικούς αναλυτές προκαλεί το ερώτημα κατά πόσο η εξωτερική τουρκική πολιτική είναι συμπληρωματική ή αντιθετική με τους Δυτικούς στρατηγικούς στόχους στην περιοχή. Το κυβερνόν κόμμα του Τ. Ερντογάν (ΑΚΡ), με την υποστήριξη του στρατιωτικού κατεστημένου, απαντά ότι η εξωτερική τουρκική πολιτική επιδιώκει αυτονομία και

εξομάλυνση των σχέσεων με τους γείτονές της, βάσει της γεωπολιτικής πραγματικότητας και υποστηρίζει ότι εκπληρώνει τόσο τα τουρκικά, όσο και τα Δυτικά συμφέροντα στην περιοχή.

Πρωτεργάτης της νέας φιλοσοφίας της Τουρκικής εξωτερικής πολιτικής θεωρείται ο καθηγητής Πολιτικών Επιστημών και Διεθνών Σχέσεων, Αχμέτ Νταβούτογλου, πρώην επικεφαλής σύμβουλος επί θεμάτων εξωτερικής πολιτικής του Πρωθυπουργού κ. Ερντογάν και του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Γκιουλ και νυν Υπουργός Εξωτερικών της Κυβερνήσεως του κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ). Οι απόψεις του Νταβούτογλου, οι οποίες αναλύονται κυρίως στο ένα από τα πέντε βιβλία του με τίτλο "Στρατηγικό Βάθος - Η Διεθνής Θέση της Τουρκίας", ακολουθούνται πιστά μέχρι στιγμής από το κυβερνόν κόμμα του Τ. Ερντογάν και συνοψίζονται στην αντίληψη ότι η Τουρκία δεν θα είναι αιωνίως η περιφερειακή εσχάτη εξυπηρετήσεως αποκλειστικά των Δυτικών συμφερόντων αλλά αποτελεί την χώρα που ευρίσκεται στην καρδιά της Ευρασίας και των παγκοσμίων εξελίξεων. Οι πέντε βασικές αρχές που χαρακτηρίζουν την γενική στρατηγική του προσέγγιση είναι οι ακόλουθες

*Προσαρμογή στο νέο διεθνές περιβάλλον και αναμόρφωση των εσωτερικών δομών της Τουρκίας, με γνώμονα την ισορροπία μεταξύ ασφάλειας και ελευθερίας (προσέγγιση ευρωπαϊκού κεκτημένου).

*Πολιτική "μηδενικών προβλημάτων με τις γειτονικές χώρες" (εννοώντας κυρίως τον Καύκασο και την ευρύτερη Μ. Ανατολή).

*Πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική (παραδοσιακός άξονας ΗΠΑ - ΝΑΤΟ - ΕΕ, συνδυασμός με στενές σχέσεις με χώρες και περιοχές όπως η Ρωσία, ο Καύκασος, η Μ. Ανατολή, η Κ. Ασία και η Αφρική).

*Ρόλος "ειρηνικού διαμεσολαβητού" στην άμεση περιφέρειά της (εκμετάλλευση ταυτοχρόνων σχέσεων με την Δύση, τις γειτονικές χώρες και το μετριοπαθές Ισλάμ).

*Ενεργός παρουσία της Τουρκίας σε διεθνή φόρα, διεθνείς οργανισμούς (Δ.Ο) και πρωτοβουλίες (συμβολή σε ζητήματα παγκοσμίου ενδιαφέροντος και προώθηση Τούρκων σε υψηλές θέσεις Δ.Ο), προς απόκτηση διεθνούς κύρους και επιρροής.

Ο Νταβούτογλου επαναδιατυπώνει το Δόγμα του νέο-Οθωμανισμού του πρώην Προέδρου Οζάλ, με βασική θέση ότι η Τουρκία προσδίδει υπερβολική έμφαση στις σχέσεις με την Δυτική Ευρώπη και τις ΗΠΑ, αγνοώντας ζωτικά εθνικά της συμφέροντα σε άλλες περιοχές, όπως στην Μ. Ανατολή, την Ρωσία, την Κ. Ασία και τον Καύκασο. Η Τουρκία κατά τον Νταβούτογλου θα πρέπει να συνδυάσει τον φιλοδυτικό της ρόλο με την Μουσουλμανική κληρονομιά της, ώστε να αποκτήσει το αναγκαίο "στρατηγικό βάθος". Στο πλαίσιο αυτό η Τουρκία θα πρέπει να ασκεί εξωτερική πολιτική με αυτοπεποίθηση και αίσθηση μεγαλείου, διαδραματίζοντας σημαντικό ρόλο στην περιφέρειά της, βασιζόμενη όχι τόσο στην πολιτική ισχύος, όσο στην ιστορία, τον πολιτισμό, την θρησκεία και τις κοινές μνήμες με τους λαούς της περιοχής. Εν

τούτοις η Τουρκία θα πρέπει να επιμείνει στην προοπτική εντάξεώς της στην ΕΕ, δεδομένου ότι με τον τρόπο αυτό θα καταστεί ισχυρό και σύγχρονο κράτος που θα εμπνέει σεβασμό. Κατά τον Νταβούτογλου η Τουρκία η οποία αποτελεί χώρα κλειδί για τις εξελίξεις της πλέον ζωτικής περιοχής του πλανήτη, δύναται με εκμετάλλευση της γεωπολιτικής και γεωστρατηγικής θέσεώς της, να καταστεί περιφερειακή ή και παγκόσμια δύναμη.

Δεδομένου ότι το μέγεθος της τουρκικής οικονομίας είναι 6ο στην Ευρώπη και 17ο παγκοσμίως, η Τουρκία θεωρεί ότι η διατήρηση και περαιτέρω βελτίωση της οικονομίας αυτής απαιτεί σταθερό πολιτικό περιβάλλον και εκμετάλλευση των οικονομικών ευκαιριών της ευρύτερης περιοχής της, ενώ θέματα ασφαλείας της επιβάλλουν την επιλογή της ενεργούς διπλωματίας, προκειμένου να προλαμβάνει κρίσεις προκαλούμενες από άλλες δυνάμεις.

Στο πλαίσιο της προσεγγίσεως του "Στρατηγικού Βάθους" έχει υιοθετηθεί ένα πλέγμα πολιτικών σύμφωνα με το οποίο ο όγκος των τουρκικών εμπορικών ανταλλαγών και επενδύσεων με όμορες χώρες έχει αυξηθεί δραματικά, ενώ έχει ενισχυθεί το θεσμικό υπόβαθρο των σχέσεων με τον αραβικό και αφρικανικό κόσμο. Διατηρώντας σταθερές σχέσεις με την Δύση και την Ρωσία, η Τουρκία δραστηριοποιείται διπλωματικά στις διενέξεις της Μ. Ανατολής και του Καυκάσου (κρίση Λιβάνου, πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν, Ιράκ, κρίση Γεωργίας, κρίση Γάζας) και εγκαινιάζει νέα προσέγγιση με τους Κούρδους του Ιράκ και την Αρμενία. Ένδειξη της αποτελεσματικότητας της εξωτερικής πολιτικής της Τουρκίας αποτελεί η εκλογή της ως μη μόνιμου μέλους του Συμβουλίου Ασφαλείας για την περίοδο 2009-2010, με ισχυρή πλειοψηφία που της εξασφάλισαν μουσουλμανικές, αφρικανικές, ευρωπαϊκές και άλλες δυνάμεις.

Τουρκική Εξωτερική Πολιτική ως προς ΗΠΑ και ΕΕ

Οι αμερικανοτουρκές σχέσεις, παρά τα κατά καιρούς προβλήματα, κυρίως μετά την αμερικανική εισβολή στο Ιράκ το 2003, παραμένουν σταθερές, λόγω της μεγάλης γεωπολιτικής αξίας της Τουρκίας για τις ΗΠΑ, αλλά και από πλευράς Άγκυρας, λόγω της αμερικανικής στηρίξεως σε θέματα όπως η ευρωπαϊκή της πορεία, οι ενεργειακοί αγωγοί, το Κυπριακό και τα ελληνοτουρκικά καθώς και η υλοποίηση των φιλοδοξιών της ως περιφερειακής δυνάμεως. Διάσταση πολιτικής μεταξύ των δύο πλευρών παρατηρείται στο Κουρδικό, σε ελεγχόμενο επί του παρόντος επίπεδο. Οι ΗΠΑ επιτρέπουν τι κατά καιρούς τουρκικές στρατιωτικές επιχειρήσεις στο Βόρειο Ιράκ κατά του PKK, αλλά απαγορεύουν την μόνιμη στρατιωτική εγκατάσταση στην περιοχή αυτή αφού οι Κούρδοι του Βορείου Ιράκ αποτελούν στρατηγικό εταίρο των ΗΠΑ. Παραμένει πάντως το πρόβλημα ότι για προφανείς λόγους η Τουρκία στηρίζει την ακεραιότητα του Ιράκ, ενώ πολλοί εκτιμούν ότι οι ΗΠΑ επιθυμούν την αυτονομία αν όχι την ανεξαρτησία του κουρδικού Βορείου Ιράκ.

Η Τουρκία ανησυχεί επιπλέον για την διάσταση προσεγγίσεως από τις ΗΠΑ του θέματος του πυρηνικού

προγράμματος του Ιράν, καθόσον θεωρεί ότι οι ΗΠΑ στηρίζουν άνευ όρων το Ισραήλ και συνεπώς η πολιτικής της πιθανόν να βλάψει τις ισορροπίες που επιδιώκει η Τουρκία προκειμένου να καταστεί περιφερειακή δύναμη.

Η Τουρκία θεωρεί ότι η γεωστρατηγική της θέση και ο επιδιωκόμενος ρόλος της ως ειρηνοποιού και σταθεροποιητού της ευρύτερης περιοχής της καθώς και ως εγγυητού της ενεργειακής ασφάλειας και μεταφοράς ενεργείας για τις περιοχές Κ. Ασίας, Μέσης Ανατολής, Καυκάσου, Μαύρης Θάλασσας, Κασπίας και Μεσογείου, ενισχύει τον ρόλο της εντός της Ατλαντικής Συμμαχίας και της προσδίδουν συγκριτικό πολιτικό πλεονέκτημα στην σε εξέλιξη διαδικασία εντάξεώς της στην ΕΕ καθώς και στην εκπλήρωση της φιλοδοξίας μετατροπής της σε περιφερειακή δύναμη.

Με την ένταξή της στην ΕΕ η Τουρκία θεωρεί ότι αποφεύγει την περίπτωση πολιτικής και οικονομικής περιθωριοποίησεως, στο νέο Διεθνές Σύστημα και συντελεί στην εξισορρόπηση του στρατηγικού ισοζυγίου της χώρας αυτής με την Ρωσία, ενώ παράλληλα επιταχύνονται οι απαιτούμενες αλλαγές στο εσωτερικό της χώρας. Κατά το τελευταίο αυτό διάστημα η Άγκυρα προέβη πράγματι σε σειρά θεσμικών διαρθρωτικών αλλαγών προς την κατεύθυνση του ευρωπαϊκού κεκτημένου, αν και έχει να διανύσει ακόμη μεγάλη απόσταση τόσο σε θεσμικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο εφαρμογής αυτού. Δεδομένου ότι αριθμός ευρωπαϊκών κρατών έχει δεσμευθεί ότι θα θέσει το θέμα της εντάξεως της Τουρκίας στην ΕΕ υπό την κρίση των λαών τους με δημοψήφισμα, η Τουρκία έχει αρχίσει να εφαρμόζει σειρά μέτρων μεταστροφής της κοινής γνώμης των χωρών αυτών επ'ωφελεία της. Επιπλέον έγκριτα τουρκικά κέντρα, όπως ινστιτούτα στρατηγικών μελετών, εισηγούνται ότι σε περίπτωση οριστικού αποκλεισμού της Τουρκίας από την ΕΕ, η χώρα θα πρέπει να αποκτήσει πυρηνικά όπλα, εφόσον εκτιμήσει ότι απειλείται από άλλες δυνάμεις στην περιοχή.

Ανεξάρτητα από τα ανωτέρω, κατά την τρέχουσα δεκαετία παρουσιάζεται στην τουρκική κοινή γνώμη αυξανόμενη δυσπιστία ως προς την σκοπιμότητα ευρωπαϊκής ολοκληρώσεως της χώρας. Η δυσπιστία αυτή εκπηγάζει κυρίως από τα επιχειρήματα ότι οι μεγάλης κλίμακος αλλαγές θα επιφέρουν αποσταθεροποιητικές επιπτώσεις, ότι οι επιβαλλόμενες αναδιαρθρώσεις αποτελούν μέρος μίας Δυτικής στρατηγικής διαμελισμού της Τουρκίας, ότι ο Δυτικός πόλεμος στο Ιράκ επιτρέπει πλέον την οργάνωση κουρδικών επιθέσεων από Ιρακινό έδαφος και υποκρύπτει μακροπρόθεσμα την δημιουργία ελεύθερου Κουρδιστάν καθώς και το γεγονός ότι αρκετοί Ευρωπαίοι ηγέτες δεν κρύβουν την δυσφορία τους για την Τουρκική ευρωπαϊκή προοπτική και επιπλέον την πιέζουν να αποδεχθεί την γενοκτονία των Αρμενίων.

Τουρκική Εξωτερική Πολιτική έναντι Ρωσίας, Καυκάσου και Κ. Ασίας

Οι διμερείς πολιτικές σχέσεις Τουρκίας και Ρωσίας σε ζητήματα ασφαλείας, δεν έχουν βελτιωθεί στο επίπεδο που ευρίσκονται οι εμπορικές τους σχέσεις, δεδο-

μένουν ότι η μία είναι χώρα του NATO με βλέψεις σε περιοχές όπως ο Καυκάσος και η Κεντρική Ασία, τις οποίες ως πρώην τμήματα της ΕΣΣΔ, η Ρωσία επιδιώκει παγίως να διατηρεί εντός της δικής της σφαίρας επιρροής. Είναι φυσικό, κατά συνέπεια, προκειμένου η Τουρκία να αντισταθμίσει την στρατηγική υπεροχή της Ρωσίας, να επιδιώκει την επέκταση του NATO σε κράτη της περιοχής αυτής. Επιπλέον υφίσταται ανταγωνισμός μεταξύ των δύο χωρών ως προς τις οδούς μεταφοράς ορυκτών καυσίμων από τον Καυκάσο, την Κ. Ασία και το Ιράν προς τις παγκόσμιες αγορές και ιδιαίτερα προς τη Δύση. Η ασφάλεια των αγωγών αποτελεί παράμετρο προς διερεύνηση από τους επενδυτές και διπλωματικό όπλο για τα ανταγωνιστικά κράτη διελεύσεως.

Παρά την ανωτέρω ανταγωνιστική ενεργειακή σχέση με την Ρωσία και λίγες ημέρες μετά την συμφωνία κατασκευής του αγωγού Δυτικών συμφερόντων NABUCCO (τέλος Οκτ. 2009), η Τουρκία παρεχώρησε στην γιγαντιαία ρωσική εταιρεία φυσικού αερίου GAZPROM, το δικαίωμα χρήσεως των χωρικών υδάτων, στην Μ. Θάλασσα, για την κατασκευή του αγωγού φυσικού αερίου SOUTH STREAM (63 δις κμ ετησίως), προς τις ευρωπαϊκές αγορές, γεγονός που αντιστρατεύεται τον προηγούμενο αγωγό. Σε αντιστάθμισμα η Ρωσία πρόκειται να χρηματοδοτήσει σειρά έργων στην Τουρκία, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η κατασκευή αγωγού πετρελαίου από την Σαμψούντα στο Τσεϋχάν (50 εκ. τν ετησίως, με δυνατότητα να φθάνει τα 70 εκ. τν, έναντι των 30 εκ. τν του αγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη), καθώς και η κατασκευή του πρώτου σταθμού παραγωγής πυρηνικής ενέργειας (τελικός σκοπός είναι η κατασκευή τριών πυρηνικών σταθμών συνολικής ισχύος 5000 MW). Με τον αγωγό SOUTH STREAM η Ρωσία πραγματοποιεί τον σκοπό της να προμηθεύει με φυσικό αέριο την Ευρώπη παρακάμπτοντας την Ουκρανία, μέσω της οποίας διέρχεται το 80% των ρωσικών εξαγωγών αερίου στην Ευρώπη.

Ο ανταγωνισμός των αγωγών NABUCCO (από 8 έως 13 δις κμ ετησίως, με δυνατότητα έως 31 δις κμ από το 2020) και SOUTH STREAM έχει οδηγήσει την ρωσική GAZPROM να αγοράζει αποθέματα υδρογονανθράκων στην Κασπία, το Αζερμπαϊτζάν και σε κράτη της Κ. Ασίας (κυρίως στο Καζακστάν και Τουρκμενιστάν), προκειμένου να ελαχιστοποιήσει τις πηγές τροφοδοσίας του αγωγού NABUCCO. Διαφαίνεται εν τούτοις ότι ο τελευταίος δεν θα εξουδετερωθεί αλλά θα μεταφέρει μελλοντικά φυσικό αέριο από το Βόρειο Ιράκ, το Κατάρ (τρίτο παγκοσμίως σε αποθέματα), την Αίγυπτο, το Αζερμπαϊτζάν, ενδεχομένως από το Τουρκμενιστάν και ίσως ακόμη από το Ιράν (από το 2007 η Τουρκία έχει υπογράψει MOU με το Ιράν για την παροχή ιρανικού φυσικού αερίου στο τουρκικό δίκτυο αγωγών). Η πραγματοποίηση των προαναφερθέντων θα αναγάγει την Τουρκία σε αδιαφιλονίκητο κύριο προμηθευτή υδρογονανθράκων της Ευρώπης.

Στον χώρο της Κ. Ασίας και του Καυκάσου, η Τουρκία κατορθώνει μέχρι στιγμής να ασκεί μία ισορροπημένη εξωτερική πολιτική, διατηρώντας καλές σχέσεις με την Γεωργία, ενώ παράλληλα απέφυγε την

καταδίκη της Μόσχας για την πρόσφατη επέμβασή της στην χώρα αυτή. Κατά την διάρκεια της πρόσφατης συγκρούσεως (Αύγουστος 2008) της Ρωσίας με την Γεωργία, η Τουρκία κατέστησε σαφές, από την πρώτη στιγμή, ότι δεν θα επέτρεπε σε βαρέα πολεμικά πλοία των ΗΠΑ να διέλθουν τον Βόσπορο, επικαλούμενη την συνθήκη του Μοντρέ του 1936. Παράλληλα ο Τούρκος Υπουργός Εξωτερικών απέσυρε την προηγούμενη υποστήριξη της χώρας του στην είσοδο της Γεωργίας στο ΝΑΤΟ, δηλώνοντας ότι η είσοδος στην Ατλαντική Συμμαχία μίας χώρας με αποσχιστικά προβλήματα, θα εισήγαγε τα προβλήματα αυτά στην Συμμαχία. Η Τουρκία είναι εν τούτοις σύμμαχος της Γεωργίας η οποία είναι σημαντική για την προμήθεια ορυκτών καυσίμων τόσο της Τουρκίας όσο και της Ευρώπης. Κατά τα τελευταία έτη η Τουρκία αναδιοργανώνει τον στρατό ξηράς της Γεωργίας, παρέχοντας εκπαίδευση και υλικό Νατοϊκών προδιαγραφών και συγχρόνως επενδύει σε τοπικά φιλόδοξα Γεωργιανά προγράμματα, όπως η σιδηροδρομική γραμμή Μπακού - Τιφλίς - Καρς που προορίζεται να συνδέσει την Ευρώπη με την Κ. Ασία κατά το 2011.

Η αμερικανική εισβολή στο Ιράκ το 2003 και η εμφανής υποστήριξη της Ουάσιγκτον προς τους Κούρδους της χώρας αυτής προκάλεσε έντονα αντιαμερικανικά συναισθήματα στην Τουρκία, ενώ ταυτόχρονα η Ρωσία προσπάθησε επιτυχώς να την θέσει υπό την δική της οικονομική επιρροή. Από το 2003 έως και σήμερα η Ρωσία αποτελεί τον μεγαλύτερο εμπορικό εταίρο της Τουρκίας, με εμπορικές συναλλαγές ύψους \$38 δις το 2008, ενώ περισσότεροι από 2 εκ. Ρώσοι τουρίστες επισκέπτονται την χώρα ετησίως. Η Ρωσία παρέχει το 50% του άνθρακα της Τουρκίας και το 65% του φυσικού αερίου της (μέσω του υποθαλασσίου αγωγού BLUE STREAM). Η εξάρτηση από την Ρωσία, αναγκάζει την Τουρκία να μην αντιπαράκειται στην χώρα αυτή και να λαμβάνει σοβαρά υπόψη τα Ρωσικά συμφέροντα στην διαμόρφωση της εξωτερικής της πολιτικής.

Τον Οκτώβριο 2009, Τουρκία και Αρμενία, υπέγραψαν Πρωτόκολλο για την εξομάλυνση των σχέσεων των δύο χωρών και εκκρεμεί η επικύρωσή του από την Βουλή των δύο χωρών. Η εν λόγω συμφωνία η οποία ανοίγει τα σύνορα και τις επικοινωνίες των δύο χωρών συναντά αντιδράσεις τόσο από πλευράς Αρμενίων της διασποράς (θέμα αναγνώρισεως γενοκτονίας 1,5 εκ. Αρμενίων), τόσο και από πλευράς Αζερμπαϊτζάν (αλλά και της κοινής γνώμης στην Τουρκία) για το θέμα του Ναγκόρνο Καραμπάχ και θέτει δυσχέρειες στην επικύρωση της συμφωνίας. Ο Τούρκος πρωθυπουργός έχει ήδη διευκρινίσει ότι τα σύνορα δεν θα ανοίξουν προ της διευθέτησης του θέματος του Ναγκόρνο Καραμπάχ. Οι καλές σχέσεις Αζερμπαϊτζάν - Αρμενίας - Τουρκίας, ευνοούν την Δύση ως προς την δυνατότητα διαφοροποίησης των διαδρομών των ενεργειακών αγωγών της περιοχής.

Μετά το αποτυχέν πείραμα Οζάλ στην Κ. Ασία, η Τουρκία συνειδητοποίησε ότι οι κοινές εθνотικές και γλωσσικές ρίζες με αρκετά κράτη αυτής δεν ήταν αρκετές για ενάσκηση κεντρικού ρόλου στην περιοχή αυτή,

δεδομένου ότι δεν διαθέτετε τους απαιτούμενους πόρους ενώ παράλληλα έθιγε ζωτικά ρωσικά και ιρανικά συμφέροντα. Τα κράτη αυτά γνωρίζουν καλά ότι η οικονομία και τα θέματα ασφαλείας τους συνδέονται άμεσα με την Ρωσία. Πέραν αυτών το τουρκικό ενδιαφέρον για την Κ. Ασία αντιτίθεται στο αντίστοιχο κινεζικό. Η Κίνα ως αναδυόμενη οικονομική και πολιτική δύναμη παγκοσμίως εμβελείας, επιδιώκει να καλύψει τις διαρκώς αυξανόμενες ενεργειακές της απαιτήσεις, ενώ συγχρόνως αντιμετωπίζει προβλήματα με τους μουσουλμανικούς πληθυσμούς της Βορειοδυτικής επαρχίας της Ξινγιάνγκ, οι οποίοι συνδέονται εθνοτικά και διασυννοριακά με την Κ. Ασία.

Η ανησυχία των ασιατικών χωρών για την αμερικανο-νατοϊκή επέκταση στην Κ. Ασία και τον Καύκασο, καθώς και η ανάγκη προστασίας ευρασιατικών διαδρόμων επικοινωνίας και ενέργειας, μη Δυτικών συμφερόντων, οδήγησε στην σύσταση δύο συνεργαζόμενων συμμαχιών. Από αυτές ο "Οργανισμός Συνεργασίας της Σαγκάης" (SCO), περιλαμβάνει τα κράτη Ρωσία, Κίνα, Καζακστάν, Κιργιστάν, Τατζικιστάν και Ουζμπεκιστάν, με παρατηρητές το Ιράν, την Ινδία, την Μογγολία και το Πακιστάν. Η δεύτερη συμμαχία με το όνομα "Οργανισμός Συμφώνου Συλλογικής Ασφάλειας" (CSTO), έχει ως κράτη μέλη την Ρωσία, Αρμενία, Λευκορωσία, Καζακστάν, Κιργιστάν, Τατζικιστάν και Ουζμπεκιστάν. Οι δύο αυτές συμμαχίες έχουν συνυπογράψει συμφωνία στρατιωτικής συνεργασίας, διεξάγουν κοινές στρατιωτικές ασκήσεις και συνεργάζονται ενεργά με το Ιράν.

Τουρκική Εξωτερική Πολιτική στην ευρύτερη Μ. Ανατολή

Μία από τις σημαντικές επιτυχίες της Τουρκίας είναι η εξισορρόπηση των σχέσεων της Άγκυρας με το Ισραήλ και τις Αραβικές χώρες. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2006, προσεκλήθη ο εξόριστος αρχηγός της Χαμάς, Χαλέντ Μεσσάλ στην Άγκυρα, μετά την εκλογική νίκη του κόμματός του, ενώ παράλληλα η Τουρκία μεσολάβησε στην έναρξη εμμέσων ειρηνευτικών συνομιλιών μεταξύ Ισραήλ και Συρίας, ασχέτως εάν απέτυχαν λόγω της κρίσεως στην Γάζα, όπως άλλωστε συνέβη και με την τουρκική πρωτοβουλία περί Συμφώνου Σταθερότητας στον Καύκασο.

Η πρόσφατη θεαματική αποχώρηση του Τούρκου πρωθυπουργού Τ. Ερντογάν από το Νταβός και η σκληρή γλώσσα κατά του Προέδρου του Ισραήλ Σ. Πέρες για τις επιχειρήσεις στη Γάζα, καθώς και η πρόσφατη ακύρωση αεροπορικών ασκήσεων με το Ισραήλ στο Ικόνιο, σηματοδοτεί την αναπροσαρμογή των κατευθύνσεων της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής.

Εντυπωσιακή είναι η στροφή της Τουρκίας προς την Συρία. Μετά την πρώτη χερσαία στρατιωτική άσκηση με την χώρα αυτή την περασμένη άνοιξη πρόκειται να διεξαχθεί νέα κοινή άσκηση μεγαλύτερας κλίμακος. Η προσέγγιση αυτή επισφραγίζεται με συνεργασία αμυντικών βιομηχανιών, κατάργηση της βίζας, με συζήτηση για διάνοιξη και νέας συνοριακής διόδου, καθώς και κατασκευής φράγματος στον ποταμό Ορόντη για αντι-

μετώπιση του προβλήματος των υδάτων, με συμφωνία συνεργασίας για έρευνες πετρελαίου σε τρίτες χώρες, κατασκευή σιδηροδρομικής γραμμής μεταξύ Χαλεπίου και Άντεπ, κατασκευή ναυπηγικής μονάδος, ενίσχυση με "φέριμποτ" μεταξύ Λατάκειας και Μερσίνας, ενίσχυση πανεπιστημιακών ανταλλαγών, καθώς και αμοιβαία εκπαίδευση των διπλωματών των δύο χωρών. Σύμφωνα με αναφορές (DEBKAfile, April 27), το Ισραήλ προτίθεται να περιορίσει σημαντικά τις στρατιωτικές εμπορικές συνεργασίες με την Τουρκία, λόγω του φόβου διαρροής στρατιωτικών μυστικών σε μία αντίπαλη χώρα όπως η Συρία.

Οι λόγοι για τους οποίους η Τουρκία επιδιώκει καλές σχέσεις με το Ιράν, σχετίζονται τόσο με την πολιτική ισορροπία στην περιοχή, όσο και με την ενέργεια. Πριν την πρόσφατη επίσημη επίσκεψη του Τούρκου πρωθυπουργού στο Ιράν (τέλος Οκτ. 2009), ο κ. Τ. Ερντογάν κατηγόρησε την Δύση ως άδικη κατά της χώρας αυτής, αφού οι δυτικοί δεν ασχολούνται με τα πυρηνικά όπλα του Ισραήλ, το οποίο μάλιστα δεν είναι μέλος της Διεθνούς Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας, όπως το Ιράν και θεώρησε ως απερίσκεπτη κάθε σκέψη επιθέσεως κατά των πυρηνικών εγκαταστάσεων του Ιράν. Εντός επίσης του Οκτωβρίου 2009, σειρά συμφωνιών υπεγράφη μεταξύ των πρωθυπουργών Τουρκίας και Ιράκ, που ενισχύουν την πολιτική και εμπορική συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών. Την ίδια περίοδο (26 Οκτ. 2009), ο Τούρκος ΥΠ ΕΞ κ. Νταβούτογλου, από το Σεράγεβο εξεθίαζε την μακρά και άριστη συνεργασία μεταξύ των λαών των Βαλκανίων και της Μ. Ανατολής υπό την Οθωμανική Αυτοκρατορία και εξέφραζε την φιλοδοξία του όπως αναβιώσει την συνεργασία αυτή και καταστήσει την γεωγραφική αυτή περιοχή επίκεντρο των διεθνών εξελίξεων.

Στα πλαίσια αντιμετώπισης του κουρδικού ζητήματος, η τουρκική στρατηγική τάσσεται και ενεργεί υπέρ ενός ενιαίου Ιρακινού κράτους για προφανείς λόγους. Διαφαίνεται εν τούτοις ότι η εν λόγω επιλογή αντίκειται στα συμφέροντα των ΗΠΑ, οι οποίες εκτιμάται ότι επιθυμούν να καταστήσουν το Ιράκ κύρια πηγή προμηθείας πετρελαίου στην περιοχή, αντί της Σαουδικής Αραβίας. Κατά συνέπεια αποτελεί για τις ΗΠΑ ύψιστη προτεραιότητα η πετρελαϊκή ασφάλεια των περιοχών Κιρκούκ και Μοσούλης, την οποία ένα φιλιαμερικανικό, μη Αραβικό, ανεξάρτητο ιρακινό Κουρδιστάν, δύναται να εξασφαλίσει. Εξ άλλου ένα ομόσπονδο ενιαίο Ιράκ με σιιτική κυβερνητική πλειοψηφία και την υποστήριξη του Ιράν και ενδεχομένως και της Τουρκίας, θα αποτελούσε ανεπιθύμητο αποτέλεσμα τόσο για την Δύση και το Ισραήλ, όσο και για την Σαουδική Αραβία.

Τουρκική Εξωτερική Πολιτική στα Βαλκάνια -Ελλάδα

Στα Βαλκάνια η Τουρκία εφαρμόζει την πολιτική μουσουλμανικής και οθωμανικής αλληλεγγύης, εκμεταλλευόμενη τις μουσουλμανικές μειονότητες της περιοχής. Στο πλαίσιο αυτό η Άγκυρα μετέχει σε τοπικούς Οργανισμούς, επιχειρεί να αναπτύξει προνομιακές σχέσεις με την ΠΓΔΜ, λόγω των γνωστών προβλημάτων της χώρας

αυτής με την Ελλάδα. Θα πρέπει να σημειωθεί ακόμη ότι τα Βαλκάνια συνδέονται με τις ευρωπαϊκές φιλοδοξίες της Τουρκίας.

Στα ελληνοτουρκικά κύρια τουρκική επιδίωξη παραμένει η επέκταση της τουρκικής κυριαρχίας στο Αιγαίο και την Θράκη και ο αποκλεισμός του Ελληνισμού από την Ανατολική Μεσόγειο. Στο πλαίσιο αυτό όλες οι αυθαίρετες και μονομερείς τουρκικές διεκδικήσεις στο Αιγαίο παραμένουν και υπενθυμίζονται έμπρακτα διαρκώς, ενώ παράλληλα επιδιώκεται ο στρατηγικός έλεγχος της Κύπρου, μέσω της ισχυρής στρατιωτικής παρουσίας, της μειονότητας των Τουρκοκυπρίων και των χιλιάδων Τούρκων εποίκων της Βόρειας Κύπρου. Οι αντιδράσεις της χώρας μας παραμένουν χλιαρές, ενώ η μέχρι στιγμής ελληνική στήριξη της ευρωπαϊκής πορείας της Τουρκίας, δεν μετέβαλαν την σκληρή και επεκτατική τουρκική εξωτερική πολιτική έναντι της χώρας μας.

Διαπιστώσεις - Συμπεράσματα

Η Τουρκική εξωτερική πολιτική σήμερα εμφανίζεται πολυδιάστατη και ενισχυμένη, παρά τα εσωτερικά συγκρουσιακά προβλήματα της χώρας αυτής, γεγονός που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι το νεο-οθωμανικό μοντέλο είναι μέχρι στιγμής αποδεκτό τόσο από το πολιτικό Ισλάμ όσο και από το κεμαλικό κατεστημένο. Η αλλαγή αυτή καθοδηγείται περισσότερο από την νέα γεωπολιτική τουρκική αντίληψη και λιγότερο από την ιδεολογία, διαμορφώνεται δε τόσο από εσωτερικούς, όσο και από εξωτερικούς παράγοντες. Ένας από τους βασικούς σκοπούς της πολιτικής αυτής είναι να μετατραπεί η Τουρκία στον μεγαλύτερο ενεργειακό διάδρομο της περιοχής προς την Δύση, όχι τόσο για τα απορρέοντα οικονομικά οφέλη, όσο για πολιτικοστρατηγικούς λόγους, στα πλαίσια των οποίων θα καταστεί πολιτικά και ενεργειακά απαραίτητη για την Δύση.

Με την επικείμενη δυνατότητα παραγωγής πυρηνικής ενέργειας, η Τουρκία εισέρχεται στην ομάδα των ισχυρών κρατών αποκτώντας ανάλογο κύρος, ενώ δημιουργεί νέα ισορροπία ισχύος αφού η εκ μέρους της απειλή χρήσεως βίας αποκτά δυνητικά νέες διαστάσεις.

Εκτιμάται ότι η Τουρκία, για το ορατό μέλλον, θα εμμένει στον Ατλαντικό προσανατολισμό της και στην Ευρωπαϊκή της προοπτική, διότι δίχως αυτά το ήδη ελλειμματικό στρατηγικό της ισοζύγιο ως προς την Ρωσία καθίσταται καθοριστικά ανισοβαρές και αποδυναμώνεται ο ρόλος της κατά την εφαρμογή της πολυδιάστατης πολιτικής της στην περιοχή, ενώ παράλληλα δεν υπάρχουν πειστικές εναλλακτικές επιλογές (π.χ. διμερής συμμαχία με Ρωσία, ευρασιατική συμμαχία με Ρωσία, συμμαχία με χώρες Κ. Ασίας ή/και με το Ιράν). Σε κάθε περίπτωση η Τουρκία αποκτά βαρύνουσα σημασία για την Ουάσινγκτον, διότι αναλόγως των σχέσεών της με την Μόσχα, καθώς και των ενεργειακών επιλογών της, οι ΗΠΑ επηρεάζουν λιγότερο ή περισσότερο την Ευρασιατική εξίσωση ισχύος. Επί παραδείγματι, τυχόν στενότερη συνεργασία Άγκυρας-Μόσχας, θα έφερε σε δυσχερή θέση την Γεωργία, το Αζέρικο αέριο δεν θα τροφοδοτούσε τον

αγωγό NABUCCO και η Γερμανία θα εξακολουθούσε να εξαρτάται από την ρωσική ενέργεια, με ότι αυτό θα εσήμαινε για την εξωτερική πολιτική της. Αντίθετα η αποκατάσταση των σχέσεων Τουρκίας-Αρμενίας, αποδυναμώνει την Μόσχα στην περιοχή.

Ο ρόλος της Τουρκίας ως ειρηνικής περιφερειακής δυνάμεως, εγγυομένης την ασφάλεια και ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής, έχει υιοθετηθεί από σημαντικά τμήματα Δυτικών κέντρων λήψεως αποφάσεων και μάλιστα ανεξάρτητα τόσο από τις υποχρεώσεις εισόδου της χώρας αυτής στην ΕΕ, όσο και από την υποχρέωση καλής γειτονίας με την Ελλάδα. Η γεωγραφική θέση και η στρατηγική προοπτική της Τουρκίας, είναι πιθανόν να κάμψουν ορισμένες σαφείς ευρωπαϊκές αντιδράσεις του παρελθόντος ως προς την ένταξή της στην ΕΕ. Ακόμη όμως και στην περίπτωση μη εντάξεως, μία ειδική σχέση της χώρας αυτής ως στρατηγικού εταίρου της ΕΕ, αναμένεται να της αποδίδει προνομιακό ρόλο με ενισχυμένες δυνατότητες στον χώρο της ΝΑ Ευρώπης, Μ. Ανατολής και Α. Μεσογείου δίχως μάλιστα τους περιορισμούς των ευρωπαϊκών κριτηρίων.

Είναι γεγονός ότι από γεωστρατηγική και οικονομική άποψη η Τουρκία είναι σημαντική για τις ΗΠΑ, την ΕΕ αλλά και για τα κράτη της περιοχής της. Αποτελεί την ενεργειακή μεταφορική εναλλακτική λύση για μείωση της ευρωπαϊκής εξαρτήσεως από την Ρωσία και είναι στρατηγικός εταίρος των ΗΠΑ, αφού μεταξύ άλλων εξυπηρετεί τις αμερικανικές ανάγκες υποστήριξης των επιχειρήσεων στο Ιράκ και Αφγανιστάν και αντισταθμίζει δυνητικά για την Δύση τόσο την αναδυόμενη Ρωσία όσο και το ενδεχόμενο πυρηνικό Ιράν. Η μουσουλμανική σουνιτική Τουρκία διατηρεί μακροχρόνιους οικονομικούς και στρατιωτικούς δεσμούς με την Δύση και το Ισραήλ, γεγονός που της αυξάνει το ειδικό βάρος και θεωρείται ενδεδειγμένος διαμεσολαβητής στις διενέξεις της περιοχής της.

Η με οιαδήποτε μορφή κουρδική κρατογένεση (μεγάλο Κουρδιστάν ή μικρό ιρακινό Κουρδιστάν), συμβάλει στην ομαλότητα στην περιοχή και αναιρεί σε μεγάλο βαθμό τις νέο-οθωμανικές φιλοδοξίες της Τουρκίας.

Το τουρκικό όραμα της περιφερειακής δυνάμεως θα καταστεί εφικτό, μόνο εάν η χώρα αυτή ανταπεξέλθει στην πρόκληση εναρμονίσεως ποικίλων και συνθέτων συμφερόντων στην περιοχή με συγκεκριμένες πολιτικές. Τα εσωτερικά της προβλήματα και κυρίως το Κουρδικό, οι σχέσεις της με το Βόρειο Ιράκ, οι παράλληλες σχέσεις με αντιτιθέμενες δυνάμεις όπως το Αζερμπαϊτζάν και η Αρμενία, η Γεωργία και η Ρωσία, το Ισραήλ και τα Αραβικά κράτη, η Δύση και το Ιράν με την Συρία, η αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι διεκδικήσεις της στο Αιγαίο, η πολιτική των υδάτων η οποία θα οξυνθεί κατά τα επερχόμενα έτη, αποτελούν πολιτική θρυαλλίδα που απαιτεί διαρκώς λεπτούς χειρισμούς προς κάθε κατεύθυνση. Το Οθωμανικό παρελθόν στην περιοχή πιθανόν να αποτελέσει πλεονέκτημα για την σύγχρονη Τουρκία εάν πείσει για την ειλικρίνεια των φιλοδοξιών

της να καταστεί "ήπια δύναμη". Σε διαφορετική περίπτωση εφαρμογής παραδοσιακής "πολιτικής ισχύος", οι μνήμες του Οθωμανικού παρελθόντος των γειτονικών κρατών θα ενισχύσουν την δεδομένη καχυποψία και θα λειτουργήσουν ως τροχοπέδη στις τουρκικές επιδιώξεις.

Φαίνεται τέλος ότι το κεμαλικό πείραμα θεσπίσεως του Τουρκισμού ως ενοποιητικού στοιχείου έχει αποτύχει, αλλά και το νέο-οθωμανικό μοντέλο που βασίζεται στο Ισλάμ δεν έχει καταφέρει να ενσωματώσει τους Κούρδους και άλλες θρησκευτικές και εθνотικές ομάδες.

Επίλογος

Αντί epilόγου θα επιχειρηθεί μία συνοπτική γεωπολιτική αποτίμηση της καταστάσεως στην ασταθή ευρύτερη περιοχή της Τουρκίας, με τις μελλοντικές της προεκτάσεις, λαμβάνοντας υπόψιν ότι οι κύριες δυνάμεις ασταθείας είτε σχετίζονται με φυσικούς πόρους, είτε είναι πολιτικής φύσεως. Η αποτίμηση αυτή απηχεί σε γενικές γραμμές τις απόψεις του καθηγητού κ. Ι. Μάζη, τις οποίες συμμερίζομαι.

Ως περιοχές υψηλής αστάθειας και πλούσιες σε υδρογονάνθρακες, δυνατόν να χαρακτηρισθούν η Κασπία, λόγω των ρωσικών και ιρανικών επιρροών και πιέσεων, καθώς και το Ιράκ, λόγω γεωπολιτικής ρευστότητας. Επι πλέον ασταθείς περιοχές σχετιζόμενες τόσο με υδρογονάνθρακες όσο και κυρίως με την μεταφορά αυτών, μέσω αγωγών, αποτελούν ο Καύκασος, κράτη της Κ. Ασίας όπως το Καζακστάν, το Τουρκμενιστάν και ιδιαίτερα το Αφγανιστάν και το Πακιστάν, λόγω της δράσεως του ισλαμιστικού κινήματος. Τέλος από πλευράς υδάτων, η υδατολεκάνη Τίγρητος και Ευφράτου, η οποία κατοικείται σε ποσοστό 80 έως 100% από Κούρδους, εμπλέκει σε ασταθείς σχέσεις την Τουρκία, την Συρία, το Ισραήλ και το Ν. Λίβανο, οι οποίες επιτείνονται από το παλαιστινιακό ζήτημα καθώς και το σιϊτικό κίνημα, στις δύο τελευταίες χώρες.

Από πλευράς πολιτικών δυνάμεων ασταθείας, ο αποσταθεροποιητικός σιϊτικός άξονας, για τα Δυτικά συμφέροντα, Ιράν, Νότιο Ιράκ, Λίβανος, Σαουδαραβική χερσόνησος, Κόλπος, εκτιμάται ότι οδηγεί τις ΗΠΑ στην υιοθέτηση σειράς αντικειμενικών σκοπών, όπως ο κατακερματισμός του άξονα αυτού, η ελεγχόμενη τροφοδοσία της Κίνας με ορυκτά καύσιμα, η προστασία των πετρομοναρχιών από σιϊτική ανατροπή και η αποτροπή καταλήψεως της εξουσίας του πυρηνικού Πακιστάν από το σιϊτικό κίνημα. Την επίτευξη των στόχων αυτών θα ευνοούσε ιδιαίτερα μία κοσμική Τουρκία καθώς και ένα κοσμικό Κουρδιστάν (μη αραβικό κράτος, φιλικό προς την Δύση, με έλεγχο των υδάτων και των στρατηγικών αποθεμάτων/διαδρομών ορυκτών καυσίμων), με τριχοτόμηση του Ιράκ. Η εξέλιξη αυτή ευνοεί και το Ισραήλ το οποίο δεν θα επιθυμούσε ένα ενιαίο Ιράκ με υπερίσχυση των σιϊτών και με ιρανική επιρροή.

Εάν η πολιτική ρευστότης στην Τουρκία συνεχισθεί εντονότερα προς την κατεύθυνση του ισλαμογενούς γεωστρατηγικού προσανατολισμού, μία εξέλιξη χαμηλής επί του παρόντος πιθανότητας θα ήταν η

πολιτική εκτροπή από τις ΕΔ της χώρας, με ότι αυτό συνεπάγεται για τις αποσταθεροποιητικές παραμέτρους του ισλαμιστικού κινήματος και του κουρδικού θέματος στο εσωτερικό. Εάν αυτό δεν συμβεί και ενισχυθεί απρόσκοπτα η συνεργασία Τουρκίας, Ιράν και Συρίας προ του κοινού κουρδικού κινδύνου, ενδεχομένως να διαταραχθούν οι σχέσεις ΗΠΑ/ΝΑΤΟ/Ισραήλ με την Τουρκία και στην περίπτωση αυτή ανοίγεται παράθυρο στρατηγικής ευκαιρίας για την χώρα μας, μέσω του τόξου Ελλάς, Αιγαίο, Α.Μεσόγειος, Κύπρος, Ισραήλ. Στην απευκαία και πλέον επικίνδυνη περίπτωση επικρατήσεως του ισλαμιστικού κινήματος στο πυρηνικό Πακιστάν, αναμένεται να ενισχυθεί το στρατοκρατικό καθεστώς της Άγκυρας και η Τουρκία να καταστεί πυρηνική δύναμη, ως ανάχωμα στο Πακιστάν και Ιράν.

Σε κάθε περίπτωση, η σύγχρονη εξωτερική πολιτική της Τουρκίας, συνιστά νέα μεταβλητή στο σύνθετο γεωπολιτικό περιβάλλον της πλέον ζωτικής περιοχής του πλανήτη και για τον λόγο αυτό συγκεντρώνει την προσοχή των διεθνών δρώντων καθώς και των τοπικών κρατών. Οι φιλοδοξίες της Άγκυρας, ως περιφερειακής δύναμης, κρίνεται ότι είναι εφικτές, παρά την δεδομένη δυσχέρεια υλοποιήσεώς των, βλάπτουν δε ευθέως τα εθνικά μας συμφέροντα. Για τον λόγο αυτό η χώρα μας οφείλει άμεσα να επανεξετάσει την εθνική της στρατηγική, με όρους αποκλειστικά εθνικού συμφέροντος, προκειμένου να προβεί εγκαίρως στις απαιτούμενες ενέργειες οι οποίες θα αποτρέψουν μη αναστρέψιμες καταστάσεις.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΑΡΘΡΑ

- 1.Λουκάς Ι. "Η Γεωπολιτική", εκδ. ΤΡΟΧΑΛΙΑ, Αθήναι 2000.
- 2.Μάζης Ι. "Η Γεωπολιτική της Ευρύτερης Μέσης Ανατολής και η Τουρκία", εκδ. ΛΙΒΑΝΗ, Αθήναι 2008.
- 3.ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, "Τουρκικό "γιοκ" στο Ισραήλ για Συμμετοχή σε Στρατιωτική Άσκηση", 11 Οκτ. 2009.
- 4.Κέντρο Διεθνούς Πολιτικής Θεσσαλονίκης, "Το Πυρηνικό Πρόγραμμα της Τουρκίας", Απρ. 08, www.cipt.gr.
- 5.Cohen A. and Irwin C. "Turkey: A Linchpin in Pipeline Politics", Nov. 01 2006, www.cacianalyst.org.
- 6.Engdahl F. W., "War, Oil and Gas Pipelines: Turkey is Washington's Geopolitical Pivot", Apr. 14 2009, www.globalresearch.ca.
- 7.Dr. Gozen Ramazan "Multilateral Aspect of Turkish Foreign Policy", Sept. 04 2009, www.trtenglish.com.
- 8.Laciner S. "Turkey's Pipeline Politics", June 30 2009, www.turkish-weekly.net/news.
- 9.Pop. V. "Turkey Plays Both Sides on Gas Pipelines" www.business-week.com.
- 10.Selvitop Ozturk, TURKISH MINISTRY OF ENERGY AND NATURAL RESOURCES, "Turkish Gas Network and Pipelines Recent Developments", 4th Gas Forum 10-11 Sept. 2009 Ljubjana.
- 11.Taspinar Omer, "Turkish-Russian pipelines of realpolitik", Nov. 02 2009, www.todayszaman.com/tz-web/columnists.
- 12.Uslu N. "The Russian, Caucasian and Central Asian Aspects of Turkish Foreign Policy in the Post Cold War Period", Alternatives Vol. 2 (Fall and Winter 2003).
- 13.Yinanc Barcin, "Expert Scrutinizes Russian-Turkish Energy

"Η Μουσουλμανική Μειονότητα της Θράκης"

Υπό Δρ Σταμάτη Γεωργούλη

**Καθηγητού Διεθνούς Δικαίου και Ανωτάτου Στρατιωτικού Ιδρύματος
της Στρατιωτικής Σχολής των Ευελπίδων**

Ο Τούρκος πρωθυπουργός Ερντογάν κατά τη διάρκεια της ανεπίσημης επίσκεψής του στην ελληνική Θράκη στις 9 Μαΐου 2004, ενεργώντας με ιδιαίτερη προσοχή, αποκάλεσε τους μουσουλμάνους "αδελφούς της Θράκης" και όχι "Τούρκοι μας", όπως συνήθιζαν να τους αποκαλούν πεισματικά οι προκάτοχοί του πολιτικοί, πυροδοτώντας συχνά ένα κλίμα εθνικισμού και έντασης μεταξύ των δύο χωρών.

Ο κ. Ερντογάν τόνισε μάλιστα με έμφαση ότι "είστε πολίτες της Ελλάδας και ταυτόχρονα της Ευρωπαϊκής Ένωσης" και τους παρότρυνε να εργαστούν για την πρόοδο της Ελλάδας αφού το μόνο που θα κάνουν είναι να επωφεληθούν και οι ίδιοι, χωρίς βεβαίως να χάσουν τις αξίες τους, αλλά ούτε και αποφύγουν να ενσωματωθούν στην σύγχρονη ελληνική κοινωνία (1).

Οι δηλώσεις αυτές λειτούργησαν κατευναστικά, ξεπερνώντας τους μακροχρόνιους σκοπέλους που δηλητηρίαζαν το ταραγμένο τοπίο των ελληνοτουρκικών σχέσεων.

Η τουρκική πλευρά κατηγορούσε την ελληνική για καταπίεση της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης και η ελληνική πλευρά για εξόντωση της ελληνικής ορθόδοξης μειονότητας της Κωνσταντινουπόλεως, Ίμβρου και Τενέδου.

Αλλωστε ο Τούρκος πρωθυπουργός αναγνώρισε ότι και οι μειονότητες στη χώρα του αντιμετωπίζουν προβλήματα. Και γνωρίζει πολύ καλά ότι όσο τα προβλήματα παραβιάσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Τουρκία παραμένουν άλυτα, τόσο η πόρτα της Ευρωπαϊκής Ένωσης γι' αυτήν θα παραμένει ερμητικά κλειστή.

Στο σημείο αυτό είναι ιδιαίτερα χρήσιμη μια σύντομη ιστορική αναφορά στην μουσουλμανική θρησκευτική μειονότητα της Θράκης που προέκυψε αναγκαστικά σύμφωνα με τη συνθήκη της Λοζάνης του 1923. Η μουσουλμανική αυτή θρησκευτική μειονότητα(2) έχει τις ίδιες ιστορικές καταβολές με τις υπόλοιπες μουσουλμανικές και τουρκικές μειονότητες που δημιουργήθηκαν στα Βαλκάνια με την κατάληψη της Θράκης, αρχικά (3) το 1352 και της Κωνσταντινουπόλεως τελικά το 1453, από τους Οθωμανούς Τούρκους που παρέμειναν στην περιοχή για 6 περίπου αιώνες μέχρι την οριστική κατάλυση της

Οθωμανικής Αυτοκρατορίας το 1920.

Όταν ξέσπασε η ελληνική επανάσταση του 1821 που οδήγησε στην αναγνώριση της ελληνικής ανεξαρτησίας το 1830 από την Οθωμανική Αυτοκρατορία, η Ελλάδα υποχρεώθηκε να δεσμευτεί για την προστασία όλων των μειονοτήτων της επικράτειάς της και μεταξύ αυτών και της μουσουλμανικής, δεδομένου ότι στη χώρα κυριάρχησε ένα πνεύμα εθνικής κάθαρσης, εξαιτίας της μακροχρόνιας καταπιεστικής οθωμανικής διακυβέρνησης.

Έτσι τόσο με το πρωτόκολλο του Λονδίνου του 1830 που κατοχύρωσε την ελληνική ανεξαρτησία, όσο επίσης και με τη Συνθήκη της Κωνσταντινουπόλεως του 1881, τη Συνθήκη Ειρήνης των Αθηνών του 1913, τη Συνθήκη των Σεβρών του 1920 και τη Συνθήκη της Λοζάνης του 1923, καθώς και τους εσωτερικούς ελληνικούς νόμους 2345/1920 και 1920/1991 η χώρα κατοχύρωσε ρητά και ανεπιφύλακτα τη θρησκευτική ελευθερία των μουσουλμάνων στην ελληνική έννομη τάξη (4).

Πάντως η μουσουλμανική μειονότητα ήταν και παρέμεινε μια μικρή σχετικά με τον συνολικό πληθυσμό της χώρας θρησκευτική πληθυσμιακή ομάδα, που αποτελεί μόλις και μετά βίας το 1% περίπου του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι η Ελλάδα είναι από τις πλέον ομοιογενείς πληθυσμιακά χώρες σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η μειονότητα ανέρχεται σήμερα σε 105.000 περίπου άτομα (5) τουρκογενούς, πομακικής και αθίγγανικής προέλευσης (6), που κατοικούν σχεδόν αποκλειστικά στους τρεις νομούς της Ελληνικής Θράκης δηλαδή Έβρου, Ροδόπης και Ξάνθης ως εξής :

	Τουρκογενείς	Πομάκοι	Αθίγγανοι	Σύνολο
Ν. ΕΒΡΟΥ	1800	1700	5000	8500
Ν. ΞΑΝΘΗΣ	7000	35000	5000	47000
Ν. ΡΟΔΟΠΗΣ	41000	5500	4000	49500
ΣΥΝΟΛΟ	49800	42200	14000	105000

Η μειονότητα αυτή ανήκει στη συντριπτική της πλειοψηφία στο συννιτικό χανεφικό δόγμα που θεωρείται ως το ορθόδοξο δόγμα στους κόλπους του Ισλάμ. Αρκετοί είναι όμως οι μουσουλμάνοι στα ορεινά των Νομών Ροδόπης και Έβρου που ανήκουν στη θρησκευτική τάση των μπεκτασήδων (7) κιζιλπάζιδων των αλεβητικού δόγματος. Το θρησκευτικό αυτό δόγμα θεωρείται, σύμφωνα με τη γνώμη της ισλαμικής πλειοψηφίας, ως αιρετικό. Είναι πάντως γεγονός ότι το σύνολο των μουσουλμάνων της Θράκης υπάγεται στη δικαιοδοσία των τριών μουφτήδων, Ξάνθης, Κομοτηνής και Διδυμοτείχου.

Οι μουσουλμάνοι της Ελλάδας εξαιρέθηκαν της ανταλλαγής των πληθυσμών της Συνθήκης της Λοζάνης του 1923, σύμφωνα με την αρχή της αμοιβαιότητας που επέτρεπε παράλληλα την παραμονή στην Κωνσταντινούπολη, Ίμβρο και Τένεδο των Ελλήνων ορθοδόξων υπηκόων της Τουρκίας.

Η συντριπτική πλειοψηφία της μειονότητας διαμένει στους τρεις Νομούς της Ελληνικής Θράκης την Ξάνθη, τη Ροδόπη και τον Έβρο, ενώ ανεξακρίβωτος αριθμός έχει μεταναστεύσει στην Τουρκία, τη Δυτική Ευρώπη καθώς και στα μεγάλα αστικά κέντρα της Ελλάδας όπως τη Θεσσαλονίκη και κατά κύριο λόγο την Αθήνα.

Η μειονότητα είναι οργανωμένη σε τρεις Μουφτείες της Ξάνθης, της Κομοτηνής και του Διδυμοτείχου με επικεφαλής τον Μουφτή (8), που αποτελεί τον ανώτατο θρησκευτικό, πνευματικό, δικαστικό και διοικητικό λειτουργό στους κόλπους της μειονότητας με ευρύτατες θρησκευτικές, διοικητικές, δικαστικές και διαχειριστικές αρμοδιότητες. Ο Μουφτής σύμφωνα με το νόμο "ασκεί δικαιοδοσία μεταξύ μουσουλμάνων Ελλήνων πολιτών της περιφέρειας του επί γάμων, διαζυγίων, διατροφών, επιτροπείων, κηδεμονιών, χειραφεσίας ανηλίκων, ισλαμικών διαθηκών και της εξ αδιαθέτου διαδοχής εφόσον οι σχέσεις αυτές διέπονται από τον Ιερό Μουσουλμανικό Νόμο"(9).

Κατά συνέπεια αποτελεί τον ανώτατο δικαστικό λειτουργό της μουσουλμανικής μειονότητας, που δικάζει με την ιδιότητα του Ιεροδίκη επί τη βάση της "Σαρία"(10), δηλαδή του Μουσουλμανικού Ιερού Δικαίου. Παράλληλα ασκεί και καθήκοντα θρησκευτικής φύσεως που πηγάζουν από το ίδιο δίκαιο, όπως σχετικές γνωμοδοτήσεις, διορισμούς και παύσεις μουσουλμάνων θρησκευτικών λειτουργών και τέλεση ή επικύρωση θρησκευτικών γάμων μεταξύ μουσουλμάνων.

Με άλλα λόγια ο Μουφτής στην Ελλάδα έχει περιβληθεί θεσμικά με πλήθος αρμοδιοτήτων και εξουσιών τις οποίες δεν διέθετε ασφαλώς επί οθωμανικής περιόδου, αφού ήταν απλά και μόνο θεολόγος και όχι ιερωμένος εντεταλμένος με την σύνταξη και έκδοση ιερονομικών γνωμοδοτήσεων τους "φετβάδες" (11), σύμφωνα με το ιερό δίκαιο, χωρίς αυτές πάντως να είχαν υποχρεωτική ισχύ για το φυσικό φορέα της ισλαμικής δικαιοσύνης τον καδή (12).

Το γεγονός αυτό καθιστά το θεσμό του Μουφτή

ιδιότυπο (ιδιόμορφο) θεσμό της εσωτερικής έννομης τάξης με παγκόσμια ίσως μοναδικότητα, αφού κανένας άλλος ομολόγός του Μουφτής δεν διαθέτει ανάλογες ή αναλογικές με το Μουφτή της Ελλάδας αρμοδιότητες (13).

Η μειονότητα αυτή διέπεται από ένα εξαιρετικά ισχυρό προστατευτικό νομικό πλαίσιο και βρίσκεται σε άμεση συνάρτηση με την ελληνική μειονότητα της Τουρκίας λόγω του καθεστώτος της αμοιβαιότητας που έχει επιβάλλει η Συνθήκη της Λοζάνης του 1923 και η οποία έχει σχεδόν εξοντωθεί ολοκληρωτικά σήμερα.

Πάντως αναφορικά με το γεγονός της εκλογής Μουφτή στις Μουφτείες της Θράκης την οποία σκόπιμα επιχειρούν να επιβάλλουν από το 1990 και μετέπειτα ορισμένοι κύκλοι που ελέγχονται από το Τουρκικό Προξενείο της Κομοτηνής, σε καμιά νομική διάταξη δεν προβλέπεται "εκλογή" των μουσουλμάνων θρησκευτικών λειτουργών. Αλλά και οι δύο προγενέστερες διεθνείς συνθήκες (Αθηνών 1913 και Σεβρών 1920), παρόλο που αναφερόταν στη λέξη εκλογή, ουδέποτε στην πράξη εφαρμόστηκε αυτή η διαδικασία στα 70 χρόνια ισχύος του Νόμου 2345/1920. Κάτι τέτοιο δεν χρειάστηκε ούτε ζητήθηκε ποτέ από τους ίδιους τους μουσουλμάνους, λόγω αδυναμίας εφαρμογής ακόμη και στην ίδια την Τουρκία, αλλά και τις υπόλοιπες ισλαμικές χώρες, με αποτέλεσμα αυτός να περιπέσει σε αχρησία. Άλλωστε όταν τέθηκε σε ισχύ η Συνθήκη Ειρήνης των Αθηνών του 1913, η Θράκη δεν αποτελούσε ακόμη τμήμα της Ελληνικής επικράτειας και κατά συνέπεια οι διατάξεις της κατέστησαν άνευ αντικειμένου μετά την υποχρεωτική ανταλλαγή των πληθυσμών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας το 1923.

Τη διαδικασία της μη εκλογής άλλωστε δικαιολογεί και η παγκόσμια σχεδόν πρακτική, αφού κανένας άλλος Μουφτής δε όλο σχεδόν τον κόσμο δεν εκλέγεται, αλλά διορίζεται από την Κυβέρνηση, όπως για παράδειγμα ο Μουφτής στην Τουρκία καθώς και στο σύνολο των υπολοίπων ισλαμικών χωρών (14).

Από την παγκόσμια αυτή πρακτική δεν θα μπορούσε ασφαλώς να εξαιρεθεί και ο μουσουλμάνος θεολόγος Έλληνας πολίτης και κάτοικος της Κομοτηνής κ. Ιμπραήμ Σερίφ, ο οποίος διεκδίκησε το αξίωμα του Μουφτή με την υποστήριξη των δύο ανεξάρτητων Βουλευτών Ροδόπης και Ξάνθης. Κατάφερε μάλιστα με πρωτότυπο και "αντικανονικό", κατά την άποψη των ελληνικών Αρχών, τρόπο την εκλογή του από πιστούς της Μουφτείας Ροδόπης, μέσα στα Τεμένη δια ανατάσεως της χειρός στις 28 Δεκεμβρίου 1990. Άγνωστη στην ελληνική εσωτερική έννομη τάξη η πρακτική αυτή, ουδέποτε αναγνωρίστηκε από την επίσημη Πολιτεία και ο "αυτοεκλεγμένος" με τον ιδιάζοντα αυτό τρόπο "Μουφτής" χαρακτηρίστηκε ως "νόθος ή ψευδομουφτής"(15), από την επίσημη Πολιτεία.

Το κράτος διόριζε πάντα τους μουφτήδες κατά πάγια πρακτική που υποστηρίχθηκε και από τους μουσουλμάνους πιστούς τους. Αυτό συνέβη πέντε συνεχόμενες φορές στη Μουφτεία Ροδόπης κατά τα έτη 1920, 1935, 1944, 1949 και 1985. Οι μουσουλμάνοι πιστοί της Μουφτείας αυτής αποδέχθηκαν ανεπιφύλακτα και με σεβασμό τους διορισμένους θρησκευτικούς λειτουργούς

τους, όπως απαιτεί η ισλαμική παράδοση και πίστη.

Κατά συνέπεια ο κ. Σερίφ βρέθηκε ευθύς εξ αρχής σε ευθεία αντιπαράθεση με τον επίσημα τοποθετημένο από τις Αρχές Μουφτή της Ροδόπης και επομένως και με την επίσημη Πολιτεία. Το ίδιο συνέβη άλλωστε και με τον Τοποτηρητή της Μουφτείας της Ξάνθης κ. Αγγά, ο οποίος αρνήθηκε να αναγνωρίσει τον νόμιμα διορισμένο Μουφτή Ξάνθης Εμίν Σινικόγλου. Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι να υπάρχουν σήμερα δύο νόμιμα τοποθετημένοι Μουφτήδες ο Μέτσο Τζεμαλή στη Ροδόπη και ο Εμίν Σινικόγλου στην Ξάνθη, οι οποίοι αναγνωρίζονται μεν από την Ελλάδα όχι όμως από την Τουρκία. Αντίθετα οι μη νόμιμα διορισμένοι κ.κ. Αγγά στην Ξάνθη και Σερίφ στην Κομοτηνή αναγνωρίζονται μεν από την Τουρκία, όχι όμως και από την Ελλάδα. Η κατάσταση αυτή συχνά δημιουργεί εντάσεις και προστριβές.

Στο πεδίο τώρα της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ενώ η Ελλάδα αναγνωρίζει ρητά όλες τις διεθνείς συμβάσεις και εφαρμόζει τους κανόνες προστασίας των δικαιωμάτων της μουσουλμανικής μειονότητας, αντίθετα η Τουρκία τους παραβιάζει συστηματικά και κατ'εξακολούθηση από το 1923, άλλοτε με πράξεις του ιδίου του κράτους και άλλοτε με παραλήψεις και σκόπιμες ανοχές.

Τα άρθρα 14 και 37 μέχρι και 44 της Συνθήκης της Λοζάνης προστατεύουν ολοσχερώς όλα τα δικαιώματα της ελληνικής ορθόδοξης μειονότητας στην Τουρκία, όπως και της μουσουλμανικής μειονότητας στην Ελλάδα σύμφωνα με τη βασική αρχή της αμοιβαιότητας που είναι βασική αρχή του Διεθνούς Δικαίου και αναφέρεται ρητά στο άρθρο 45 της ίδιας συνθήκης.

Ωστόσο όμως η Τουρκία στα 80 περίπου χρόνια εφαρμογής της συνθήκης αυτής παραβίασε συστηματικά όλα τα άρθρα της, προκαλώντας άλλοτε σκόπιμα και άλλοτε με τη συστηματική ανοχή της τα γεγονότα του Σεπτεμβρίου του 1955 στα οποία 5000 ελληνικές κατοικίες και καταστήματα στην Κωνσταντινούπολη κήκαν και 16 Έλληνες δολοφονήθηκαν, περιορίζοντας την εκλογή του Πατριάρχη μόνο μεταξύ Τούρκων υπηκόων ορθοδόξων κληρικών, αφαιρώντας τεράστια τμήματα των ακινήτων περιουσιών των Ελλήνων της Τουρκίας και κλείνοντας οριστικά τις πόρτες της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης για την οποία όμως πρόσφατα ο Τούρκος πρωθυπουργός Ερντογάν "δέχθηκε να δεσμευτεί για πρώτη φορά δημοσίως για την επαναλειτουργία της....."(16).

Αποτέλεσμα αυτής της κατάφορης παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Ελλήνων ορθοδόξων της Τουρκίας είναι η ριζική συρρίκνωσή τους σε 2000 περίπου υπερήλικες, ενώ αντίστροφα η μουσουλμανική μειονότητα της Ελλάδας απολαμβάνει όλων των δικαιωμάτων της ελληνικής πολιτείας, χώρας μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και αυξάνεται αριθμητικά υπερβαίνοντας σήμερα τις 100 και πλέον χιλιάδες.

Για όλους τους ανωτέρω λόγους η Ελλάδα πρέπει να απαιτήσει την εφαρμογή των διεθνών συνθηκών και η Τουρκία να τις σεβαστεί εάν βεβαίως επιθυμεί να δια-

τηρήσει ελπίδες για να καταστεί τελικά ένα κράτος δικαίου και να γίνει μέλος της ευρωπαϊκής οικογένειας.

Σημειώσεις

1. Εφημερίδα το Βήμα, Κυριακή 9/5/2004, σελίδα Α6
2. Στο ίδιο σελ. 107-183
3. Γεώργιος Βογιατζής "Η Πρώιμη Οθωμανοκρατία στη Θράκη. Άμεσες δημογραφικές συνέπειες" Ηρόδοτος 1998, σελ. 85.
4. Βλ. σχ. Σταμάτη Γεωργούλη "Ο θεσμός του Μουφτή στην ελληνική και αλλοδαπή έννομη τάξη", Α.Ν. Σάκκουλα, 1993, σελ. 23-26
5. Ανεπίσημες κατά προσέγγιση εκτιμήσεις μελετητών της περιοχής της Θράκης, διότι η Ελλάδα έχει παύσει από το έτος 1951 να καταγράφει τον πληθυσμό της στις επίσημες απογραφές με βάση το θρήσκευμα, γεγονός που επιτρέπει άλλοτε την υπέρμετρη και σκόπιμη αριθμητική διόγκωση των μελών της μειονότητας και άλλοτε την σημαντική αριθμητική συρρίκνωση του πληθυσμού της ανάλογα με τις επιδιωκόμενες σκοπιμότητες της κάθε πλευράς που τις επιχειρεί.
6. Για τη "φυλετική πανσπερμία" της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης που εκτός από τον κλασσικό επίσημο διαχωρισμό σε Τουρκογενείς, Πομάκους και Αθιγγάνους περιλαμβάνει επίσης σε μικρούς αριθμούς μουσουλμάνους Γιουρούκους, Ταταρομογγόλους, Κιρκάσιους, Κούρδους, Νέγρους και Αραπάδες, βλ. σχ. στο Στ. Γεωργούλη, όπ. π. σελ. 42.
7. Ο αριθμός των πιστών αυτών υπολογίζεται σε 1.500 περίπου οπαδούς και διαμένει στα χωριά Χλόη, Άνω και Κάτω Καμπή, Μυρτίσκη και Χαμηλό του Νομού Ροδόπης, καθώς και στα χωριά Μικρό Δέρειο, Πετρόλοφος, Σιδηρώ, Ρούσσα, Γονικό, Άνω και Κάτω Μικράκιο, Κισσός και Ουράνια του Νομού Έβρου. Οι μνημένοι πιστοί λατρεύουν το γαμπρό του Μωάμεθ τον Αλή και πολλούς χριστιανούς Αγίους όπως τον Άγιο Γεώργιο, τον Άγιο Δημήτριο, τον Προφήτη Ηλία, ενώ αποδίδουν τιμές και στην Παναγία. Οι Πομάκοι αυτοί επιτρέπουν μεταξύ τους την οινοποσία και επιδίδονται σε μυστηριακές τελετές μέσα στα ιερά μοναστηριακά τους συγκροτήματα τους τεκέδες. Ονομαστότερος τεκές στην περιοχή είναι ο τεκές το Κιζίλ Ντελή στο χωριό Ρούσσα του Σουφλίου. Βλ. σχ. Ζεγκίνης Ευστράτιος "Ο Μπεκτασισμός στη Δυτική Θράκη. Συμβολή στη διάδοση του μουσουλμανισμού στην Ελλάδα", ΙΜΧΑ, 1989.
8. Περισσότερα για το θεσμό του Μουφτή στην Ελλάδα βλ. στο Σ. Μηναιδίδη "Η θρησκευτική ελευθερία των μουσουλμάνων στην ελληνική έννομη τάξη", Α.Ν. Σάκκουλας, 1990, Ζ. Μέκο "Οι αρμοδιότητες του Μουφτή και η ελληνική νομοθεσία", Α.Ν. Σάκκουλας, 1991, Ζ. Μέκο "Ο Μουφτής και η ελληνική νομοθεσία", Α.Ν. Σάκκουλας, Γ. Μπεκταριδής "Οι Μουφτήδες ως θρησκευτικοί ηγέτες των μουσουλμάνων της περιφέρειας των και ως δημόσιοι αρχαί".
9. Άρθρο 5 του Νόμου 1920/1991, ΦΕΚ 182/Α 24/12/1990.
10. Sharia=Σαρία=Σερί=Μουσουλμανικό Ιερό Δίκαιο.
11. Fetva=Φετβά=Ιερονομική ρήτρα, γνώμη νομοδιδασκάλου του Ιερού Μουσουλμανικού Δικαίου.
12. Cadi=καδή=φυσικός μουσουλμάνος δικαστής, βλ. σχ. Στο Στ. Γεωργούλη, όπ.π. σελ. 20.
13. Σταμάτη Γεωργούλη "Ο θεσμός του Μουφτή....", όπ.π. σελ. 145.
14. Διορισμός Μουφτή ισχύει εκτός από την Τουρκία και στην Αίγυπτο, το Μαρόκο, την Τυνησία, την Ιορδανία, την Αλγερία, το Λίβανο, τη Ρουμανία, το Ισραήλ για τα κατεχόμενα Παλαιστινιακά εδάφη και τη Γαλλία από τις Αραβικές χώρες για τα 4.000.000 περίπου των μουσουλμάνων που στην πλειοψηφία τους προέρχονται από Αραβικές χώρες, στο Στ. Γεωργούλη, όπ.π., σελ. 110-111.
15. Ανεπίσημος χαρακτηρισμός που βρήκε μεγάλη απήχηση σε σημαντική μερίδα της ελληνικής κοινής γνώμης και του τύπου.
16. Εφημερίδα το "Βήμα", Κυριακή 9 Μαΐου 2004, σελ. Α4.

"Τα Θαλάσσια Όρια της Ελλάδος"

(Υφισταμένη Κατάσταση και Διεθνές Δίκαιο)

Υπό Αντιναυάρχου ε.α. Δρα Στυλιανού Πολίτη

1. Η Τουρκία και η εφαρμογή του διεθνούς δικαίου

Μεταξύ Ελλάδας που είναι μέρος στη Σύμβαση για το δίκαιο της θάλασσας και Τουρκίας όπως και με κάθε άλλο Κράτος που δεν είναι μέρος, ισχύουν μόνον οι εθιμικοί κανόνες. Η Τουρκία δίνοντας όμως τις δικές της ερμηνείες αμφισβητεί γενικής αποδοχής κανόνες του διεθνούς δικαίου ή τους εφαρμόζει όπου και όπως την συμφέρει. Μετά τα Ιμια μάλιστα, στο Κυβερνητικό Πρόγραμμα Ερμπακάν -Τσιλλέρ, συναντάμε την φράση: "Turkey will abide by all international agreements it has signed. However the implementation of these against the national security and interest will not be allowed" δηλαδή: *"Η Τουρκία θα τηρήσει όλες τις διεθνείς συμφωνίες που έχει υπογράψει. Εντούτοις δεν θα επιτρέψει η εφαρμογή τους να είναι αντίθετη στην εθνική της ασφάλεια και τα συμφέροντα της"*. Επισημαίνουμε την χαρακτηριστική λέξη "συμφέροντα της" που αντικατοπτρίζει τη θέση της απέναντι στην εφαρμογή του διεθνούς δικαίου!

Η Ιταλία και η Αλβανία είναι δύο άλλες συνορεύουσες από θάλασσα χώρες που είναι μέρη στην νέα Σύμβαση για το δίκαιο της θάλασσας. Η πρώτη από τις 13 Ιανουαρίου του 1995 και η δεύτερη από τις 23 Ιουνίου του 2003. Όπως θα δούμε παρακάτω με την Ιταλία δεν έχουμε καμμία εκκρεμότητα ενώ με την Αλβανία στις 27 Απριλίου 2009 υπεγράφη, στα Τίρανα, διμερής Συμφωνία καθορισμού των θαλάσσιων ζωνών, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλοκρηπίδας.

Άλλες συνορεύουσες από θάλασσα Χώρες είναι η Κύπρος που είναι μέρος στη νέα Σύμβαση από τις 12 Δεκεμβρίου 1988, η Αίγυπτος που είναι Μέρος στην ίδια Σύμβαση από τις 26 Αυγούστου 1983 και η Λιβύη.

2. Το νομικό καθεστώς των νησιών

Σύμφωνα με Τουρκική άποψη που υποστηρίχθηκε στη τρίτη Διάσκεψη για το δίκαιο της θάλασσας, τα νησιά πρέπει να έχουν δικαιώματα στις θαλάσσιες περιοχές ανάλογα με το μέγεθος τους και τον πληθυσμό τους. Οι "βράχοι" μάλιστα σαν τους Καλόγερους, τη Ζουράφα και τα Ιμια σύμφωνα πάντα με την Τουρκία, δεν θα πρέπει να έχουν ούτε χωρική θάλασσα. Η άποψη αυτή δεν υιοθετήθηκε από τα κράτη μέλη της Διάσκεψης που παρέμειναν στις παλιές τους θέσεις. Το γεγονός αυτό δημιούργησε ένα ισχυρό a contrario επιχείρημα που μας πείθει ότι οι απόψεις της Τουρκίας εκτός του ότι είναι αντίθετες με την διεθνή πρακτική, δεν εκφράζουν την *opinio juris* του συνόλου των κρατών.

Επειδή λοιπόν το νομικό καθεστώς των νησιών από πλευράς εθιμικού δικαίου ταυτίζεται με εκείνο της νέας Σύμβασης για το δίκαιο της θάλασσας, οι κανόνες που αφορούν σ' αυτό, είναι το ίδιο δεσμευτικοί και για την Τουρκία. Τα νησιά έχουν τα ίδια με την ηπειρωτική ξηρά δικαιώματα στις θαλάσσιες ζώνες. Υπάρχει μόνο μια εξαίρεση που αφορά μόνο υφαλοκρηπίδα και αποκλειστική οικονομική ζώνη, για το νησί - βράχος που δεν έχει δυνατότητα συντήρησης ανθρώπινης διαβίωσης ή δικής του οικονομικής ζωής.

3. Το εύρος της χωρικής θάλασσας

Η Τουρκία στην περίοδο των διαπραγματεύσεων της τρίτης Διάσκεψης για το δίκαιο της θάλασσας θεωρώντας ότι σε μια "κλειστή θάλασσα" όπως είναι το Αιγαίο, θα πρέπει να ισχύσουν ξεχωριστοί κανόνες, υπέβαλλε τις προτάσεις της, σύμφωνα με τις οποίες το πλάτος της χωρικής θάλασσας και οι λοιπές θαλάσσιες ζώνες θα έπρεπε να καθορίζονται με βάση τις αρχές της "δικαιοσύνης" και από κοινού από τα κράτη που βρέχονται από αυτές τις θάλασσες. Ούτε και αυτές οι προτάσεις της Τουρκίας βρήκαν έδαφος. Σήμερα και αυτό το θέμα αυτό είναι ξεκάθαρο. Ο καθορισμός του εύρους της χωρικής θάλασσας μπορεί να γίνει μόνο με μονομερείς πράξεις και βέβαια μέχρι του ορίου των δώδεκα ναυτικών μιλίων. Το γεγονός μάλιστα ότι η Τουρκική πρόταση για την καθιέρωση σχετικών συμφωνιών καταπολεμήθηκε, ήταν ξανά σε βάρος της. Με αυτό τον τρόπο η Τουρκία για άλλη μια φορά άθελα της, δημιουργήθηκε ένα σοβαρό a contrario επιχείρημα με το οποίο επιβεβαιώνεται και πάλι η *opinio juris* του εθιμικού κανόνα που δίνει την αρμοδιότητα καθορισμού του εύρους της χωρικής θάλασσας αποκλειστικά και μόνο στο παράκτιο κράτος μέχρι τα δώδεκα μίλια σε όλες τις περιπτώσεις ανεξαιρέτως.

Αν ένα κράτος στον καθορισμό του εύρους της χωρικής του θάλασσας δεν εξαντλεί το όριο των δώδεκα μιλίων, κάνει μερική χρήση δικαιώματος. Το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση που διαφοροποιεί το εύρος της

χωρικής θάλασσας σε σχέση με τη ναυσιπλοΐα και την αεροπλοΐα χωρίς να υπερβαίνει ούτε τη μια ούτε την άλλη φορά το όριο των δώδεκα μιλίων. Αυτό έχει κάνει η Χώρα μας που έχει ορίσει χωρική θάλασσα έξι ναυτικών μιλίων για όλες τις χρήσεις πλην της αεροπλοΐας, για την οποία έχει ορίσει χωρική θάλασσα δέκα ναυτικών μιλίων.

Η Τουρκία στο πλαίσιο των προσπαθειών της για δημιουργία εντάσεως άρχισε από το 1974 και μετά, τις πολύ έντονες αντιδράσεις της για το ενδεχόμενο επέκτασης της χωρικής θάλασσας της Ελλάδας. Οι αντιδράσεις αυτές εκδηλώθηκαν με δηλώσεις από όλους σχεδόν τους πρωθυπουργούς της που θεωρούν την καθ' όλα νόμιμη επέκταση του εύρους της χωρικής θάλασσας της Ελλάδας στα δώδεκα ναυτικά μίλια σαν casus belli. Οι απειλές χρήσης βίας της Τουρκίας είναι πάντα παράνομες. Σχετικά είναι το άρθρο 2(4) του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, η Διακήρυξη της Γενικής Συνελεύσεως των Ηνωμένων Εθνών της 24ης Οκτωβρίου 1970 και το Προοίμιο καθώς και στα άρθρα 1 και 2 της Συνθήκης του Βορείου Ατλαντικού.

4.Γραμμές βάσεως στο Αιγαίο και τα Ελληνοτουρκικά θαλάσσια όρια

Η Ελλάδα σαν αφετηρία μετρήσεως των θαλασσιών ζωνών της χρησιμοποιεί τον κανόνα της φυσικής γραμμής βάσεως. Ευθείες γραμμές βάσεως χρησιμοποιούνται κατ' εξαίρεση όπου η ακτογραμμή παρουσιάζει βαθιές κολπώσεις ή οδοντώσεις ή όπου υπάρχει συστάδα νήσων κατά μήκος της ακτής και σε άμεση γειτνίαση μ' αυτή και όπου η ακτή παρουσιάζεται άκρως ασταθής εξ αιτίας ενός δέλτα ποταμού ή και άλλων φυσικών συνθηκών. Οι γραμμές αυτές σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αφίσταται σημαντικά από τη γενική κατεύθυνση της ακτής. Η Τουρκία παραγνωρίζοντας τους εθιμικούς κανόνες του διεθνούς δικαίου έχει χαράξει αυθαίρετα ευθείες γραμμές βάσης στα Μικρασιατικά παράλια περικλείοντας και τις νήσους Ίμβρο και Τένεδο.

Για την οριοθέτηση της χωρικής θάλασσας των νησιών Λέσβος, Χίος, Σάμος και γενικά για όπου δεν υπάρχουν συμφωνίες εφαρμόζεται ο κανόνας της "μέσης γραμμής" που για την Ελλάδα είναι μεταξύ των φυσικών ακτογραμμών, ενώ για την Τουρκία είναι μεταξύ φυσικής γραμμής από Ελληνικά νησιά και ευθειών γραμμών από τη δική της πλευρά. Με αυτόν τον τρόπο η Τουρκία προσπαθεί να μετατοπίσει τα θαλάσσια σύνορα δυτικότερα σε βάρος βέβαια της Ελλάδας.

Η Τουρκία το 1923 με το άρθρο 15 της Συνθήκης Ειρήνης της Λοζάννης, είχε αναγνωρίσει την Ιταλική κυριαρχία στα νησιά Αστυπάλαια, Ρόδο, Χάλκη, Κάρπαθο, Τήλο, Νίσυρο, Κάλυμνο, Λέρο, Πάτμο, Λειψό, Σύμη, Κω, Καστελόριζο και στα μικρότερα νησιά που εξαρτώνται απ' αυτά. Το άρθρο 12 της ίδιας Συνθήκης προέβλεπε ότι στην Τουρκική κυριαρχία περιερχόντουσαν εκτός της Ίμβρου, της Τενέδου και των Λαγουσών και όλες οι μικρές νήσοι που βρίσκονται τρία μίλια από τις Μικρασιατικές ακτές. Με αυτό τον τρόπο πολλά νησιά, μεταξύ αυτών και τα Ίμια που απέχουν 3,65 ναυτικά μίλια, βρέθηκαν υπό την Ιταλική κυριαρχία. Στην συνέχεια στις 28 Δεκεμβρίου 1932 υπογράφηκε μια συμφωνία στην Άγκυρα μεταξύ της

Τουρκίας και Ιταλίας που κατείχε τότε τα Δωδεκάνησα. Εκεί καθορίστηκαν τα θαλάσσια "σύνορα" (la ligne frontiere) της Δωδεκανήσου. Στις 10 Φεβρουαρίου 1947, με τη Συνθήκη των Παρισίων τα Δωδεκάνησα ξαναγύρισαν στην Ελλάδα και τα "σύνορα" από Τουρκοϊταλικά μετεβλήθησαν σε Ελληνοτουρκικά. Τα σύνορα αυτά δεν μπορούν να τεθούν κάτω από οποιαδήποτε συζήτηση. Η Σύμβαση της Βιέννης της 23ης Μαΐου 1969 που κωδικοποίησε τους εθιμικούς κανόνες για το δίκαιο των συνθηκών και αναφέρεται σε τέτοιες περιπτώσεις, ρητά αποκλείει την περίπτωση λήξης συνθήκης ή τη δυνατότητα αποχώρησης μέρους της "οσάκις η συνθήκη καθορίζει μεθοριακή γραμμή".

Οι γείτονες μας το 1996 σε διακοίνωση τους υποστήριξαν ότι η συμφωνία της 28ης Δεκεμβρίου 1932 δεν ισχύει γιατί δεν ολοκληρώθηκε η διαδικασία έγκρισης της επειδή δεν πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία της Κοινωνίας των Εθνών. Η Συμφωνία όμως αυτή δεν περιέχει καμία διάταξη που να θέτει προϋποθέσεις για τη θέση της σε ισχύ. Αυτό οφείλεται στον τεχνικό χαρακτήρα της. Πέρα απ' αυτό δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι η συμφωνία αυτή είναι συμπληρωματική μιας άλλης συμφωνίας της 4ης Ιανουαρίου 1932 για την περιοχή της νήσου Μεγίστης (Καστελόριζου). Αξίζει μάλιστα να σημειωθεί ότι η ισχύ αυτής της Συμφωνίας υπογραμμίσθηκε και επιβεβαιώθηκε με ιδιαίτερη έμφαση σε επίσημες επιστολές που αντάλλαξαν ο τότε Τούρκος Υπουργός των Εξωτερικών και ο τότε Πρέσβης της Ιταλίας στην Άγκυρα. Όσο αφορά το δεύτερο μέρος της αμφισβήτησης, δηλαδή για το ότι για να ισχύσει θα έπρεπε να είχε πρωτοκολληθεί στη γραμματεία της Κοινωνίας των Εθνών, οι Τούρκοι πάλι άδικο έχουν. Η Συμφωνία αυτή λόγω της τεχνικής φύσης της και του σκοπού της δεν χρειαζόταν να πρωτοκολληθεί. Αυτό προέβλεπε για τέτοιου είδους συμφωνίες μια Απόφαση της 1ης Επιτροπής της συνέλευσης της Κοινωνίας των Εθνών με ημερομηνία 5 Σεπτεμβρίου 1921. Αξίζει να σημειωθεί ότι παλιοί χάρτες ακόμα και Τουρκοί έχουν τα νησιά αυτά εκτός Τουρκικής επικράτειας.

Οι αμφισβητήσεις της Τουρκίας σε συνδυασμό με τον αυθαίρετο ισχυρισμό της ότι οι "βράχοι" Kardak, δηλαδή οι νήσοι Ίμια, δεν είναι νησιά, άρα κατ' αυτούς δεν έχουν χωρική θάλασσα αλλά βρίσκονται μέσα στη χωρική θάλασσα των Μικρασιατικών παραλίων, είναι η βασική αιτία του γνωστού μας επεισοδίου. **Το γεγονός ότι απεχώρησαν Τουρκικές αλλά και Ελληνικές δυνάμεις από το αναμφισβήτητο Ελληνικό έδαφος των νήσων Ίμια δεν μπορούμε να θεωρήσουμε ότι είναι μια ευμενής εξέλιξη.** Το ίδιο και η συμφωνία που πραγματοποιήθηκε με πρόταση των Ηνωμένων Πολιτειών. Μια συμφωνία που δέχθηκε η Ελλάδα μετά ένα τετελεσμένο γεγονός. Μια αναγκαστική συμφωνία αφού δεν υπήρχε άλλος τρόπος για αποκλιμάκωση μιας έντασης που οπωσδήποτε θα κατέληγε σε πόλεμο.

5.Η οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας

Η αμφισβήτηση της υφαλοκρηπίδας των νησιών του Αιγαίου προκάλεσε ένταση όταν τον Νοέμβριο του

1973 η Τουρκία "παρεχώρησε" σε κρατική της εταιρία πετρελαιοειδών το δικαίωμα εξερεύνησης του βυθού σε περιοχή του βορείου Αιγαίου. Στις 18 Ιουλίου 1973, δύο μέρες πριν την εισβολή στην Κύπρο παρά τις διαμαρτυρίες της Ελλάδας έγινε μια νέα "παραχώρηση" στο νοτιοανατολικό Αιγαίο. Στις 31 Μαΐου του 1975 συναντήθηκαν στις Βρυξέλλες οι Πρωθυπουργοί Ελλάδας και Τουρκίας, κ.κ. Καραμανλής και Ντεμιρέλ. Τη συνάντηση αυτή ακολούθησε κοινό ανακοινωθέν για παραπομπή της υπόθεσης σε Διεθνές Δικαστήριο.

Τον Αύγουστο του 1976 εξήλθε στο Αιγαίο το Τουρκικό ερευνητικό πλοίο "Σισμίκ Ι" και άρχισε έρευνες. Στις 10 του ίδιου μήνα η Ελλάδα προσέφυγε στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών αιτώντας τη λήψη μέτρων γιατί η Τουρκική στάση οδηγούσε σε πόλεμο. Ταυτόχρονα προσέφυγε μονομερώς και στο Διεθνές Δικαστήριο. Παράλληλα συνεχίσθηκαν διαπραγματεύσεις με συνάντηση των υπουργών Εξωτερικών την 1η Οκτωβρίου 1976 στη Νέα Υόρκη. Άλλη μια συνάντηση σε επίπεδο εμπειρογνομόνων έγινε στη Βέρνη από 2 έως 11 Νοεμβρίου 1976. Η συνάντηση αυτή κατάληξε στο Πρακτικό της Βέρνης. Σε αυτό αναφέρεται ότι και τα δύο μέρη θα απόσχουν από κάθε πρωτοβουλία ή πράξη σε σχέση με την υφαλοκρηπίδα του Αιγαίου, που θα μπορούσε να δημιουργήσει πρόβλημα στις διαπραγματεύσεις. Επίσης ανακοινώθηκε και η ίδρυση μίας Μεικτής Επιτροπής από εθνικούς αντιπροσώπους για διερεύνηση της διεθνούς πρακτικής στην οριοθέτηση υφαλοκρηπίδας με σκοπό τον εντοπισμό αρχών και κριτηρίων που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στη συγκεκριμένη περίπτωση. Στις 19 Δεκεμβρίου 1978 το Διεθνές Δικαστήριο εξέδωσε προδικαστική απόφαση σχετικά με το προκαταρκτικό ζήτημα της αρμοδιότητας του. Σύμφωνα με αυτή το Δικαστήριο δεν μπορεί να στηρίξει την αρμοδιότητα του, διότι το κοινό ανακοινωθέν των Πρωθυπουργών στις 31 Μαΐου 1975 δεν αντιστοιχεί με συνυποσχετικό (sic) με το οποίο θα μπορούσε με κοινή συμφωνία των μερών να παραπεμφθεί η υπόθεση σε Δίκη. Στη συνέχεια ακολούθησαν πολλές συναντήσεις εμπειρογνομόνων και κυβερνητικών παραγόντων. Έγινε και μια συνάντηση Πρωθυπουργών στο Μοντρέ στις 10 και 11 Μαρτίου 1978. Οι ουσιαστικές επαφές σταμάτησαν το 1981. Η αναγνώριση του ψευδοκράτους της κατεχόμενης Κύπρου, το Νοέμβριο του 1983 απομάκρυνε ακόμα περισσότερο τα δύο μέρη. Στη συνέχεια αυτό που έγινε τον Μάρτιο του 1987, καθώς και η υπόθεση των Ιμίων, έκαναν τα πράγματα πολύ δυσκολότερα.

Η Τουρκία θέλει να οριοθετηθεί η υφαλοκρηπίδα με διαπραγματεύσεις όπου θα της δοθεί ευκαιρία να ασκήσει τις πιέσεις. Την Ελλάδα την συμφέρει μια λύση με βάση τους κανόνες του διεθνούς δικαίου. Επειδή όμως η οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας αφορά περιοχές εκτός χωρικής θαλάσσης θα πρέπει απαραίτητα **η Ελλάδα πριν από οποιαδήποτε ενέργεια να εξαντλήσει το ανώτερο επιτρεπτό όριο των δώδεκα μιλίων** για τη χωρική θάλασσα. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε στη συνέχεια να προχωρήσουμε σωστά στη διαδικασία.

6.Η έρευνα και διάσωση στο Αιγαίο

Η γεωγραφική ταύτιση των ορίων περιοχών έρευνας και διάσωσης με την αντίστοιχη Περιοχή Πληροφοριών Πτήσεων έχει εγκριθεί από το Συμβούλιο του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας με τις συνεδριάσεις του που έγιναν στις 23 Ιουνίου 1952 και στις 15 Μαΐου 1958.

Ταύτιση γεωγραφικών περιοχών πρέπει να υπάρχει όμως και στην περίπτωση της ναυτικής έρευνας και διάσωσης. Παρ' όλα όμως αυτά, η σχετική διεθνής Σύμβαση της 27ης Απριλίου του 1979 για τη ναυτική έρευνα και διάσωση δεν καθορίζει διαδικασίες και μηχανισμούς που θα μπορούσαν στα πλαίσια του Διεθνούς Ναυτικού Οργανισμού να βοηθήσουν στον προσδιορισμό των αντιστοίχων περιοχών ευθύνης του κάθε παράκτιου κράτους. Τον καθορισμό των ορίων των ναυτικών περιοχών έρευνας και διάσωσης το αφήνει στα Κράτη Μέρη τα οποία όμως μπορεί και να μην συμφωνήσουν στην ταύτιση αυτών των γεωγραφικών περιοχών. Αυτό είναι το αδύνατο σημείο του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου.

Η Τουρκία τον Οκτώβριο του 1982 κατέθεσε στο Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό μια δήλωσή της που συνοδευόταν από χάρτη στον οποίο εμφανιζόντουσαν οι "δυνατότητες της" για κάλυψη των απαιτήσεων της Συμβάσεως. Στην υπόψη περιοχή περιλαμβάνεται το μισό Αιγαίο και τα κατεχόμενα της Κύπρου. Οι προσπάθειες τις Τουρκίας έπεσαν στο κενό. Τον Ιανουάριο του 1989 όμως δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Τουρκικής Κυβερνήσεως ένας κανονισμός για έρευνα και διάσωση. Η γεωγραφική περιοχή εφαρμογής αυτού του κανονισμού περιλαμβάνει σχεδόν το μισό Αιγαίο και αφορά παροχή υπηρεσιών έρευνας και διάσωσης σε κινδυνεύοντα αεροπορικά και θαλάσσια μέσα. Η έκδοση αυτού του κανονισμού, συνιστά μονομερή παράνομη πράξη. Οι Τούρκοι με αυτή τους την ενέργεια παραβαίνουν και τη Σύμβαση για την έρευνα και διάσωση που απαιτεί συμφωνία μεταξύ των κρατών και τη Σύμβαση του Σικάγου βάσει της οποίας η ευθύνη για τη διάσωση των αεροσκαφών στην περιοχή αυτή έχει παραχωρηθεί στην Ελλάδα. Κατά συνέπεια ο Τουρκικός κανονισμός δεν μπορεί να επιφέρει έννομα αποτελέσματα.

7.Η κατάσταση στο Ιόνιο

α.Με την Ιταλία

Οι αποστάσεις των ακτών Ελλάδος Ιταλίας είναι τέτοιες που δεν προκύπτει θέμα άλλης οριοθετήσεως πλην υφαλοκρηπίδας ή αποκλειστικής οικονομικής ζώνης. Έτσι λοιπόν το 1977 συμφωνήσαμε και οριοθετήσαμε την μεταξύ μας υφαλοκρηπίδα. Το μήκος όμως της οριογραμμής που συμφωνήθηκε δεν φθάνει μέχρι το σημείο της ίσης αποστάσεως από τις ακτές Ιταλίας Ελλάδας και Αλβανίας και είναι λίγο νοτιότερα. Όσο αφορά τέλος την οριοθέτηση της περιοχής για την Έρευνα και Διάσωση υπάρχει σε ισχύ ικανοποιητική συμφωνία.

β.Με την Αλβανία

Όπως ήδη αναφέρθηκε στις 27 Απριλίου

2009 υπεγράφη, στα Τίρανα, διμερής Συμφωνία καθορισμού των θαλάσσιων ζωνών, συμπεριλαμβανομένης της υφαλοκρηπίδας. Σύμφωνα με τον Αλβανικό Νόμο 8875 της 4ης Απριλίου 2002 περί Ακτοφυλακής, η χωρική θάλασσα της Αλβανίας είναι δώδεκα μίλια που μετρώνται όμως από καθορισμένες ευθείες γραμμές βάσεως. Από τις ίδιες γραμμές βάσεως μετρώνται η συνορεύουσα ζώνη της που φθάνει τα εικοσιτέσσερα μίλια και η αποκλειστική οικονομική της ζώνη. **Πώς θα μετρηθούν με την Ελλάδα αυτές οι ζώνες; Φυσική γραμμή για μας και ευθείες γραμμές βάσεως για τους Αλβανούς; Θα δεχθούμε δηλαδή ως νόμιμες τις ευθείες γραμμές βάσεως και γιατί; Ένα άλλο σημείο προσοχής είναι το θέμα της συνορεύουσας ζώνης που δεν πρέπει σε καμμία περίπτωση να θίξει τα μελλοντικά δικαιώματα της Ελλάδας σε μια αντίστοιχη ζώνη. Το ίδιο ισχύει και για την περίπτωση επεκτάσεως της χωρικής μας θάλασσας στα δώδεκα μίλια.** Η αποκλειστική οικονομική ζώνη της Αλβανίας αν οριοθετηθεί σε σχέση με την Ελλάδα δεν θα χρειασθεί να γίνει αντίστοιχη οριοθέτηση υφαλοκρηπίδας. Η Ιταλία αναμένεται να παίξει σημαντικό ρόλο σε όλες τις φάσεις των διαπραγματεύσεων λόγω του ότι η μεταξύ μας οριογραμμή της υφαλοκρηπίδας δεν φθάνει μέχρι το "τριεθνές" των ίσων αποστάσεων.

Σημείωση: Όταν έγραφα τα παραπάνω, έχοντας υπόψη μου το σχετικό Αλβανικό Νόμο, ήμουν σοβαρά προβληματισμένος και είχα μεγάλη ανησυχία για το πόσο θα ήταν πρόθυμη η Αλβανία να υλοποιήσει αυτή τη συμφωνία. Δυστυχώς έγινε αυτό που περίμενα! Πρόσφατη απόφαση του Αλβανικού Συνταγματικού Δικαστηρίου που επαλήθευσε τη βασιμότητα των ανησυχιών μου, οδήγησε σε τραγικό ναυάγιο αυτή τη συμφωνία. Μια συμφωνία που αν όλα πήγαιναν καλά, θα αποτελούσε ένα θετικό προηγούμενο στην επίλυση παρομοίων προβλημάτων με άλλες χώρες στην περιοχή. Νομίζω ότι μια καλύτερη επεξεργασία της συμφωνίας συνοδευόμενη με ουσιαστικότερες διαπραγματεύσεις θα έφερνε διαφορετικό αποτέλεσμα.

8.Η κατάσταση με τις άλλες χώρες

Πρόσφατα η Υπουργός Εξωτερικών κα Μπακογιάννη είχε επαφές με την Λιβύη και την Αίγυπτο για οριοθέτηση της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης τους. Τα δυο αυτά Κράτη είναι έτοιμα να συζητήσουν μαζί μας με βάση τη μέση γραμμή. Η Λιβύη όμως θέλει να κλείσει τον κόλπο της Σύρτης. Ελπίζω ότι θα βρεθεί μια δίκαιη λύση για αυτό πρόβλημα. Όσο αφορά όμως το θέμα της οριοθέτησεως υφαλοκρηπίδας ή αποκλειστικής οικονομικής ζώνης με την Αίγυπτο το θέμα θέλει μεγάλη προσοχή. Λαμβανομένου υπόψη του Καστελόριζου στις περιοχές αυτές υπάρχουν σημεία επαφής μεταξύ Αιγύπτου και Ελλάδας και όχι με τη Τουρκία. Η Τουρκία όμως δεν δέχεται ότι τα νησιά έχουν υφαλοκρηπίδα και αποκλειστική οικονομική ζώνη έχοντας βλέψεις και στην περιοχή του Καστελόριζου! Μια συμφωνία μεταξύ Τουρκίας και Αιγύπτου που θα οριοθετεί χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα δικαιώματα του Καστελόριζου θα δώσει τεράστιες δια-

στάσεις στα υπάρχοντα προβλήματα. Με αυτό τον τρόπο θα προστεθεί και η Αίγυπτος στο μέρος της Τουρκίας στην υπάρχουσα διαμάχη. Περιμένουμε ένα καλό διπλωματικό χειρισμό αυτού του θέματος που καλά θα ήταν να μην είχε ανοίξει χωρίς να είμαστε σίγουροι για τη στάση που θα κρατήσει η Αίγυπτος. Με τη Κύπρο εκτιμάται ότι δεν μπορεί να υπάρξει κανένα πρόβλημα. Η συνεργασία με το ομοεθνές Κράτος ήταν πάντα άριστη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

α.Μεταξύ Ελλάδας που είναι μέρος στη Σύμβαση για το δίκαιο της θάλασσας και Τουρκίας καθώς και με κάθε άλλο Κράτος, που δεν είναι μέρος, ισχύουν οι εθιμικοί κανόνες Διεθνούς Δικαίου.

β.Το διεθνές έθιμο ταυτίζεται με τις διατάξεις της νέας Συμβάσεως σε ότι αφορά το νομικό καθεστώς των νησιών και την οριοθέτηση των θαλασσίων ζωνών, το εύρος των οποίων μετράται με βάση τους ίδιους ακριβώς κανόνες για οποιαδήποτε μορφή ξηράς με μια μικρή εξαίρεση για τα νησιά - βράχους.

γ.Σύμφωνα με το διεθνές έθιμο το εύρος της χωρικής θάλασσας μπορεί να φθάνει τα δώδεκα μίλια σε όλες τις περιπτώσεις ανεξαιρέτως. Το casus belli συνιστά απειλή της Τουρκίας και την φέρνει σε αντίθεση με τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και κατά συνέπεια και με τα ιδανικά του ΝΑΤΟ όπως αυτά περιγράφονται στο Προόιμιο και στα άρθρα 1 και 2 της Συνθήκης του Βορείου Ατλαντικού.

δ.Οι ευθείες γραμμές βάσεως της Τουρκία είναι παράνομες. Κατά συνέπεια δεν μπορούν να επιφέρουν κανένα έννομο αποτέλεσμα. Το θέμα των γραμμών βάσεως της Αλβανίας και το κλείσιμο του κόλπου της Σύρτης στην Λιβύη θα πρέπει να εξετασθεί και από πλευράς νομιμότητας αλλά και σκοπιμότητας.

ε.Τα θαλάσσια σύνορα στα Δωδεκάνησα είναι καθορισμένα συμβατικά και οι νήσοι Ιμια ευρίσκονται στο μέρος της Ελλάδας. Σε όλες τις άλλες περιοχές ισχύει ο κανόνας της μέσης γραμμής.

στ.Η οριοθέτηση της Ελληνικής υφαλοκρηπίδας στα σημεία που έρχεται σε επαφή με την αντίστοιχη Τουρκική πρέπει να πραγματοποιηθεί σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο χωρίς παράνομες πιέσεις και παράνομα τετελεσμένα γεγονότα. Πριν από την έναρξη μιας τέτοιας διαδικασίας πρέπει απαραίτητα να προηγηθεί η επέκταση της χωρικής θάλασσας μέχρι εξαντλήσεως του νομίμου ορίου, για να μπορέσει αυτό να αποτελέσει τη βάση για τον προσδιορισμό της προς οριοθέτηση περιοχής.

ζ.Το θέμα της οριοθέτησεως υφαλοκρηπίδας με τα υπόλοιπα Κράτη πλην Ιταλίας που έχει τακτοποιηθεί είναι σε εκκρεμότητα και δεν μπορούν να διατυπωθούν συμπεράσματα. Εκφράστηκαν όμως ήδη κάποιες ανησυχίες και κάποια λεπτά σημεία που πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη.

η.Η περιοχή έρευνας και διάσωσης πρέπει να ταυτίζεται με την περιοχή πληροφοριών πτήσεως. Μόνο έτσι θα μπορεί το Κράτος να ασκήσει αποτελεσματικά τα καθήκοντα του.

Κοινό Ανακοινωθέν των Κυβερνήσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Τουρκίας

Στην συνέχεια πρόσκλησης της Α.Ε. του Πρωθυπουργού της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Παπανδρέου, ο Πρωθυπουργός της Δημοκρατίας της Τουρκίας, Α.Ε. κ. Recep Tayyip Erdogan, πραγματοποίησε επίσκεψη εργασίας στην Ελλάδα, την 14η και 15η Μαΐου 2010.

Οι δύο Πρωθυπουργοί συμπροέδρευσαν, την 14η Μαΐου, της ιδρυτικής συνόδου του Ανωτάτου Συμβουλίου Συνεργασίας μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας, με την συμμετοχή των Υπουργών Εξωτερικών των δύο κρατών, ως συντονιστών, καθώς και των Υπουργών αρμοδίων για θέματα εσωτερικών υποθέσεων / προστασίας του πολίτη, παιδείας, οικονομίας και εμπορίου, ενέργειας, περιβάλλοντος, πολιτισμού, τουρισμού, υποθέσεων ΕΕ, μεταφορών και επικοινωνιών.

Την ίδια ημέρα, υιοθετήθηκαν και υπεγράφησαν τα ακόλουθα κείμενα από τους αρμόδιους Υπουργών και τους εκπροσώπους των αντιστοίχων Φορέων:

- Κοινή Πολιτική Διακήρυξη για την σύσταση του Ανωτάτου Συμβουλίου Συνεργασίας μεταξύ Ελλάδος - Τουρκίας.

- Πρωτόκολλο περί τακτικών πολιτικών διαβουλεύσεων μεταξύ των Υπουργείων Εξωτερικών της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Τουρκίας.

- Κοινή Διακήρυξη για την άρση περιορισμών στην μεθοριακή διάβαση Καστανέων - Pazarkule.

- Συμφωνία μεταξύ των Κυβερνήσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Τουρκίας για την επικερδή απασχόληση των εξαρτωμένων μελών των οικογενειών των μελών των διπλωματικών και προξενικών Αρχών.

- Κοινή Διακήρυξη για την προώθηση της οικονομικής και επιχειρηματικής συνεργασίας της Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας της Ελληνικής Δημοκρατίας και το Υπουργού Επικρατείας της Δημοκρατίας της Τουρκίας.

- Μνημόνιο Κατανόησης για την Τεχνική Συνεργασία μεταξύ του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ) και του Τουρκικού Οργανισμού Πιστοποίησης (TSE).

- Μνημόνιο Κατανόησης για την Προώθηση της Συνεργασίας σε Θέματα Επενδύσεων μεταξύ του "Invest in Greece" και του Τουρκικού Φορέα Προώθησης Επενδύσεων (ISPAT).

- Μνημόνιο Κατανόησης σε Θέματα Δασών μεταξύ των Κυβερνήσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Τουρκίας.

- Κοινή Διακήρυξη της Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Δασών της Δημοκρατίας της Τουρκίας.

- Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Ενέργειας και Φυσικών Πόρων της Δημοκρατίας της Τουρκίας για την συνεργασία στον τομέα της ενέργειας.

- Κοινή Διακήρυξη της Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Υπουργού Εθνικής Παιδείας της Δημοκρατίας της Τουρκίας.

- Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Επικρατείας της Δημοκρατίας της Τουρκίας αρμοδίου για θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας για την συνεργασία μεταξύ της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Συμβουλίου Επιστημονικής και Τεχνολογικής Έρευνας της Δημοκρατίας της Τουρκίας (TUBITAK).

- Μνημόνιο Προθέσεων μεταξύ του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών της Δημοκρατίας της Τουρκίας για την Ανάπτυξη Σιδηροδρομικών και Συν-

δυσμένων Μεταφορών μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας.

- Κοινή Διακήρυξη του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών της Δημοκρατίας της Τουρκίας για την Ανάπτυξη της Συνεργασίας στον τομέα των οδικών μεταφορών.

- Κοινή Διακήρυξη του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών της Δημοκρατίας της Τουρκίας για τους τομείς της πληροφορικής, των τεχνολογιών επικοινωνίας και των ταχυδρομικών υπηρεσιών.

- Κοινή Διακήρυξη για ζητήματα Παράνομης Μετανάστευσης, Ασύλου, Οργανωμένου Εγκλήματος, Διακίνησης Ναρκωτικών και Προστασίας του Πολίτη.

- Κοινή Διακήρυξη για την Κατάργηση της Υποχρέωσης Θεώρησης για κατόχους τουρκικών ειδικών διαβατηρίων.

- Κοινή Διακήρυξη των Υπουργών Πολιτισμού και Τουρισμού της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Τουρκίας για την Συνεργασία στον τομέα του πολιτισμού.

- Κοινή Διακήρυξη των Υπουργών Πολιτισμού και Τουρισμού της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Τουρκίας για την Συνεργασία στον τομέα του τουρισμού.

- Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ του Πρακτορείου Anadolu και του Αθηναϊκού Πρακτορείου Ειδήσεων - Μακεδονικού Πρακτορείου Ειδήσεων (ΑΠΕ-ΜΠΕ).

- Μνημόνιο Κατανόησης για την Συνεργασία μεταξύ της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών και της Ένωσης Τουρκικών Τραπεζών (Banks Association of Turkey).

Οι δύο πλευρές είναι πεπεισμένες ότι η απόφαση να αναπτύξουν ένα διαρθρωμένο πλαίσιο για την προώθηση των σχέσεων τους, βασιζόμενο στον αμοιβαίο σεβασμό, την εμπιστοσύνη, το διεθνές δίκαιο και τις σχέσεις καλής γειτονίας, συνιστά ένα μεγάλο βήμα προς τα εμπρός που θα προωθήσει περαιτέρω τις σχέσεις τους και θα οδηγήσει στην ενίσχυση της ειρήνης, της ευημερίας και της σταθερότητας στην περιοχή.

Το σημαντικό αυτό γεγονός αναμφίβολα θα ανοίξει νέες οδούς συνεργασίας, επωφελείς και για τις δύο χώρες.

Ως εκ τούτου, οι δύο Πρωθυπουργοί εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τις προσπάθειες που κατεβλήθησαν προκειμένου να επιτευχθεί η σύσταση του Ανωτάτου Συμβουλίου Συνεργασίας.

Οι Πρωθυπουργοί υπεγράμμισαν την πεποίθησή τους ότι η νέα τροχιά στις σχέσεις των δύο κρατών θα στρέψει την Ελλάδα και την Τουρκία σε ένα φωτεινότερο μέλλον προς όφελος των δύο λαών.

Οι δύο Πρωθυπουργοί είχαν, επίσης, μια φιλική και συνεκτική ανταλλαγή απόψεων για ζητήματα διμερούς ενδιαφέροντος, ευρωπαϊκών υποθέσεων, καθώς και επί περιφερειακών και διεθνών εξελίξεων.

Οι δύο Πρωθυπουργοί απεφάσισαν την επανεκκίνηση της ελληνο-τουρκικής Ομάδος Εργασίας προκειμένου να συμβάλει στην περαιτέρω προώθηση της ενταξιακής πορείας της Τουρκίας στην ΕΕ, εστιαζόμενη σε θέματα που αφορούν τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις.

Επιπλέον, οι δύο πλευρές συμφώνησαν όπως, στο πλαίσιο της Ομάδος Εργασίας, να μοιραστούν την εμπειρία και τις απόψεις τους σχετικά με οικονομικά και δημοσιονομικά θέματα, σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο.

Κατά την διάρκεια της επίσκεψης, η Α.Ε. ο Πρωθυπουργός της Δημοκρατίας της Τουρκίας κ. Recep Tayyip Erdogan, έγινε δεκτός από την Α.Ε. τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κάρολο Παπούλια, επεσκέφθη την Α.Ε. τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων κ. Φίλιππο Πετσάλνικο και συναντήθηκε με τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κ. Αντώνη Σαμαρά.

Γεώργιος Α. Παπανδρέου

Recep Tayyip Erdogan

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΝΑΥΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΙΟΝΙΟ

Του Αντιναυάρχου ε.α. Β. Μαρτζούκου Π.Ν.
Επιτίμου Διοικητού Σ.Ν.Α.

Από την 9ην Ιουνίου 2010, ισχυρή δύναμη του Τουρκικού Πολεμικού Ναυτικού (Task Group 496.1), αποτελούμενη από τέσσερεις Φρεγάτες (TURGUT REIS, KEMAL REIS, GAZIANTEP, GİRESUN) και ένα πλοίο ανεφοδιασμού (AKAR), δραστηριοποιήθηκε στην περιοχή της Μεσογείου μέσω προγράμματος επισκέψεων, συνεργασίας και ασκήσεων σε σειρά επιλεγμένων κρατών και περιοχών. Οι κινήσεις αυτές οι οποίες ολοκληρώνονται κατά τις αρχές Ιουλίου, συμπεριελάμβαναν επισκέψεις στην Τύνιδα (Τυνησία), το Αλγέρι (Αλγερία), την Καρθαγένη (Ισπανία), τον Τάραντα και το Μπάρι (Ιταλία), το Σπλιτ (Κροατία), το Δυρράχιο και την Αυλώνα (Αλβανία), καθώς και το Μαυροβούνιο και την Αλεξάνδρεια (Αίγυπτος). Πέραν της συνεργασίας με το αλβανικό ναυτικό κατά την παραμονή σε αλβανικούς λιμένες, η τουρκική αυτή ναυτική δύναμη πραγματοποίησε ασκήσεις στο Ιόνιο, από 25 έως 28 Ιουνίου, στις οποίες συμμετείχε το νεότευκτο Υποβρύχιο (Y/B) INONU, το οποίο πραγματοποιούσε από την 17ην Ιουνίου επίσκεψη στον Τάραντα, καθώς και από ένα ιταλικό και αμερικανικό αεροσκάφος ναυτικής συνεργασίας (ΑΦΝΣ) από την Νατοϊκή Βάση του Αβιάνο. Η περιοχή ασκήσεως εκτείνεται δυτικά της Κεφαλλονιάς (περί τα 70 χλμ) και μέρος αυτής ευρίσκεται εντός του FIR Αθηνών.

Σύμφωνα με το Υπουργείο Εξωτερικών, η ομόφωνος ψήφιση νομοσχεδίου από το αλβανικό κοινοβούλιο, για την άδεια εισόδου και παραμονής των τουρκικών πλοίων σε λιμένες της χώρας, οφείλεται στην αλβανική νομοθεσία, η οποία απαιτεί κοινοβουλευτική έγκριση για ελλιμενισμό πλοίων ή παρουσία ξένου στρατού στο έδαφός της άνω των 200 ατόμων.

Είναι επίσης γνωστό ότι στα πλαίσια της στρατηγικού επιπέδου συνεργασίας μεταξύ Τουρκίας και Αλβανίας, η οποία χρονολογείται από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, η Τουρκία έχει χρηματοδοτήσει τον εκσυγχρονισμό της βάσεως υποβρυχίων του Δυρραχίου καθώς και την ανακατασκευή του Ναυστάθμου στην Αυλώνα, αναδιοργανώνει και εκπαιδεύει μονάδες του αλβανικού στρατού σύμφωνα με τα Νατοϊκά πρότυπα και κατά τα τελευταία έτη έχει δωρίσει στην Αλβανία στρατιωτικό υλικό αξίας μεγαλύτερης των \$100.000.000. Επιπλέον, σύμφωνα με τον τύπο, η Τουρκία έχει αναλάβει την Αναβάθμιση της Ακαδημίας Αεροπορίας, τον εκσυγχρονισμό εργοστασίου όπλων, την ανακατασκευή υγειονομικών κέντρων, την εκμάθηση της Τουρκικής γλώσσας στους σπουδαστές του Στρατιωτικού Πανεπιστημίου Τιράνων και την ανάπτυξη συνεργασίας των υπηρεσιών πληροφοριών. Τέλος είναι ενδεχόμενη η παραχώρηση στην Αλβανική Αεροπορία 30 μεταχειρισμένων αεροσκαφών F-16 block 30.

Τα προαναφερθέντα δεδομένα οδηγούν εύλογα

στις ακόλουθες παρατηρήσεις :

* Η Τουρκία εμφανίζει την ναυτική της ισχύ στο Ιόνιο (αμιγώς εθνική και όχι στα πλαίσια συμμαχικών αποστολών), για πρώτη φορά από συστάσεως ελληνικού κράτους, ενώ η στρατηγική της συνεργασία με την Αλβανία της επιτρέπει να ελλιμενίζει ναυτικές της μονάδες σε άμεση γειτνίαση με τα ζωτικής σημασίας στενά του Οτράντο καθώς και να επιχειρεί στο Ιόνιο για μακρά χρονικά διαστήματα.

* Το πρόγραμμα επισκέψεων ισχυρής τουρκικής ναυτικής δυνάμεως σε επιλεγμένα κράτη της Μεσογείου (πρώην τμήματα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και Ευρωπαϊκά κράτη ενδιαφέροντος), δεικνύει άριστη εκμετάλλευση της ναυτικής ισχύος της, χάριν των εθνικών της συμφερόντων και της προβολής των περιφερειακών φιλοδοξιών της.

* Με την ανάπτυξη ναυτικών δυνάμεων στο Ιόνιο, τον εθισμό τους στο επιχειρησιακό περιβάλλον αυτού, καθώς και με την στρατιωτική ενίσχυση της Αλβανίας, η Τουρκία διαμηνύει στην χώρα μας ότι το δυνητικό Θέατρο Επιχειρήσεων μεταξύ των δύο χωρών δεν περιλαμβάνει μόνο το Αιγαίο και την Α. Μεσόγειο (κίνηση στρατηγικής περικυκλώσεως). Ταυτόχρονα αμφισβητεί (μέσω των NOTAM της ασκήσεως) τα δέκα ναυτικά μίλια εθνικού μας εναερίου χώρου στο Ιόνιο.

* Σε περίοδο δυσχερούς οικονομικής συγκυρίας, κατά την οποία οι Ευρωπαίοι εταίροι ελαχιστοποιούν την υλική συνεισφορά τους στο ΝΑΤΟ, μία ισχυρή τουρκική ναυτική δύναμη διαπλέουσα την Μεσόγειο, δηλώνει παρούσα, αξιόπιστη και υπό προϋποθέσεις διαθέσιμη.

* Η Τουρκία δηλώνει το ιδιαίτερο ενδιαφέρον της για τα Δυτικά Βαλκάνια και την έμπρακτη στήριξή της στην Αλβανία. Η στήριξη αυτή ενθαρρύνει την Αλβανία τόσο στις ευρύτερες εθνικές της επιδιώξεις, όσο και ειδικότερα στην εμμονή της όπως μη κυρωθεί η ελληνοαλβανική συμφωνία για τον καθορισμό της υφαλοκρηπίδος (ακύρωση συμφωνίας τον Ιανουάριο 2010, από το αλβανικό συνταγματικό δικαστήριο). Επισημαίνεται ότι στην συμφωνία έχουν ληφθεί υπ' όψιν οι Διαπόντιοι νήσοι στον καθορισμό της υφαλοκρηπίδος, γεγονός το οποίο δημιουργεί ανεπιθύμητο προηγούμενο για την Τουρκία και την αντίστοιχη διευθέτηση των ορίων της υφαλοκρηπίδος στο Αιγαίο.

Εκτιμάται ότι η δραστηριότητα της τουρκικής ναυτικής δυνάμεως TG 496.1 δεν ήταν συγκυριακή αλλά αντιθέτως θα επαναλαμβάνεται σε τακτικά χρονικά διαστήματα καθ' όσον αποτελεί μέρος ευρύτερου στρατηγικού σχεδιασμού, στα πλαίσια των τουρκικών περιφερειακών φιλοδοξιών. Η επιδίωξη αναπτύξεως ισχυρής ναυτικής ισχύος και η καθοριστική ανατροπή της

ισορροπίας ναυτικής ισχύος σε ολόκληρη την θαλάσσια περιοχή ενδιαφέροντός της, έχει διατυπωθεί με τον πλέον ρεαλιστικό τρόπο από τον Αρχηγό του Τουρκικού Γενικού Επιτελείου Στρατηγό Ilker Basbug, σε ομιλία του σε στελέχη του Τ.Π.Ν. στον Ναύσταθμο Golcuc, σε πλήρη συμφωνία και συνέχεια του ναυτικού δόγματος που είχε εξαγγείλει ο Στρατηγός Hilimi Ozkok.

Δυστυχώς σε μία περίοδο συνολικής ανόδου της Τουρκίας και προβολής της στην διεθνή σκηνή, η χώρα μας συρρικνώνεται διαρκώς, στερούμενη Εθνικής Στρατηγικής. Η έλλειψη οράματος για την απαιτούμενη ελληνική θαλασσία ισχύ, που επιβάλλει η γεωγραφία, η οικονομία, η εμπορική ναυτιλία και η παράδοσή μας, επέφερε ήδη την οικειοθελή παραίτηση της χώρας μας από την Ανατολική Μεσόγειο (με ανυπολόγιστες εθνικές, ενεργειακές, οικονομικές και διπλωματικές συνέπειες), την πληθυσμιακή και οικονομική συρρίκνωση των νήσων του Αιγαίου και την δυσμενή ανατροπή του συσχετισμού ναυτικής ισχύος με την Τουρκία (η ανατροπή αφορά και τον Σ.Ε. με την Π.Α.). Ενώ η ζοφερή αυτή κατάσταση βαίνει διαρκώς επιδεινούμενη, η απαιτούμενη άμεση αντιμετώπισή της για λόγους εθνικής επιβιώσεως, δεν φαίνεται να αποτελεί υψηλή προτεραιότητα της πολιτικής ηγεσίας. Το φρόνημα έχει υποκατασταθεί από την απαξίωση, το ήθος από την αθλιότητα, η αξιοκρατία από την κομματική αναξιοκρατία, οι καινοτόμες λύσεις από την δημοσιοϋπαλληλική ρουτίνα, το κύρος από την οσφυοκαμψία, η γνώση από την ημιμάθεια, ο επαγγελματισμός από τον ερασιτεχνισμό, η συνέπεια από την ασυνέπεια, ο έλεγχος από τον ασυδοσία και η **αποτροπή** από τον **κατευνασμό**. Το εύκολο θύμα της οικονομικής κρίσεως είναι η Ε.Δ. δίχως να εκτιμώνται οι εθνικές συνέπειες, βασικότερη των οποίων είναι η επίταση της πολιτικής του κατευνασμού.

Δυστυχώς διαπιστώνεται ότι η χώρα αδυνατεί να εκμεταλλευθεί τα γεωγραφικά, διπλωματικά και υλικά της πλεονεκτήματα, για την επίλυση των εθνικών εκκρεμοτήτων της. Επί παραδείγματι η ορθώς κυρωθείσα από την Ελλάδα Συμφωνία Σταθεροποιήσεως και συνδέσεως της Αλβανίας με την Ε.Ε., δεν συνοδεύθηκε από την δέσμευση επικυρώσεως της συμφωνίας καθορισμού της υφαλοκρηπίδος, μεταξύ των δύο χωρών.

Η χώρα μας θα πρέπει άμεσα να συνεγερθεί από τον λήθαργο τα ης "ελληνοτουρκικής φιλίας", της "ειρηνικής συνυπάρξεως" και του αμοιβαίου αφοπλισμού", να αναθεωρήσει την Στρατιωτική Στρατηγική της, να αντιληφθεί την αξία του εθνικού της χώρου έστω και μέσα από την εκτενή σχετική ανάπτυξη του θέματος αυτού από τον κ. Νταβούτογλου, στο βιβλίο του "Το Στρατηγικό Βάθος" και στα ελάχιστα χρονικά περιθώρια που της απομένουν (εάν υπάρχουν), να διατυπώσει επιτέλους για πρώτη φορά την Εθνική της Στρατηγική και να την εφαρμόσει με συνέπεια, ανεξαρτήτως κομματικής εναλλαγής στην εξουσία.

Μία Επίκαιρη Τριλογία (Παγκοσμιοποίηση- Μετανάστευση- Πολυπολιτισμικότητα)

Του Στρατηγού ε.α. Δημητρίου Σκαρβέλη
Ακαδημαϊκού

Δανειζόμεθα τη λέξη "**τριλογία**" από την υποχρέωση παρουσίας τριών "τραγωδιών" από τον κάθε τραγικό ποιητή στα αρχαία Διονύσια, με το δεδομένο, ότι και οι τρεις όροι της περιέχουν αρκετά δραματικά στοιχεία για τον άνθρωπο και τις κοινωνίες της εποχής μας.

Τις τελευταίες τρεις δεκαετίες και οι τρεις όροι βρίσκονται συχνά στο λεξιλόγιο πολιτικών, πανεπιστημιακών, ανθρώπων της γραφής, αλλά και των ασχολούμενων με κοινωνική και ανθρωπιστική δράση. Οι όροι στην πράξη, έχουν ασφαλώς τη δια- σύνδεσή τους και είναι αλληλοεπηρεαζόμενοι, ένα είδος συγκοινωνούντων δοχείων. Ύστερα από μία πορεία θεωρητικής αλλά και πρακτικής αντιμετώπισης και των τριών φαινομένων, σήμερα έχουμε κάποιες βάσιμες διαπιστώσεις και συμπεράσματα, ώστε οι θιασώτες και υποστηρικτές των να αντιμετωπίζουν ένα ισχυρό και τεκμηριωμένο αντίλογο. Πχ. για το πρότυπο της "πολυπολιτισμικότητας" που εφαρμόστηκε στην Ολλανδία, ως πολιτική του κράτους, ο Andrew Geddes, ερευνητής των μεταναστευτικών προβλημάτων, γράφει ότι... "πολλά από τα ίδια πρόσωπα, που συνέβαλαν στη διαμόρφωσή της, είναι παρόντα σήμερα στην κηδεία της". Αλλά ας αναφερθούμε σύντομα στο καθένα από τα φαινόμενα, σε μία προσπάθεια αποτύπωσης της κατάστασης όπως έχει εξελιχθεί.

Ως προς την "**παγκοσμιοποίηση**", είναι γνωστόν ότι ποτέ δεν διατυπώθηκε ένας ορισμός της, που να μας εξηγήει τί είναι και πού αποβλέπει. Σιγά-σιγά έγινε αντιληπτή σαν μία οικονομικής φύσεως επιδίωξη για την απελευθέρωση των αγορών, την ανεμπόδιστη διακίνηση κεφαλαίων, εργασίας και αγαθών, πού θα έκαναν αχρείαστη την ύπαρξη συνόρων και προστατευτικών μηχανισμών για τα κράτη. Δημιούργησε όνειρα για μία αποεθνικοποιημένη παγκόσμια κοινωνία, που θα απολάμβανε ειρήνη και ευμάρεια μέσα από τη συρρίκνωση του ρόλου των κρατών και συνεπώς των εθνικών συμφερόντων και ανταγωνισμών. Όμως το μόνο παγκοσμιοποιημένο όντως επίτευγμά της διαπιστώθηκε, ότι είναι η οικονομική ύφεση,

που άρχισε πρό διετίας από τις ΗΠΑ, θιασώτιδα, αν όχι και πρωτεργατίδα της, από όπου και διεσπάρησαν ανά τον κόσμο τα απατηλά χρηματοοικονομικά προϊόντα (φούσκες). Βέβαια και πριν από την οικονομική ύφεση, τα πράγματα είχαν αρχίσει να αποκαλύπτονται και να αποτυπώνονται στη ρήση που ήθελε... "να γίνονται οι πλούσιοι της Γής πλουσιότεροι και οι πτωχοί πτωχότεροι".

Η παγκοσμιοποίηση έχει μερίδιο ευθύνης και για την επιδείνωση του μεταναστευτικού ζητήματος και ιδίως του λαθρομεταναστευτικού προβλήματος, αλλά πρωτίστως υπήρξε υπονομεύτρια του ισχύοντος "εθνοκεντρικού διεθνούς συστήματος", που στηρίζεται στα έθνη- κράτη και που για την ώρα δεν υπάρχει υποκατάστατό του και η υπονόμευσή του θα εσήμαινε διεθνές χάος. Η παγκοσμιοποίηση σήμερα βιώνεται από τους λαούς (όχι τις οικονομικές ελίτ) σαν μία σχεδιασμένη από τη Διεθνή του Κεφαλαίου οικονομική αφαίμαξή τους υπέρ αυτής, μέσα από μία άνευ προηγουμένου αποχαλίνωση του "κέρδους" και των μεθόδων απόκτησής του, προσδίδοντας στον καπιταλισμό μία ακραία μορφή, παντελώς ανήθικη και αντιανθρώπινη.

Η **μετανάστευση**, για να αναφερθούμε τώρα σ' αυτή, δεν είναι κάτι το νέο, αφού μετακινήσεις πληθυσμών συνέβαιναν σε όλη την ιστορία της ανθρωπότητας για πολλούς λόγους, οικονομικούς, κλιματολογικούς, πολιτικούς (κατακτητικούς) κ.α. Ακόμα και οι σοβαρές μεταναστεύσεις του τέλους του 19ου και των αρχών του 20ου αιώνας δεν δημιούργησαν προβλήματα όπως τα σημερινά. Το νέο στις σύγχρονες μεταναστεύσεις - και αναφερόμεθα σ' αυτές προς την Ευρώπη και τα ευρωπαϊκά κράτη- είναι ότι συνέπεσαν με την έξαρση των δημοκρατικών ιδεών και αξιών και ιδιαίτερα την διατράνωση "των ατομικών ελευθεριών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων".

Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα, οι μεν αυτόχθονες, μέσα από οργανώσεις και κινήματα να διακηρύξουν την αναγνώριση και το σεβασμό στη "διαφορετικότητα" των μεταναστών και την απονομή ισοπολιτείας και υποστήριξης στα αιτήματά των, πιέζοντας και τα πολιτικά κόμματα για τη διαμόρφωση και εφαρμογή ανάλογης πολιτικής, οι δε ετερόχθονες να προβάλουν συνεχώς διεκδικήσεις και να ζητούν ίση, η και προνομιακή μεταχείριση, φθάνοντας στην ακραία αντίληψη ότι, και η μετανάστευση συγκαταλέγεται στα ανθρώπινα δικαιώματα και συνεπώς δικαιωματικά βρίσκονται στη χώρα υποδοχής (και καθόλου χαριστικά η ανεκτικά). Αυτή η αντίληψη, λαμβανομένων υπ' όψιν των δημογραφικών δεδομένων της Ευρώπης των τελευταίων δεκαετιών, δημιουργεί εύλογα ερωτηματικά ως προς το μέλλον της πληθυσμιακής ομοιογένειας των κρατών της και της εθνικής πορείας των και συνετέλεσε τα μέγιστα στην εμφάνιση της ιδέας της "πολυπολιτισμικότητας", ήτοι της κοινωνίας των πολλών διαφορετικών πολιτισμικών (και εθνοτικών) συνόλων, ομού διαβιούντων στον ίδιο χώρο, στην οποία και θα αναφερθούμε στη συνέχεια.

Βέβαια το σύγχρονο μεταναστευτικό ρεύμα έχει

και πολλές άλλες πλευρές που το κάνουν πολύ σύνθετο, με μεγάλη τη δυσκολία επιλογής και τήρησης μιάς μεταναστευτικής πολιτικής, είτε ενιαίας, ως ευρωπαϊκής, είτε ξεχωριστής για κάθε κράτος. Τέτοιες πλευρές είναι το απρογραμματίστο της εισροής, το ανεξέλεγκτον σε μεγάλο βαθμό, η παράνομη εισροή (λαθρομετανάστευση), το μεγάλο εύρος των χωρών προέλευσης με συνέπεια το μεγάλο αριθμό των διαφορετικών πολιτισμικών οντοτήτων στις χώρες υποδοχής, η μη συνεργασία των τελευταίων με τις χώρες προέλευσης (οι οποίες αδιαφορούν), με δυσχέρειες στην επαναπροώθηση, η έντονη προβολή αιτημάτων ακόμα και με μαζικές κινητοποιήσεις, που δημιουργούν ξενοφοβία στους αυτόχθονες. Πολλές είναι οι ιδιαιτερότητες στο χειρισμό των μεταναστών, λόγω των πολλών περιπτώσεων (οικονομικοί μετανάστες, πολιτικοί, περιβαλλοντικοί, παλιννοστούντες, αιτούντες άσυλο, εκτοπισμένοι κλπ.), δυσκολεύοντας έτσι και την επιλογή μιάς μεταναστευτικής πολιτικής.

Όπως είπαμε για την παγκοσμιοποίηση, έτσι μπορούμε να πούμε και για τη σύγχρονη μετανάστευση, ότι, συμβάλλει και αυτή στην αποδόμηση του ισχύοντος εθνοκρατικού διεθνούς συστήματος

Η **πολυπολιτισμικότητα**, ο τρίτος όρος της τριλογίας μας και το τρίτο μέρος των συγκοινωνούντων δοχείων, έλαβε μία πρώτη ερμηνεία, προηγουμένως, ως κοινωνία των πολλών διαφορετικών πολιτισμικών συνόλων. Ως πολιτισμικά στοιχεία, προσδιοριστικά του κάθε συνόλου, θεωρούνται η εθνοτική προέλευση, η γλώσσα, το θρήσκευμα, το σύστημα αξιών και οι κώδικες κοινωνικής συμπεριφοράς και άλλα δευτερεύοντα. Πολυπολιτισμικός άνθρωπος (αλλά και παγκοσμιοποιημένος ή οικουμενικός πολίτης) δεν υπάρχει, διότι ο άνθρωπος είναι εξόχως μονοπολιτισμικός, όπως δεν υπάρχει και πολυπολιτισμικό κράτος, διότι το κράτος υποστασιοποιείται από την μία και κυρίαρχη πολιτισμική οντότητα. Το προβαλλόμενο, ότι η τουρκική αυτοκρατορία ήτο πολυπολιτισμική κρατική οντότητα δεν ευσταθεί, αφού είναι γνωστό ότι, ήτο κράτος και δή αυταρχικό του ενός και κυρίαρχου πολιτισμικού συνόλου (μουσουλμάνων τούρκων). Ο τελευταίος τούρκος πολίτης στην κοινωνική ιεραρχία ήτο ανώτερος του αλλοεθνούς υπηκόου, έστω και αν αυτός κατείχε ακόμα και πολύ υψηλό αξίωμα (1). Το επίσης προβαλλόμενο ως πολυπολιτισμικό πρότυπο των ΗΠΑ δεν ισχύει, αφού στην πράξη το αποκληθέν "χωνευτήρι" (melting pot) δεν λειτούργησε υπέρ της πολυπολιτισμικότητας, αλλά υπέρ του "εξαμερικανισμού" δηλ. της "ένταξης" και πλήρους "αφομοίωσης" των ετεροχθόνων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η Βυζαντινή Αυτοκρατορία, η οποία, παρά το πλήθος των πολιτισμικών συνόλων της, αρχικά λειτούργησε ως Ρωμαϊκή (Ανατολική Ρωμαϊκή) Αυτοκρατορία και στη συνέχεια ως Ελληνική, αλλά ποτέ ως πολυπολιτισμική. Πώς άραγε μπορεί να υπάρξει πολυπολιτισμική κρατική οντότητα, εφόσον δεν υπάρχει πολυπολιτισμική ατομική συνείδηση, πολυπολιτισμική ιδεολογία και πολιτική πρακτική εφαρμογής της. Αυτό που κάποιοι αποκαλούν πολυπολιτισμική κοινωνία, είναι κατά τον

Amartya Sen "άθροισμα μονοπολιτισμών" ή "πολυμερής μονοπολιτισμός".

Είναι γεγονός ότι, μέσα στο πνεύμα των ανθρωπίνων ελευθεριών και δικαιωμάτων, κάποια ευρωπαϊκά κράτη, όπως η Μ. Βρετανία, η Ολλανδία η Γερμανία κ.ά. εστράφησαν προς πολυπολιτισμικές πολιτικές κατά την αντιμετώπιση του μεταναστευτικού προβλήματος των. Ύστερα από εμπειρία μερικών ετών, σήμερα διατρανώνουν, η μεν Μ. Βρετανία τη "βρετανικότητά" της ("όσοι έρχονται στο σπίτι μας, έρχονται γι' αυτό που το σπίτι μας είναι και οφείλουν να αποδέχονται τους κανόνες του"), η Ολλανδία, από τα προαναφερθέντα του A.Geddes, στην αρχή του παρόντος άρθρου, φαίνεται ότι έχει ενταφιάσει τις πολυπολιτισμικές θεωρήσεις της και επιβάλλει εκμάθηση γλώσσας και επιτυχία σε εξετάσεις, στη χώρα προέλευσης και όρκους αφοσίωσης για την έγκριση αδείας εισόδου, ενώ η Γερμανία διακηρύττει ότι δεν είναι χώρα μετανάστευσης (άρα οι μετανάστες επί του εδάφους της είναι "προσωρινοί"). Στη Γαλλία τα γεγονότα μιλούν μόνα τους (ύστερα πλέον και από την απέλαση των Ρομά), ενώ στην Ελβετία είναι χαρακτηριστική η μεταστροφή και η άρνηση για τη κατασκευή τεμένους. Μετά από κάποια χρόνια πολυπολιτισμικής ευφροσύνης και πειραματισμών, ένα-ένα τα κράτη επιστρέφουν στην "εθνοτική ορθοδοξία", στο κράτος-έθνος, ως τη μόνη για την εποχή μας στερεά οικονομική, κοινωνική και πολιτική οντότητα, βάση και συνιστώσα του διεθνούς συστήματος.

Οι ετερόχθονες, σαν αποτέλεσμα της μετανάστευσης, οφείλουν να σέβονται και να τηρούν τη συνταγματική τάξη και τους νόμους της χώρας εισόδου, τον κυρίαρχο πολιτισμό της και τις κοινωνικές διεργασίες της. Είναι άλλο πράγμα η εξασφάλιση σ' αυτούς ισονομίας και ανεκτών συνθηκών διαβίωσης, καθώς και χειρισμό (παροχή ασύλου, άδειας παραμονής, ιθαγενείας κλπ.) σύμφωνα με την ακολουθούμενη από τη χώρα εισόδου μεταναστευτική πολιτική και άλλο η προβολή απαιτήσεων για δημόσια αναγνώριση της πολιτισμικής ετερότητας, η καλλιέργεια μειονοτικής συνείδησης, η παρεμβατική τακτική στο κοινωνικό και πολιτικό γίγνεσθαι και άλλες ενέργειες, που μπορεί να φθάσουν κάποτε σε αποσχιστικές και αυτονομιστικές επιδιώξεις. Η επιλογή υπήρξε δική τους (των μεταναστών), μεταξύ των οποίων μεγάλος αριθμός είναι παράνομοι ως λάθρα εισελθόντες. Δεν είναι του κράτους εισόδου, με το οποίο στις περισσότερες των περιπτώσεων ουδεμία συμφωνία έκαναν (2).

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε ότι ύστερα από μία περίοδο τριών περίπου δεκαετιών, με συζητήσεις γύρω από τα τρία θέματα, θεωρητικές αναλύσεις και πρακτικές εφαρμογές, υπάρχουν σήμερα πλούσια βιβλιογραφία και εκθέσεις-πορίσματα επισήμων επιτροπών, με εμπειριστατωμένες διαπιστώσεις και εισηγήσεις, έτσι ώστε το πεδίο να μην είναι πλέον θολό και ασαφές.

Η παγκοσμιοποίηση διέψευσε τα όνειρα που είχε δημιουργήσει για μία παγκόσμια στροφή προς την καλλιτέρευση της ζωής των λαών, προς την παγκόσμια συνεργασία και αλληλεγγύη, πρὸς ένα νέο κόσμο ειρηνικότερο

και πλέον ανθρώπινο. Συνεχίζει με σκληρότερο τρόπο την ανισοκατανομή του παγκόσμιου πλούτου προς όφελος των ολίγων και εξωθεί σε μεταναστεύσεις τους δυσπραγούντες. Οι μεταναστεύσεις αυτές απειλούν την κοινωνική συνοχή των χωρών εισόδου και δημιουργούν φοβία και σκεπτικισμό στους αυτόχθονες ως προς την πορεία και το μέλλον της χώρας τους.

Η πολυπολιτισμικότητα ως μορφή κράτους σήμερα καταγγέλλεται ως μη εφαρμόσιμη και η στροφή προς την ακεραιότητα και το αμιγές του έθνους-κράτους φαίνεται να ανακτά έδαφος.

Η τριλογία μας πνέει τα λοίσθια και καλείται το εθνικό κράτος, είτε μόνο του, είτε σε συνεργασία με άλλα κράτη, να αναλάβει τον ιστορικό ρόλο του, υπηρετώντας το συμφέρον του λαού του και εξασφαλίζοντας τη βιωσιμότητά του, το μέλλον του, μέσα στο παγκόσμιο γίγνεσθαι. Το κράτος αυτό, εθνοκεντρικό, με αυτεπίγνωση και αυθεντικότητα, οφείλει να ορθώσει το ανάστημά του (απαιτείται πολιτική ρωμαλεότητα) και χωρίς να προδίδει τις διεθνείς υποχρεώσεις του (Διεθνές Δίκαιον, Διεθνείς Συμφωνίες και Συμβάσεις) να περιφρουρήσει τα συμφέροντά του έναντι των επιταγών της παγκοσμιοποίησης και να χαράξει μεταναστευτική πολιτική, οπωσδήποτε αβλαβή και όπου είναι δυνατόν επωφελή για το ίδιο, κωφεύοντας στις σειρήνες της πολυπολιτισμικότητας. Να στηριχθεί στην ιστορία του, στις παραδόσεις του και στις δικές του αρχές και αξίες. Έτσι, στερεά δομημένο, θα μπορέσει να διαδραματίσει και ρόλο μέσα στην παγκόσμια αρένα προς την κατεύθυνση δημιουργίας ενός κόσμου ειρηνικού και ευημερούντος, μέσα από τα διεθνή όργανα, τη διεθνή συνεργασία και αλληλεγγύη, την πρόταξη του συνολικού καλού, την αναγωγή του όπου γής ανθρώπου ως του πρώτιστου μελήματος της διεθνούς κοινότητας.

Σημειώσεις

(1) Μ.Σακελλαρίου "Η Δυναμική της Εθνεγερσίας" σελ 236... "και αυτοί όμως που ανέβαιναν υψηλότερα από τους άλλους Έλληνες, παρέμεναν νομικά και ηθικά κατώτεροι από τον έσχατο των πιστών (τούρκων), η ζωή, η τιμή και η περιουσία τους δεν προστατεύονταν έναντι των Τούρκων".

Ν.Σαρρής "Προεπαναστατική Ελλάδα και Οσμανικό Κράτος" σελ.34, υποσημείωση 21... "πρωταρχικά, το δίκαιον ενός μη μουσουλμάνου, υπολείπεται από εκείνο του μουσουλμάνου, εφόσον κατ'αξίαν ο πρώτος θεωρείται κατώτερος του δευτέρου".

(2) Εμπειριστατωμένη εργασία για την πολυπολιτισμικότητα είναι του Δρ. Κοινωνιολογίας και Δντού του Κέντρου Παλιννοστούντων Μεταναστών της Εκκλησίας της Ελλάδος, με τίτλο "Μοντέλα χειρισμού της εθνοπολιτισμικής ετερότητας των μεταναστών στην Ευρώπη", δημοσιευμένη στην τριμηνιαία έκδοση "ΘΕΟΛΟΓΙΑ" της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, Απριλίου-Ιουνίου 2010.

ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΛΠΙΣ; ΙΣΩΣ!

Του Αντιστρατήγου ε.α. Ιωάννου Μ. Ασλανίδη

Εκατόν ογδόντα χρόνια προσπαθούμε να γίνουμε Ευρωπαίοι και τελικά ούτε Ευρωπαϊό γίναμε, αλλά ούτε και Έλληνες παραμείναμε. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Έλληνα που αιώνες τον διατηρούσαν αλώβητο και άφθαρτο δηλ. το φιλότιμο, η λεβεντιά, η αγάπη για την πατρίδα του και η σθεναρή του πίστη, άρχισαν ταυτόχρονα να χαλαρώνουν και να εξαφανίζονται, δείγματα πλέον "Λαού της απώλειας".

Σήμερα η χώρα μας έφθασε σε μια τραγική κατάσταση, την οποία όλοι αντιλαμβανόμαστε. Βαφκαλιζόμαστε ότι ο Ευρωπαϊκός πολιτισμός και όχι μόνο, γεννήθηκε στην χώρα μας και εμείς κατορθώσαμε τελικά να γίνουμε στους Ευρωπαίους αυτούς και όχι μόνο, "κακόν παράδειγμα προς μίμηση", φθάνοντας στα οικονομικά, Εθνικά και κοινωνικά θέματα, σ' ένα λυχνάρακι που το φως του τρεμοσβήνει πλέον επικίνδυνα.

Οι Έλληνες σήμερα είμαστε ένας λαός που μοιάζει να μην πιστεύει σε τίποτε, ούτε στην ιστορία του, ούτε στην γλώσσα του, ούτε στον άλλοτε πολιτισμό του, ούτε στο Κράτος, ούτε στους κοινωνικούς θεσμούς, μα ούτε στην αξιοπρέπειά του και το πάλε πότε φιλότιμό του. Λαός με ανήκεστα κατεστραμμένη την σωρεία των χαρισμάτων του, που τον διατήρησαν μέχρι σήμερα αλώβητο.

Ας μη μιλήσουμε σήμερα για τους λόγους που φθάσαμε σ' αυτήν την κατάσταση, αυτό το γνωρίζουν όλοι οι σκεπτόμενοι Έλληνες, ας δούμε όμως υπάρχει ελπίς να σωθεί η Πατρίδα μας;

Ίσως ακόμη δεν συνειδητοποιήσαμε, πόσο γονατίσαμε με την συνεργασία μας με το Δ.Ν.Τ. Γνωρίζουμε πλέον ότι, όσα κράτη συνεργάστηκαν, βυθίστηκαν σαν Χώρες. Το λένε αυτό σήμερα οι νομπελίστες, οι οικονομολόγοι της Αμερικής ακόμη και της Ευρώπης.

Επειδή! μετά την μεταπολίτευση, αυτό που βασικά μπορούσαμε να φτιάξουμε ήταν να νοικοκυρέψουμε το σπίτι μας, σε στέρες λειτουργίες, δυστυχώς καμία κυβέρνηση, δεν θέλησε να το αγγίξει, με αποτέλεσμα η σημερινή Κυβέρνηση, με την πίεση των Δανειστών της, προσπαθεί να πάρει τα αναγκαία πλέον μέτρα μήπως και αποφύγουμε την πτώχευση.

Τα μέτρα που παίρνει η Κυβέρνησή μας, ο τρόπος που σκέπτεται και η συμμετοχή της ως πρότυπο και παράδειγμα της ιδίας και των υπευθύνων της προς μίμηση δεν εντυπωσιάζουν και δεν δημιουργούν ελπίδες για αίσιο αποτέλεσμα:

ΠΡΩΤΟΝ: Επενέβη άμεσα στους μισθούς και στις συντάξεις. Κατήργησε τον 13ο και 14ο μισθό και μείωσε τις Συντάξεις κατά 9%. Υπ' όψιν ότι μεγάλη μερίδα συνταξιούχων, ιδίως των φιλοτίμων, είναι η σύνταξη γι' αυτούς το μοναδικό εισόδημα. Αλλά! αν τα βάρη κατανέμονται ανάλογα εξ' ίσου σ' όλους τους Έλληνες, εμείς πρέπει να είμαστε πρώτοι, διότι αυτή είναι μια θυσία των Ελλήνων για την Ελλάδα που πρέπει οπωσδήποτε να γίνει .

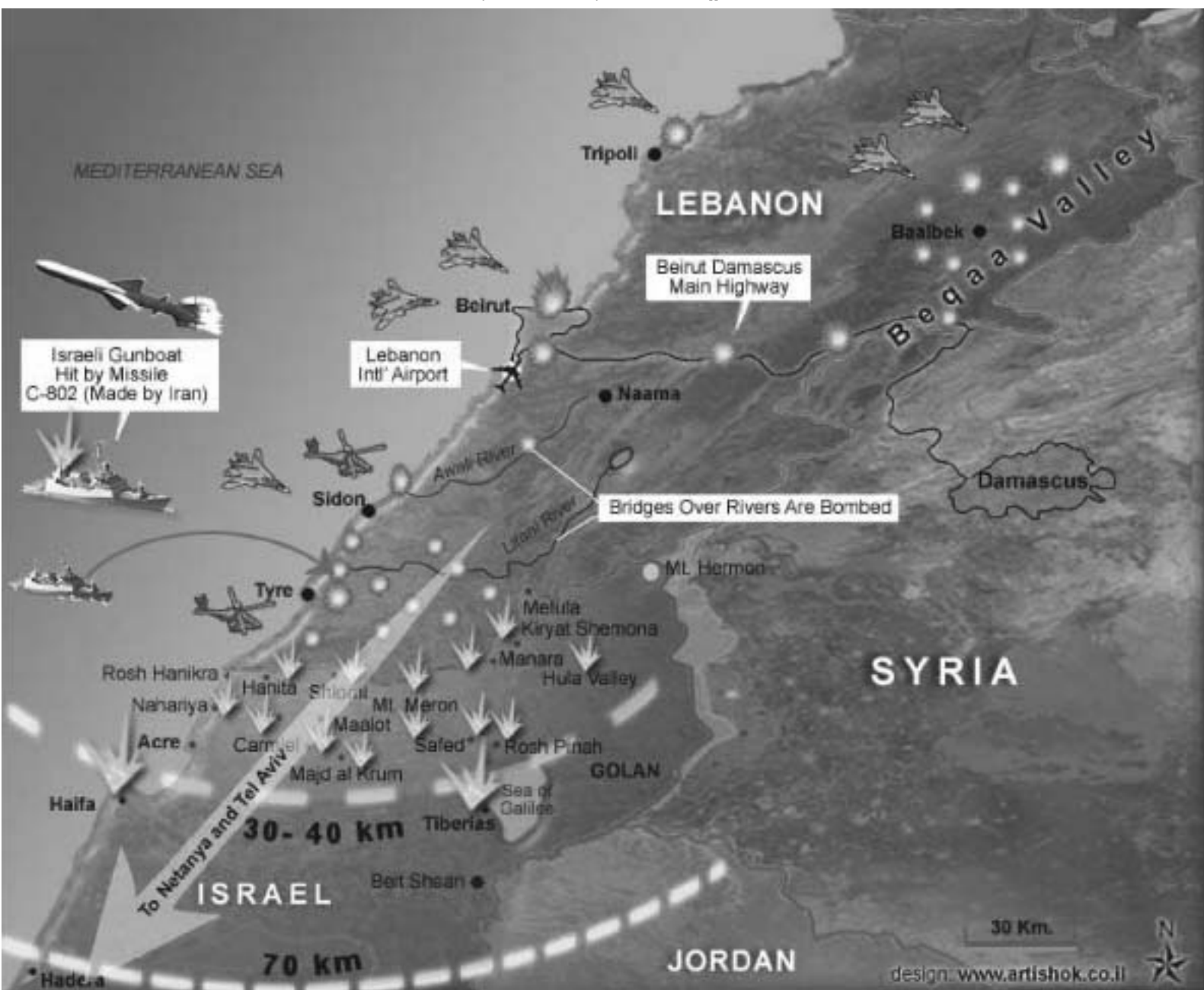
ΔΕΥΤΕΡΟΝ: Δεν είναι όμως σωστό και είναι απαράδεκτο, όταν η μεγάλη μερίδα των φιλοτίμων Ελλήνων, μόλις ειδοποιηθεί για το χρέος της προς Πολιτεία, σπεύδει αμέσως με τον ένα ή τον άλλο τρόπο να ξοφλήσει τις οικονομικές του υποχρεώσεις προς την Πολιτεία, να υπάρχουν από την άλλη πλευρά Έλληνες με τεράστιες περιουσίες που να φοροδιαφεύγουν. Πληροφορούμενα π.χ. ότι, η λαβίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων, εντόπισε 990 φοροφυγάδες με ανεξόφλητους φόρους ύψους 6,75 εκατ. ευρώ. Και! οι οποίοι διαθέτουν συνολικά παρακαλώ 6.121 ακίνητα, αντικειμενικής αξίας 568 εκατ. ευρώ και εξ' αυτών ευρίσκονται στην Μύκονο και Σαντορίνη τα 2.197 ακίνητα αξίας 289 εκατ. ευρώ. Εκ των κυρίων αυτών παρά τις πιέσεις της πολιτείας μικρός αριθμός προσήλθε στις εφορίες. Οι υπόλοιποι προκλητικά αδιαφορούν, για την εξόφληση ή ρύθμιση των οικονομικών τους υποχρεώσεων. Αυτοί οι άνθρωποι δεν έχουν επάνω τους τίποτε το Ελληνικό ή Ευρωπαϊκό, δεν νοιώθουν Ενοχή, δεν έχουν τύψεις, δεν φοβούνται την οργή του Λαού, των εργαζομένων, των συνταξιούχων, τι να πει κανείς. Εδώ! όμως φαίνεται η αδυναμία του Κράτους και το παράπονο των σκεπτόμενων Ελλήνων, επειδή αδυνατεί στους έχοντες και κατέχοντες να επιβάλλει τον Νόμο, σκληρά και δυναμικά, όπως και αυτοί φέρονται στις υποχρεώσεις των προς την πολιτεία.

ΤΡΙΤΟΝ: Κάθε νοήμων οικογενειάρχης μικρός ή μεγάλος επιχειρηματίας ρυθμίζει τα του οίκου του, ώστε τα έξοδά του να μην υπερβαίνουν τα έσοδά του. Το απλό αυτό, που είναι και κολοσσιαίος κανόνας της οικονομίας, για την πολιτεία, καλούνται να το εφαρμόσουν οι εκάστοτε Κυβερνήσεις της Χώρας μας. Εδώ! τίθεται ένα βασικό ερώτημα: Είναι δυνατόν να χειριστούν οικονομικά θέματα με το πνεύμα αυτό, όταν δεν διαθέτουν ανάλογη πείρα από τη ζωή των, με μόνη την πανεπιστημιακή γνώση και εκείνη λόγω του σαθρού Κράτους να μην μπορεί να εφαρμοσθεί; Επίσης! είναι δυνατόν Κομματικές Κυβερνήσεις όπως τις ξέρουμε, να διαχειρίζονται ορθολογικά τα οικονομικά του Κράτους, όταν αδυνατούν να διαχειρίζονται τα οικονομικά του Κόμματός των; (Το ΠΑΣΟΚ 111,8 εκατ. ευρώ και η Ν.Δ. 120 εκατ. ευρώ χρωστούν σε τράπεζες).

Η αδυναμία εφαρμογής των Νόμων, η συνεχιζόμενη διαφθορά και ανασφάλεια, η αύξηση της εγκληματικότητας, η έλλειψη παραδείγματος εκ μέρους των ιθυνόντων (οικονομίας, χρηστής Διοίκησης, αυστηρά τήρηση των νόμων κ.λπ.) και η έλλειψη έμπρακτης απόδειξης της πολιτείας στην παραδειγματική και με θυσίες συμμετοχή στο μεγάλο της χώρας μας πρόβλημα, δείχνουν στοιχεία ότι η Ελλάδα κινδυνεύει να τελειώσει. Υπάρχει ελπίς; Ίσως! Αλλαγή πολιτικής νοοτροπίας των Κυβερνήσεων και Συνταγματική Συνέλευση για ένα καινούργιο Σύνταγμα.

ΧΡΟΝΙΚΟ ΠΟΛΕΜΟΥ ΙΣΡΑΗΛ - ΜΑΧΗΤΩΝ HEZBOLLAH

Του Υπτγού ε.α. Σκούρα Ματθαίου
Master of Strategic Studies
Τέως ΑΚΑΜ Δαμασκού - Βηρυτού

12 Ιουλίου 2006

Οι μαχητές της οργάνωσης Hezbollah του Λιβάνου σε επιδρομή τους εντός του Ισραηλινού εδάφους σκοτώνουν τρεις ισραηλινούς στρατιώτες και αιχμαλωτίζουν δύο, τους οποίους η Hezbollah ανακοινώνει ότι θα απελευθερώσει εάν το Ισραήλ ελευθερώσει τους παλαιστίνιους που κρατούνται στις ισραηλινές φυλακές.

Ο πρωθυπουργός του Ισραήλ, Ehud Olmert χαρακτηρίζει την επίθεση ως "πράξη πολέμου" από το Λίβανο και δηλώνει ότι θα κάνει τα πάντα ώστε ο Λίβανος "να πληρώσει βαρύ τίμημα", σηματοδοτώντας ουσιαστικά την έναρξη του πολέμου.

Ο Αρχηγός ΓΕΕΘΑ του Ισραήλ Αντιστράτηγος, Dan Halutz δηλώνει: "Εάν οι στρατιώτες δεν αφεθούν ελεύθεροι, θα γυρίσουμε 20 έτη πίσω το ρολόι του Λιβάνου", προοιωνίζοντας τις προθέσεις των Ισραη-

λινών και τι είχε σχεδιασθεί να επακολουθήσει.

Αργότερα, το Ισραήλ πραγματοποιεί μικρή διασυννοριακή επιδρομή στην περιοχή όπου απήχθηκαν οι δύο στρατιώτες με αποτέλεσμα την καταστροφή ενός άρματος μάχης και το θάνατο 5 στρατιωτών του από τους μαχητές της Hezbollah.

Η Κυβέρνηση του Λιβάνου δείχνει ότι δεν ήταν ενήμερη για τα σχέδια της Hezbollah.

13 Ιουλίου 2006

Ισραηλινά πολεμικά αεροσκάφη βομβαρδίζουν το διάδρομο του διεθνούς αερολιμένα της Βηρυτού, ο οποίος κλείνει και οι πτήσεις εκτρέπονται προς τα αεροδρόμια των γειτονικών χωρών.

Το Ισραήλ αναγγέλλει τον θαλάσσιο και αεροπορικό αποκλεισμό του Λιβάνου, και ανακοινώνει ότι δεν θα επιτρέψει στη Hezbollah να επιστρέψει στις θέσεις της

κατά μήκος των συνόρων.

Ισραηλινή αεροπορική επιδρομή εναντίον υποτιθεμένων στόχων της Hezbollah στο Ν. Λίβανο, έχουν ως αποτέλεσμα τον θάνατο 35 αμάχων Λιβανέζων πολιτών.

Η Hezbollah πλήττει με αριθμό πυραύλων πόλεις του Β. Ισραήλ, συμπεριλαμβανομένης της Nahariya και Safed με αποτέλεσμα το θάνατο δύο αμάχων πολιτών.

14 Ιουλίου 2006

Ισραηλινά πολεμικά αεροσκάφη επεκτείνουν τις επιδρομές τους βομβαρδίζοντας στόχους σε ολόκληρο το Λίβανο καταστρέφοντας γέφυρες, δρόμους και σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος.

Πραγματοποιούνται αεροπορικές επιδρομές εναντίον του Στρατηγείου της Hezbollah και των εγκαταστάσεων ραδιοφώνου του τηλεοπτικού δικτύου της, Al - Manar στη Βηρυτό.

Η Hezbollah καταφέρνει να πλήξει με πύραυλο ιρανικής κατασκευής ισραηλινό πολεμικό πλοίο στα ανοικτά της Βηρυτού με αποτέλεσμα τον θάνατο τεσσάρων ναυτών και την πρόκληση σοβαρών ζημιών στο σκάφος.

Ο Π/Θ του Ισραήλ, Ehud Olmert δηλώνει ότι οι επιχειρήσεις των ισραηλινών ΕΔ θα σταματήσουν μόνο όταν σταματήσουν οι επιθέσεις της Hezbollah με ρουκέτες εναντίον του Β. Ισραήλ, απελευθερωθούν οι δύο απαχθέντες στρατιώτες και ο Λίβανος εφαρμόσει πλήρως το 1559 ψήφισμα του ΣΑ των ΗΕ, το οποίο εκτός των άλλων απαιτεί και τον πλήρη αφοπλισμό της Hezbollah.

15 Ιουλίου 2006

Ισραηλινά πολεμικά αεροσκάφη καταστρέφουν το Στρατηγείο της Hezbollah στα νότια προάστια της Βηρυτού, σε μία προσπάθεια να εξοντώσουν το ηγέτη της Οργάνωσης Σείχη Hasan Nasrallah, και βομβαρδίζουν τα λιμάνια και άλλες περιοχές σε ολόκληρο το Λίβανο με αποτέλεσμα τον θάνατο τουλάχιστον 35 αμάχων.

Δεκαοχτώ επιπλέον άμαχοι χάνουν την ζωή τους από ισραηλινό πύραυλο που πλήττει το φορτηγό τους κοντά στην πόλη Sidon.

Ο ηγέτης της Hezbollah απειλεί για "ανοικτό πόλεμο" ενάντια στο Ισραήλ, ενώ πύραυλοι της οργάνωσής του χτυπούν την Τιβεριάδα της Γαλιλαίας στο μεγαλύτερο μέχρι τώρα βάθος εντός του Ισραήλ.

Οι ξένες κυβερνήσεις αρχίζουν την σχεδίαση για εκκένωση των υπηκόων τους από το Λίβανο.

16 Ιουλίου 2006

Πύραυλοι της Hezbollah πλήττουν τη δεύτερη μεγαλύτερη πόλη του Ισραήλ, την Haifa με αποτέλεσμα τον θάνατο 8 και τον τραυματισμό περισσότερων των 20 πολιτών.

Ο ισραηλινός Πρωθυπουργός, δηλώνει η επίθεση εναντίον της Haifa θα έχει "σκληρές και μεγάλης έκτασης συνέπειες" για το Λίβανο.

Ο ηγέτης της Hezbollah, δηλώνει ότι η μάχη ενάντια στο Ισραήλ είναι "ακριβώς στην αρχή", καθώς οι περισσότεροι από κάθε άλλη φορά πύραυλοι πλήττουν πόλεις του Β. Ισραήλ και τραυματίζουν αρκετούς πολίτες.

Οι ισραηλινές αεροπορικές επιδρομές σε διάφορα σημεία του Λιβάνου έχουν ως αποτέλεσμα το θάνατο τουλάχιστον 23 επιπλέον ανθρώπων.

Το Ιράν προειδοποιεί το Ισραήλ ότι εάν προβεί σε οποιαδήποτε επίθεση εναντίον της Συρίας θα υποστεί "αφάνταστες απώλειες".

17 Ιουλίου 2006

Οι ισραηλινές αεροπορικές επιδρομές εναντίον του Λιβάνου συνεχίζονται με αποτέλεσμα τον θάνατο 45 αμάχων.

Η Hezbollah εκτοξεύει περισσότερους πυραύλους εναντίον του Ισραήλ οι οποίοι τραυματίζουν τουλάχιστον 10 πολίτες στη Haifa και Safed.

Ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ, Kofi Annan κάνει έκκληση για την οργάνωση και αποστολή μιας διεθνούς ειρηνευτικής δύναμης για να χωρίσει τους εμπόλεμους.

Ο ύπατος αρμοστής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Chavier Solana πραγματοποιεί επίσκεψη στη Βηρυτό όπου έχει συνομιλίες με τον πρόεδρο και τον πρωθυπουργό της χώρας, σε μια προσπάθεια εκτόνωσης της κρίσης με διπλωματικά μέσα.

Ο πρωθυπουργός της Γαλλίας επισκέπτεται το Λίβανο και σε συνάντησή του με τον πρωθυπουργό της χώρας, Fouad Siniora ζητά την άμεση κατάπαυση του πυρός, σε μια προσπάθεια εξεύρεσης διεξόδου από την κρίση.

Ισραηλινές στρατιωτικές δυνάμεις εκτελούν μικρής κλίμακας χερσαίες επιχειρήσεις για να επιτεθούν και να καταστρέψουν τις θέσεις της Hezbollah κατά μήκος των συνόρων.

18 Ιουλίου 2006

Το Ισραήλ συνεχίζει τις σφοδρές αεροπορικές του επιδρομές σε ολόκληρο το Λίβανο κατά τις οποίες σκοτώνονται 11 Λιβανέζοι στρατιώτες εντός του στρατοπέδου των στα ανατολικά της Βηρυτού.

Οι πύραυλοι της Hezbollah πλήττουν και πάλι τη Haifa και τραυματίζουν αρκετούς Ισραηλινούς πολίτες.

Η Σαουδική Αραβία δηλώνει ότι θα υποστηρίξει την ανάπτυξη διεθνούς στρατιωτικής δύναμης για την σταθεροποίηση του Λιβάνου.

Περισσότεροι από 200 Λιβανέζοι έχουν σκοτωθεί μέχρι τώρα από τις ισραηλινές επιθέσεις.

19 Ιουλίου 2006

Το Ισραήλ βομβαρδίζει με 23 τόνους βόμβες τα νότια προάστια της Βηρυτού σε μία προσπάθεια να σκοτωθεί ο Hassan Nasrallah.

Περισσότεροι από 70 άμαχοι πολίτες σκοτώνονται καθώς το Ισραήλ συνεχίζει με αμείωτη ένταση τους βομβαρδισμούς εναντίον της υποδομής του Λιβάνου και εναντίον θέσεων της Hezbollah.

Ισραηλινές ειδικές δυνάμεις εκτελούν περιορισμένης κλίμακας καταδρομικές ενέργειες σε διάφορα σημεία κατά μήκος των συνόρων, έρχονται σε σύγκρουση με μαχητές της Hezbollah και ανακαλύπτουν διάφορα υπόγεια συγκροτήματα της αμυντικής οργάνωσης της τοποθεσίας. Κατά τις συγκρούσεις σκοτώνονται δύο ισραηλινοί στρατιώτες.

Η Hezbollah εκτοξεύει και πάλι περισσότερους από 100 πυραύλους εναντίον του Ισραήλ και ένας Ισραηλίνης σκοτώνεται στη πόλη Nahariya. Ένα ισραηλινό F-16 συντρίβεται κατά την απογείωσή του στο νότιο Ισραήλ.

Οι ξένες κυβερνήσεις αρχίζουν την εκκένωση των αμάχων υπηκόων των από το Λίβανο, το ελληνικό Α/Γ Ικαρία εισέρχεται πρώτο στο Λιμάνι της Βηρυτού, ενώ ελληνικά εμπορικά πλοία συμμετέχουν στην εκκένωση μισθωμένα από άλλες χώρες.

20 Ιουλίου 2006

Μονάδες του Ισραηλινού Στρατού εισβάλουν στο Ν. Λίβανο και επιτίθενται εναντίον θέσεων της Hezbollah κοντά στα σύνορα και 4 ισραηλινοί στρατιώτες σκοτώνονται.

Οι ισραηλινές αεροπορικές επιδρομές εναντίον πόλεων του Ν. Λιβάνου και της πόλης Baalbek στην κοιλάδα Bekaa, έχουν ως αποτέλεσμα το θάνατο 45 αμάχων Λιβανέζων πολιτών.

Ένας ισραηλινός πιλότος σκοτώνεται κατά την σύγκρουση δύο ελικοπτέρων.

Η Hezbollah βάλλει πάνω από 120 πυραύλους εναντίον του Ισραήλ οι οποίοι σκοτώνουν 2 παιδιά αράβων στην ισραηλινό-αραβική πόλη Nazareth.

21 Ιουλίου 2006

Το Ισραήλ καλεί σε επιστράτευση αρκετά τάγματα εφέδρων και ρίχνει φυλλάδια στα χωριά του Ν. Λιβάνου καλώντας τους πολίτες να εγκαταλείψουν την περιοχή.

Περισσότεροι από 100.000 πολίτες έχουν εγκαταλείψει ήδη τα σπίτια τους στο νότιο Λίβανο με προορισμό το Β. Λίβανο, την Συρία και άλλες χώρες του εξωτερικού.

Ο Ταξίαρχος Alon Friedman, που είναι υπεύθυνος για τις ισραηλινές επιχειρήσεις δηλώνει ότι, "είναι δυνατόν στις ερχόμενες ημέρες οι χερσαίες μας να επεκταθούν".

Η Hezbollah εκτοξεύει 40 μόνο πυραύλους που αποτελούν τον μικρότερο αριθμό που εκτοξεύθηκαν σε μία ημέρα από την αρχή του πολέμου.

Η ισραηλινή Πολεμική Αεροπορία συνεχίζει να πλήττει τους στόχους σε ολόκληρο το Λίβανο. Περισσότεροι από 300 Λιβανέζοι πολίτες έχουν σκοτωθεί μέχρι τώρα από τις αεροπορικές επιδρομές.

22 Ιουλίου 2006

Ισραηλινά στρατεύματα εισέρχονται στο χωριό Maroun Al- Ras, περί τα δύο χιλιόμετρα εντός του Λιβάνου, το οποίο και ελέγχουν. Ο ισραηλινός στρατός δηλώνει ότι τέτοιου είδους επιχειρήσεις θα είναι περιορισμένης κλίμακας παρά την πρόσκληση χιλιάδων εφέδρων.

Η ισραηλινή ΠΑ συνεχίζει τις επιδρομές της εναντίον στόχων επικοινωνιών στο εσωτερικό του Λιβάνου, συμπεριλαμβανομένου ενός σταθμού αναμετάδοσης που χρησιμοποιείται από διάφορους τηλεοπτικούς σταθμούς.

Η Hezbollah εκτοξεύει τουλάχιστον 50 πυραύλους που πλήττουν διάφορες πόλεις και χωριά στο Β. Ισραήλ.

Σύμφωνα με άρθρο των New York Times οι ΗΠΑ προετοιμάζουν κατεπειγόντως την αποστολή "precision-guided" βομβών προς το Ισραήλ.

Η ΥΠΕΞ των ΗΠΑ Condoleezza Rice περιγράφει τη δύσκολη θέση του Λιβάνου ως τμήμα των "πόνων γέννησης μιας νέας Μέσης Ανατολής" και δηλώνει ότι το Ισραήλ πρέπει να αγνοήσει τις εκκλήσεις για μια εκεχειρία, εάν δεν τελειώσει το έργο του για πλήρη καταστροφή της Hezbollah!!!

23 Ιουλίου 2006

Κατά τις ισραηλινές αεροπορικές επιδρομές σκοτώνονται τουλάχιστον 12 πολίτες κοντά στην πόλη Tyre.

Ο ισραηλινός στρατός ανακοινώνει τον έλεγχο του συνοριακού χωριού Maroun Al- Ras και την σύλληψη δύο μελών της Hezbollah.

Ρουκέτες της Hezbollah πλήττουν την Haifa, σκοτώνουν δύο πολίτες και τραυματίζουν αρκετούς άλλους.

Ο ΥΠΑΜ του Ισραήλ Amir Peretz δηλώνει ότι μέχρι σήμερα περισσότεροι από 2.200 πύραυλοι έχουν χτυπήσει το Ισραήλ.

Ο επικεφαλής για την ανθρωπιστική βοήθεια του ΟΗΕ, Jan Egeland περιγράφει τον ισραηλινό βομβαρδισμό κατοικημένων περιοχών ως "παραβίαση του ανθρωπιστικού νόμου, Humanitarian Law", κατά την περιοδεία του στις βομβαρδισμένες περιοχές της νότιας Βηρυτού.

24 Ιουλίου 2006

Η ΥΠΕΞ των ΗΠΑ επισκέπτεται την Βηρυτό, απ' όπου κατηγορεί την Hezbollah για τον πόλεμο και δηλώνει ότι μια εκεχειρία θα ήταν δυνατή μόνο εάν απελευθερωθούν οι δύο ισραηλινοί στρατιώτες.

Ο επικεφαλής για την ανθρωπιστική βοήθεια του ΟΗΕ, Jan Egeland κατηγορεί Hezbollah για ανάμιξη των μαχητών της με τους άμαχους πολίτες.

Τα ισραηλινά στρατεύματα ανακοινώνουν ότι

κατά τις συγκρούσεις τους με μαχητές της Hezbollah συλλαμβάνουν δύο από αυτούς.

25 Ιουλίου 2006

Τέσσερις άνδρες (Αυστριακός, Καναδός, Φιλανδός, Κινέζος) της UNIFIL (United Nations Interim Force in Lebanon) σκοτώνονται από τα πυρά ισραηλινής αεροπορικής επιδρομής η οποία πλήττει το φυλάκιο τους στο νότιο Λίβανο.

Το Ισραήλ ανακοινώνει ότι σχεδιάζει τη δημιουργία "ζώνης ασφάλειας" στο νότιο Λίβανο έως ότου μια διεθνής ειρηνευτική δύναμη αναλάβει τον έλεγχο της περιοχής.

Τα ισραηλινά στρατεύματα εισέρχονται στην πόλη Bint Jbeil η οποία αποτελεί το πιο ισχυρό προπύργιο της Hezbollah στην περιοχή των συνόρων.

Υψηλόβαθμο στέλεχος της Hezbollah, δηλώνει για πρώτη φορά, ότι δεν ανέμενε το Ισραήλ να αντιδράσει τόσο έντονα στην σύλληψη των δύο ισραηλινών στρατιωτών από τους μαχητές της οργάνωσης.

Η Οργάνωση των ανθρώπινων δικαιωμάτων κατηγορεί το Ισραήλ για τη χρησιμοποίηση βλημάτων διασποράς εναντίον χωριών του Ν. Λιβάνου.

26 Ιουλίου 2006

Το Ισραήλ κατηγορείται, ότι αδιαφόρησε στις έντονες προειδοποιήσεις για βομβαρδισμό κοντά στις θέσεις των ΗΕ, προτού οι βόμβες του σκοτώσουν τους τέσσερις κυανόκρανους.

Η σύνοδος κορυφής των 15 εθνών στη Ρώμη απέτυχε να συμφωνήσει για την απαίτηση επιβολής μιας άμεσης εκεχειρίας στο Λίβανο.

Οι συγκρούσεις μεταξύ των ισραηλινών δυνάμεων και των μαχητών της Hezbollah για τον έλεγχο της πόλης Bint Jbeil στο νότιο Λίβανο, συνεχίζονται με αμείωτη ένταση.

Τρία μεταγωγικά αεροσκάφη της Βασιλικής αεροπορίας της Ιορδανίας προσγειώνονται στο αεροδρόμιο της Βηρυτού, για πρώτη φορά μετά τον βομβαρδισμό του, μεταφέροντας ανθρωπιστική βοήθεια και εκκελώνοντας μεγάλο αριθμό αμάχων τραυματιών προς την πρωτεύουσα της Ιορδανίας.

27 Ιουλίου 2006

Το Ισραήλ διακηρύσσει ότι "έχει εξουσιοδοτηθεί" για να συνεχίσει τις επιθέσεις του εναντίον του Λιβάνου μετά την αποτυχία της διεθνούς συνόδου κορυφής στη Ρώμη για την επίτευξη συμφωνίας για την επιβολή εκεχειρίας.

Η ισραηλινή κυβέρνηση συμφώνησε να συνεχίσει τις αεροπορικές επιδρομές διατηρώντας παράλληλα περιορισμένης κλίμακας χερσαίες επιχειρήσεις εναντίον του Λιβάνου.

Ισραηλινά πολεμικά αεροσκάφη πλήττουν στόχους της Hezbollah στο νότιο Λίβανο, σκοτώνοντας τουλάχιστον 7 ανθρώπους.

Τουλάχιστον 40 ρουκέτες της Hezbollah χτυπούν διάφορες πόλεις στο βόρειο Ισραήλ, συμπεριλαμβανομένης της Kiryat Shmona.

28 Ιουλίου 2006

Ο πρόεδρος των ΗΠΑ, George Bush και ο βρετανός πρωθυπουργός, Tony Blair συμφωνούν στην αποστολή μιας διεθνούς πολυεθνικής δύναμης των ΗΕ για υποστήριξη της Κυβέρνησης του Λιβάνου.

Η ισραηλινή κυβέρνηση ανακοινώνει την πρόθεσή της να καλέσει πάνω από 30.000 εφέδρους για να υποστηρίξει την επίθεσή της στο Λίβανο αλλά δηλώνει ότι δεν θα επεκτείνει, προς το παρόν, τις στρατιωτικές επιχειρήσεις.

Ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου του Λιβάνου, Nabih Berri δηλώνει ότι η σιτίκη οργάνωση του, Amal και η

Hezbollah θα μπορούσαν να ενώσουν τις δυνάμεις των ενάντια στην ισραηλινή επιθετικότητα.

29 Ιουλίου 2006

Ο Πρωθυπουργός του Λιβάνου επισημαίνει πως εάν το Ισραήλ θέλει τα ασφαλή σύνορα θα πρέπει να αποσυρθεί από την περιοχή των Shebaa Farms την οποία έχει αποσπάσει από τη χώρα του το 1967.

Ο ηγέτης της Hezbollah απειλεί να χτυπήσει το Ισραήλ με περισσότερους πυραύλους και δηλώνει ότι οι επισκέψεις της ΥΠΕΞ των ΗΠΑ στην περιοχή στοχεύουν στην επιβολή όρων και καταστάσεων που εξυπηρετούν το Ισραήλ.

30 Ιουλίου 2006

Ισραηλινή αεροπορική επιδρομή εναντίον του χωριού Qana στο Ν. Λίβανο έχει ως αποτέλεσμα το μεγαλύτερο αποτρόπαιο έγκλημα του πολέμου καθώς σκοτώνονται περισσότεροι από 65 άμαχοι, οι περισσότεροι από τους οποίους παιδιά που κοιμόταν.

Μετά την αιματηρή επίθεση στην Qana, χιλιάδες διαδηλωτές εισβάλουν στο κτίριο των ΗΕ στη Βηρυτό προκαλώντας εκτεταμένες ζημιές ενώ τα Ηνωμένα Έθνη και αρκετοί δυτικοί και άραβες ηγέτες, καταδικάζουν την άναυδη αεροπορική επιδρομή και η λιβανική κυβέρνηση ακυρώνει την προγραμματισμένη επίσκεψη της αμερικανίδας ΥΠΕΞ στη Βηρυτό.

Παρά τις παραπάνω δυσμενείς εξελίξεις, αμερικανικά αεροσκάφη μεταφέρουν σύγχρονες διατρητικές βόμβες στο Ισραήλ στα πλαίσια της πλήρους και απρόκαλυπτης υποστήριξης των ΗΠΑ προς την ισραηλινή κυβέρνηση.

Ο ΥΠΕΞ του Ιράν, Manouchehr Mottaki και ο ΥΠΕΞ της Γαλλίας, Philippe Douste-Blazy συναντούνται στη Βηρυτό με τον Λιβανέζο ομόλογο τους, αλλά και με ταξύ τους και ζητούν την άμεση κατάπαυση του πυρός.

31 Ιουλίου 2006

Το Ισραήλ αναστέλλει τις αεροπορικές του επιδρομές στο Ν. Λίβανο για 48 ώρες μετά από τις συναντήσεις του Πρωθυπουργού του και της ΥΠΕΞ των ΗΠΑ, η οποία εκτός των άλλων δηλώνει ότι θα μπορούσε να επιτευχθεί μια συμφωνία για εκεχειρία εντός της εβδομάδας.

Αντιθέτως όμως το συμβούλιο ασφαλείας του Ισραήλ δίνει στον στρατό το πράσινο φως για να διευρύνει τις χερσαίες επιχειρήσεις του εναντίον των μαχητών της Hezbollah στο Ν. Λίβανο.

1 Αυγούστου 2006

Οι ισραηλινές δυνάμεις κινούνται εντός του Ν. Λιβάνου όπου αντιμετωπίζουν ισχυρή αντίσταση από τους μαχητές της Hezbollah και ανακοινώνουν τον θάνατο 3 στρατιωτών τους κατά τις συγκρούσεις.

Η Hezbollah πλήττει με μεγάλο αριθμό ρουκετών την περιοχή Matzuna στο βόρειο Ισραήλ, το οποίο ανακοινώνει ότι 5 στρατιώτες του έχουν πληγωθεί λόγω της πυρκαγιάς που προκλήθηκε.

Ο Πρωθυπουργός του Ισραήλ για πρώτη φορά δηλώνει ότι είναι πιθανό να φανεί στον ορίζοντα η επίτευξη μιας εκεχειρίας.

Οι ΥΠΕΞ της ΕΕ απαιτούν τον άμεσο τερματισμό των εχθροπραξιών ενάντια στην επιμονή της Μεγάλης Βρετανίας, των ΗΠΑ και των συμμάχων των για συνέχισή των.

Ο υπουργός δικαιοσύνης του Ισραήλ δηλώνει ότι περίπου 300 από τους κατ' εκτίμηση 2.000 μαχητές της Hezbollah έχουν σκοτωθεί μέχρι τώρα, ενώ ο Υπουργός Τουρισμού ανεβάζει τον αριθμό στους 400. Η Hezbollah αρνείται ότι έχουν σκοτωθεί τόσοι πολλοί μαχητές της.

2 Αυγούστου 2006

Η Hezbollah βάλλει περισσότερους από 230

πυραύλους εναντίον του Ισραήλ, μερικοί εκ των οποίων φθάνουν σε περιοχές περί τα 70 χλμ από τα σύνορα. Ο παραπάνω αριθμός αποτελεί ρεκόρ πυραύλων που εκτοξεύθηκαν σε μία ημέρα από την έναρξη των επιχειρήσεων μέχρι τώρα.

Ισραηλινοί καταδρομείς μεταφερόμενοι με ελικόπτερα επιτίθενται εναντίον ενός νοσοκομείου της Hezbollah στο Baalbek και συλλαμβάνουν 5 μέλη της οργάνωσης.

Αρκετές χιλιάδες ισραηλινά στρατεύματα έχουν προωθηθεί πλέον στην περιοχή του Ν. Λιβάνου.

3 Αυγούστου 2006

Η κυβέρνηση του Ισραήλ προετοιμάζεται σύμφωνα με πληροφορίες να καταλάβει το τμήμα του Ν. Λιβάνου από τα σύνορα μέχρι και τον ποταμό Litani.

Ο ηγέτης της Hezbollah προειδοποιεί ότι οι μαχητές του θα πλήξουν το Tel Aviv σε περίπτωση βομβαρδισμού του κέντρου της Βηρυτού.

Τέσσερις ισραηλινοί στρατιώτες σκοτώνονται στις σφοδρές συγκρούσεις με τους μαχητές της Hezbollah στο νότιο Λίβανο.

Τουλάχιστον 8 ισραηλινοί πολίτες σκοτώνονται κατά τις επιθέσεις με πυραύλους της Hezbollah εναντίον πόλεων και χωριών του Β. Ισραήλ.

4 Αυγούστου 2006

Ισραηλινή αεροπορική επιδρομή πλήττει αγρόκτημα κοντά στα συριακά σύνορα στην κοιλάδα Bekaa, με αποτέλεσμα το θάνατο 33 αγροτών και τον τραυματισμό 20.

Η Hezbollah εκτοξεύει περισσότερους από 100 πυραύλους στο Β. Ισραήλ και σκοτώνει 3 και τραυματίζει αρκετούς ανθρώπους. Τουλάχιστον δύο πυραύλοι κτυπούν την πόλη Hadera, περίπου 80km στο εσωτερικό του Ισραήλ, γεγονός το οποίο αποτελεί την βαθύτερη επίθεση πυραύλων μέχρι τώρα.

ΗΠΑ και Γαλλία βρίσκονται πολύ κοντά στις διαπραγματεύσεις τους για την υιοθέτηση ενός σχεδίου ψηφίσματος το οποίο θα υποβληθεί στο ΣΑ των Η.Ε για ψήφιση και θα απαιτεί τον τερματισμό της ένοπλης σύρραξης στην περιοχή.

Κατά τον βομβαρδισμό ενός σπιτιού στο μεθοριακό χωριό Taibeh στο Ν. Λίβανο σκοτώνονται 7 άμαχοι και 10 τραυματίζονται.

Ισραηλινά μαχητικά αεροσκάφη καταστρέφουν τέσσερις γέφυρες οι οποίες συνδέουν τη Βηρυτό με το Βορρά και δυσκολεύονται ακόμη περισσότερο οι προσπάθειες παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας.

Οι μαχητές της Hezbollah σκοτώνουν τρεις ισραηλινούς στρατιώτες κοντά στο χωριό Markaba.

5 Αυγούστου 2006

Ο Λίβανος απορρίπτει το σχέδιο ψηφίσματος των Η.Ε που προτάθηκε από τις ΗΠΑ και τη Γαλλία, το οποίο καλεί για "πλήρη κατάπαυση των εχθροπραξιών" μεταξύ του Ισραήλ και των μαχητών της Hezbollah, με την αιτιολογία ότι δεν λήφθηκαν επαρκώς υπόψη οι λιβανικές θέσεις.

Ισραηλινοί αξιωματούχοι για πρώτη φορά δηλώνουν ότι ο χρόνος για τις στρατιωτικές επιχειρήσεις εξαντλείται μετά από την ολοκλήρωση του σχεδίου ψηφίσματος του ΣΑ των Η.Ε.

Πυραύλοι της Hezbollah σκοτώνουν 3 ανθρώπους στο βόρειο Ισραήλ και τραυματίζουν άλλους 5.

Το Ισραήλ προειδοποιεί τους κατοίκους της Sidon να εκκενώσουν την πόλη λόγω των επικείμενων βομβαρδισμών.

Ισραηλινές ειδικές δυνάμεις μεταφερόμενες με ελικόπτερα πραγματοποιούν νυχτερινή καταδρομική ενέργεια εναντίον μαχητών της Hezbollah κοντά στην

πόλη Tyre.

Χιλιάδες άνθρωποι διαδηλώνουν στη Μεγάλη Βρετανία και τη Γαλλία με βασικό αίτημα την επιβολή εκκευρίας στη Μέση Ανατολή.

6 Αυγούστου 2006

Συνεχίζονται με αμείωτη ένταση οι χερσαίες επιχειρήσεις και οι αεροπορικές επιδρομές των ισραηλινών οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα το θάνατο 13 αμάχων.

Τουλάχιστον 15 άνθρωποι σκοτώνονται από τις ρουκέτες της Hezbollah και το Ισραήλ δηλώνει ότι θα συνεχίσει τις επιθέσεις του εναντίον της, έως ότου φθάσει μια διεθνής ειρηνευτική δύναμη για να αναπτυχθεί και να αναλάβει τον έλεγχο του Ν. Λιβάνου.

Η ΥΠΕΞ των ΗΠΑ δηλώνει ότι η βία στη Μ. Ανατολή θα συνεχισθεί, για αρκετό χρόνο ακόμα και μετά την υιοθέτηση ενός ψηφίσματος του ΣΑ των Η.Ε που θα στοχεύει στον τερματισμό της σύγκρουσης.

Ο ισραηλινός πρωθυπουργός, σε μια συνέντευξη του σε γερμανική εφημερίδα, υποδεικνύει στους ευρωπαίους ηγέτες να σταματήσουν να κάνουν κήρυγμα εναντίον του για πρόκληση αθώων θυμάτων πολέμου.

7 Αυγούστου 2006

Η κυβέρνηση του Λιβάνου ανακοινώνει ότι θα αναπτύξει δύναμη 15.000 στρατιωτών στο νότο όταν τα ισραηλινά στρατεύματα αρχίσουν να αποχωρούν από την περιοχή.

Οι ισραηλινές επιθέσεις εναντίον χωριών στο νότιο και ανατολικό Λίβανο έχουν ως αποτέλεσμα το θάνατο 60 περίπου αμάχων σε διάστημα 24 ωρών.

Η ψηφοφορία στο ΣΑ των Η.Ε του ψηφίσματος για τερματισμό της σύγκρουσης καθυστερεί.

Ο ισραηλινός στρατός ανακοινώνει το θάνατο 3 στρατιωτών του στις μάχες στο Ν. Λίβανο και η Hezbollah εκτοξεύει μεγάλο αριθμό ρουκετών εναντίον περιοχών του Β. Ισραήλ.

Ο Πρωθυπουργός του Λιβάνου απαιτεί "γρήγορη και αποφασιστική εκκευρία" και κάνει έκκληση για άμεση απόσυρση των ισραηλινών στρατευμάτων από το νότιο Λίβανο.

Ο υπουργός υγείας του Λιβάνου δηλώνει ότι η ισραηλινή επιθετικότητα μέχρι στιγμής έχει ως αποτέλεσμα το θάνατο 925 ανθρώπων, ως επί το πλείστον αμάχων, και 75 αγνοουμένων. Από την ισραηλινή πλευρά έχουν σκοτωθεί 97 άνθρωποι.

8 Αυγούστου 2006

Ο Αραβικός Σύνδεσμος κατηγορεί τα Η.Ε, ότι δεν κάνουν τίποτα για την επίλυση της κρίσης δηλώνοντας ότι, "η σύγκρουση θα σπείρει τους σπόρους της έχθρας και του εξτρεμισμού σε ολόκληρη τη Μέση Ανατολή".

Τουλάχιστον 19 άνθρωποι σκοτώνονται κατά τη διάρκεια των ισραηλινών αεροπορικών επιδρομών, 13 εκ των οποίων κατά τις επιδρομές εναντίον της πόλης Ghaziyeh, κοντά σε Sidon.

4 ισραηλινοί στρατιώτες σκοτώνονται από τους μαχητές της Hezbollah και η οργάνωση συνεχίζει να βάλλει πυραύλους εναντίον περιοχών του Β. Ισραήλ.

Ο ισραηλινός Στρατός ανακοινώνει ότι οι δυνάμεις του έχουν εισχωρήσει σε βάθος 8 χλμ εντός του Λιβάνου.

9 Αυγούστου 2006

Οι συγκρούσεις συνεχίζονται στο Ν. Λίβανο, με τον ισραηλινό στρατό να ανακοινώνει ότι 15 στρατιώτες του σκοτώθηκαν σε διάφορες μάχες με τους μαχητές της Hezbollah.

Τα ισραηλινά μαχητικά αεροσκάφη συνεχίζουν να πλήττουν στόχους σε όλο το Λίβανο και ο ισραηλινός Στρατός ανακοινώνει την διεύρυνση των χερσαίων επιχειρήσεων στο Ν. Λίβανο με σκοπό την κατάληψη περιο-

χής 20 χλμ εντός του λιβανικού εδάφους.

Η Hezbollah ανακοινώνει ότι απορρίπτει το προτεινόμενο ψηφίσμα των Η.Ε για τερματισμό των εχθροπραξιών, αλλά υποστηρίζει την πρόταση της Κυβέρνησης του Λιβάνου για αποστολή δυνάμεων του λιβανικού Στρατού στις νότιες περιοχές της χώρας.

10 Αυγούστου 2006

Ισραηλινά πολεμικά αεροσκάφη βάλλουν εναντίον του ιστορικού φάρου της δυτικής Βηρυτού και η Hezbollah προειδοποιεί ότι οι πύραυλοι της θα πλήξουν το Tel Aviv σε περίπτωση που θα κτυπηθεί το κέντρο της Βηρυτού.

Οχήματα και οι δρόμοι πλήττονται στην κοιλάδα Bekaa και φυλλάδια που ρίχνουν ισραηλινά αεροσκάφη στο Βορρά προειδοποιούν ότι θα προσβληθεί κάθε φορητό που κινείται στον παράκτιο δρόμο που οδηγεί στην Συρία.

Δύο άνθρωποι, συμπεριλαμβανομένου ενός μικρού παιδιού, σκοτώνονται από πύραυλο της Hezbollah που πλήτει ένα σπίτι στο ισραηλινό-αραβικό χωριό Deir Al-Assad.

Τα ισραηλινά στρατεύματα αντιμετωπίζουν ισχυρή αντίσταση καθώς παίρνουν τον έλεγχο της στρατηγικά σημαντικής χριστιανικής πόλης Marjayoun.

Ο συντονιστής των ΗΕ για την ανθρωπιστική ανακούφιση, επικρίνει και τις δύο πλευρές για τη μη παύση των εχθροπραξιών για ικανό χρονικό διάστημα ώστε να καταστεί δυνατόν η ανθρωπιστική βοήθεια να φθάσει στους 120.000 πολίτες που υποφέρουν στο νότιο Λίβανο.

11 Αυγούστου 2006

Το Ισραήλ απορρίπτει ανακωχή 72 ωρών που προτείνεται από τη Ρωσία και βομβαρδίζει προάστια της νότιας Βηρυτού και περιοχές του Ν. Λιβάνου.

Τμήμα των Η.Ε αποστέλλεται ως συνοδεία για να απομακρύνει περίπου 350 Λιβανέζους στρατιώτες που κρατούνται στο στρατόπεδο τους από ισραηλινούς στρατιώτες στην περιοχή του Marjayoun.

Τουλάχιστον 26 άνθρωποι σκοτώνονται από τις ισραηλινές επιθέσεις, συμπεριλαμβανομένων 11 ανθρώπων σε μια γέφυρα στο βόρειο τμήμα της χώρας και των 7 που σκοτώνονται όταν ρουκέτες πλήττουν φάλαγγα αυτοκινήτων που εγκατέλειπε το νότο.

Η Hezbollah συνεχίζει να εκτοξεύει ρουκέτες εναντίον της Haifa με αποτέλεσμα τον τραυματισμό αρκετών πολιτών, ενώ τα ισραηλινά αεροπλάνα ρίχνουν φυλλάδια με προπαγανδιστικό υλικό εναντίον της Hezbollah στα νότια προάστια της Βηρυτού.

12 Αυγούστου 2006

Το ΣΑ των ΗΕ εγκρίνει ομόφωνα το 1701 ψηφισμό του για κατάπαυση του πυρός, τερματισμό των εχθροπραξιών, ανάπτυξη Διεθνούς Ειρηνευτικής Δύναμης και του Λιβανικού Στρατού στο Ν. Λίβανο με παράλληλη αποχώρηση των Ισραηλινών.

Η Hezbollah δηλώνει ότι θα τηρήσει την κατάπαυση του πυρός και το Ισραήλ σχεδιάζει τον τερματισμό των επιθετικών μόνο επιχειρήσεων την 14 Αυγ. 06.

Οι ισραηλινές δυνάμεις προωθούνται βαθύτερα στο Ν. Λίβανο και μερικά τμήματα τους φθάνουν στο Litani ποταμό σε περιοχές όπου αυτός απέχει περί τα 8 χλμ από τα σύνορα μεταξύ Ισραήλ και Λιβάνου. Η ισραηλινή ΠΑ "καταφέρνει" και πάλι να σκοτώσει 26 αμάχους, 7 εκ των οποίων πρόσφυγες οι οποίοι προσπαθούσαν απεγνωσμένα να απομακρυνθούν με τα οχήματα του από τον Ν. Λίβανο.

Η Hezbollah συνεχίζει να εκτοξεύει πάνω από 50 πυραύλους στο βόρειο Ισραήλ εναντίον των ισραηλινών δυνάμεων σκοτώνοντας τουλάχιστον επτά στρατιώτες και τραυματίζοντας 70.

13 Αυγούστου 2006

Τα κοινοβούλια του Λιβάνου και του Ισραήλ αποδέχονται το 1701 ψήφισμα του ΣΑ των ΗΕ και οι πρωθυπουργοί των δύο χωρών συμφωνούν ο τερματισμός των εχθροπραξιών να τεθεί σε εφαρμογή την 14.08.00 -8-06.

Συνεχίζονται οι σφοδρές συμπλοκές στο Ν. Λίβανο και οι αεροπορικές επιδρομές στην περιοχή των επιχειρήσεων, στην κοιλάδα Bekaa και στα νότια προάστια της Βηρυτού, όπου "ισοπεδώνονται" 11 πολυκατοικίες και σκοτώνονται συνολικά 17 άμαχοι. Από την ισραηλινή πλευρά κατά τις συμπλοκές σκοτώνονται 4 στρατιώτες.

Το Ισραήλ ζητάει από την αμερικανική κυβέρνηση την επιτάχυνση της παράδοσης των κατά προσωπικού πυραύλων διασποράς για χρήση εναντίον θέσεων της Hezbollah.

Οι μαχητές της Hezbollah καταρρίπτουν ισραηλινό ελικόπτερο.

14 Αυγούστου 2006

Σφοδρές συμπλοκές και φονικές ισραηλινές αεροπορικές επιδρομές, με χρήση χιλιάδων απαγορευμένων βομβών διασποράς, λαμβάνουν χώρα μέχρι και την τελευταία στιγμή κατά την οποία η εκεχειρία επιτέλους τίθεται σε ισχύ (14.08.00 Αυγ 06) και σεβαστή και από τις δύο πλευρές γεγονός το οποίο ενθαρρύνει χιλιάδες ξεριζωμένους αμάχους να πάρουν το δρόμο της επιστροφής μέσω των πλήρως κατεστραμμένων οδών και γεφυρών για να αναζητήσουν τα υπάρχοντα τους μέσα στα συντρίμια που προξένησε η ισραηλινή λαίλαπα στα χωριά και τις πόλεις τους.

Το Ισραήλ δηλώνει ότι θα συνεχίσει τον αποκλεισμό του Λιβάνου έως ότου "να εγκατασταθεί ένας μηχανισμός έλεγχου διακίνησης εξοπλισμών προς την Hezbollah".

15 Αυγούστου 2006

Ο Πρόεδρος της Συρίας, σε ομιλία του κατά την Σύνοδο Δημοσιογράφων στη Δαμασκό, δηλώνει ότι: "η αντίσταση ενάντια στο Ισραήλ είναι απαραίτητη γιατί ο κόσμος δεν θα λάβει υπόψη του τα αραβικά συμφέροντα εκτός αν είμαστε ισχυροί". Εγκωμιάζει τους μαχητές της Hezbollah για την πάλη αντίστασής τους και δηλώνει ότι οι ενέργειές τους θα κάνουν το Ισραήλ να σκεφτεί δύο φορές πριν συνεχίσει την "τρομοκρατική του πολιτική" στην περιοχή. Αναφερόμενος στις αντί συριακές πολιτικές δυνάμεις του Λιβάνου τις κατηγορεί ότι "συνεργάστηκαν" με το Ισραήλ κατά την διάρκεια του πολέμου προκαλώντας την σκληρή και άμεση αντίδραση τους.

Το Ισραήλ προειδοποιεί τους αμάχους να μην επιστρέψουν στα σπίτια τους στο νότο έως ότου αναπτυχθεί πλήρως ο στρατός του Λιβάνου και η Διεθνής Ειρηνευτική Δύναμη στην περιοχή χωρίς ωστόσο η προτροπή αυτή να γίνεται σεβαστή, καθώς χιλιάδες εκτοπισμένοι άνθρωποι με κάθε μέσο κατευθύνονται προς τις οικίες των.

Οι ισραηλινές δυνάμεις αρχίζουν την αποχώρηση τους κινούμενες πίσω από την πόλη Marjayoun και τις άλλες καταληφθείσες περιοχές του Ν. Λιβάνου. Η πλήρης αποχώρηση εκτιμάται να ολοκληρωθεί σε δύο εβδομάδες.

Ο Πρωθυπουργός του Ισραήλ αντιμετωπίζει την αυξανόμενη κριτική για το χειρισμό της κρίσης καθώς η αντιπολίτευση τον κατηγορεί για όλες τις ενέργειες του από την έναρξή της έως και κατά την κατάπαυση του πυρός.

16 Αυγούστου 2006

Η Κυβέρνηση του Λιβάνου, η οποία στη σύνθεσή

της έχει και δύο υπουργούς από την Hezbollah, εγκρίνει ομόφωνα την ανάπτυξη 15000 στρατιωτών στα πλαίσια της εφαρμογής του 1701 ψηφίσματος του ΣΑ των ΗΕ.

Ο πρωθυπουργός του Λιβάνου, σε τηλεοπτικό του μήνυμα, επαινεί τους μαχητές της Hezbollah για την επιτυχία που είχαν στο πεδίο της μάχης αλλά επισημαίνει, πως από την στιγμή που θα αναπτυχθεί ο στρατός του Λιβάνου δεν θα υπάρξουν άλλες ένοπλες ομάδες, εκτός του τακτικού στρατού σε ολόκληρη την επικράτεια.

Πραγματοποιείται στη Βηρυτό συνάντηση του πρωθυπουργού του Λιβάνου με τους ΥΠΕΞ της Γαλλίας, Τουρκίας, Πακιστάν και Μαλαισίας. Κατά την διάρκεια της συνάντησης οι συζητήσεις αφορούσαν στην συγκρότηση και την ανάπτυξη της διεθνούς ειρηνευτικής δύναμης στο Ν. Λίβανο. Ο Γάλλος ΥΠΕΞ δηλώνει ότι η χώρα του είναι διατιθεμένη να ηγηθεί της Δύναμης υπό τον όρο ότι αυτή θα έχει σαφή αποστολή και ότι και άλλες χώρες είναι πρόθυμες να συμβάλουν με στρατεύματα.

Η Τουρκία, η Ινδονησία και η Μαλαισία συμφώνησαν να συνεισφέρουν επίσης στρατεύματα, ενώ η Μ. Βρετανία δηλώνει αδυναμία συμμετοχής.

Οι εκτοπισμένοι άμαχοι αρχίζουν να επιστρέφουν στα σπίτια τους και Hezbollah δηλώνει ότι θα βοηθήσει στην ανοικοδόμηση των πλήρως κατεστραμμένων περιοχών του Ν. Λιβάνου και της Βηρυτού.

17 Αυγούστου 2006

Συνεχίζεται η τήρηση της εκεχειρίας μεταξύ της οργάνωσης Hezbollah και των ισραηλινών ΕΔ, παρά τις μικροσυμπλοκές οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα τον θάνατο ενός ισραηλινού στρατιώτη και ενός Λιβανέζου πολίτη στο χωριό Tair Harfa, δίνοντας την ευκαιρία σε 200.000 περίπου πρόσφυγες να επιστρέψουν στις κατεστραμμένες πόλεις και χωριά, παρόλο που οι ισραηλινόι τους προειδοποιούν με φυλλάδια, πως δεν θα είναι ασφαλείς αν πρώτα δεν αναπτυχθεί η διεθνής ειρηνευτική δύναμη.

Ο λιβανικός στρατός αρχίζει την σταδιακή ανάπτυξη μονάδων του στο Ν. Λίβανο, μετά από 30 χρόνια απουσίας, στα πλαίσια της εφαρμογής του 1701 ψηφίσματος του ΣΑ των ΗΕ.

Η διαδικασία σταδιακής αποχώρησης των ισραηλινών δυνάμεων και η μεταβίβαση της ευθύνης περιοχών του Ν. Λιβάνου στη UNIFIL ευρίσκεται σε εξέλιξη και παραδίδεται η πόλη Marjaayoun και αρκετές περιοχές γύρω από την πόλη Bint Jbail αν και η πόλη παραμένει ακόμη υπό τον έλεγχο των ισραηλινών.

Το ισραηλινό ΠΝ συνεχίζει τον ναυτικό αποκλεισμό, ενώ το αεροδρόμιο της Βηρυτού ανοίγει για πρώτη φορά για πολιτικά αεροσκάφη.

Ο ΓΓ της Hezbollah Σείχης Hassan Nasrallah σε τηλεοπτικό διάγγελμα του δηλώνει ότι θα βοηθήσει τους πληγέντες πρόσφυγες με όλες του τις δυνάμεις για την όσο δυνατόν γρήγορη ανοικοδόμηση των κατεστραμμένων κατοικιών των, οι οποίες υπολογίζεται ότι ανέρχονται σε 15.000, συμβάλλοντας με αυτό τον τρόπο στην αύξηση της δημοτικότητας του και της αγάπης του κόσμου στο πρόσωπο του καθόσον μέχρι στιγμής κανείς άλλος δεν προσφέρθηκε να τους βοηθήσει σε αυτόν τον τομέα. Σε όλες τις κατεστραμμένες περιοχές συνεργεία από άνδρες της οργάνωσης καταγράφουν τις ζημιές και καθαρίζουν τους δρόμους από τα ερείπια.

Διάφορες κυβερνήσεις και ιδίως του ΗΒ, επιζητούν τρόπους να παρακαμφθούν τυχόν εντάλματα για τους αρνητικούς πρωταγωνιστές...

**Η "πολιτική" δεν είναι ένα βάσιμο κι αλάνθαστο επιχείρημα.
Στους όρους της πολιτικής μπορεί να περιλαμβάνεται η πλάνη.**

K. A.

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΙ ΙΕΡΑΡΧΙΑ
ΤΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ (Ε.Δ.)
ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΩΝ Ε.Δ., ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Υπό Αντιστρατήγου ε.α. Σ. Παναγοπούλου

Την 26 Ιουνίου 2010, η ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ απέστειλε στην Πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης (Υπουργό και Αναπληρωτή Υπουργό), καθώς και στην Στρατιωτική (Α/ΓΕΕΘΑ, Α/ΓΕΣ), επιστολή με την οποία ανέλυε θέματα σημαντικά για τις Ένοπλες Δυνάμεις (Ε.Δ.), όπως ο Νόμος "Περί Ιεραρχίας και Εξέλιξεως των Αξιωματικών των Ε.Δ.", η "Δομή Διοίκησης των Ε.Δ." και η Δομή Δυνάμεων των Κλάδων και ιδιαίτερα του Στρατού Ξηράς.

Αφορμή για την επιστολή αποτέλεσε η ανάρτηση στο διαδίκτυο του Προσχεδίου Νόμου για την "Ιεραρχία και Εξέλιξη των Αξιωματικών Ε.Δ." καθώς και τα πάμπολλα δημοσιεύματα στον ημερήσιο ή περιοδικό τύπο για τα δύο άλλα, ενώ με αυτήν επιχειρείτο μία ανιδοτελής ενημέρωση και η υποβολή σχετικών προτάσεων.

Την 29 Ιουλίου 2010 δόθηκε απάντηση στα θέματα αυτά από τον κ. Υπουργό Εθνικής Αμύνης, όχι βέβαια με απαντητική επιστολή προς την ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ (διότι οι σημερινές συνήθειες και πρακτικές έχουν διαφοροποιηθεί και δεν επιτρέπουν τέτοιες ευγένειες), αλλά με συνέντευξη τύπου. Η απάντηση αυτή ήταν σε τελείως αντίθετη κατεύθυνση από τις προτάσεις της ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ, συνοδευθείσα εν συνεχεία με εσπευσμένη κατάσταση του Σχεδίου Νόμου περί το τέλος Αυγούστου στην Επιτροπή Εξωτερικών και Αμύνης της Βουλής, όπου ήδη σήμερα 7 Σεπτεμβρίου 2010 συζητείται, ώστε να ψηφισθεί το σημαντικό αυτό νομοθέτημα από θερινό τμήμα της Βουλής εντός του πρώτου 20ημέρου του τρέχοντος μηνός.

Ποιο είναι όμως το νέο Σχέδιο Νόμου και τι περιλαμβάνει θα επιχειρήσουμε να το παρουσιάσουμε σχολιάζοντάς το παράλληλα.

α.Το νέο Σχέδιο Νόμου έχει τον τίτλο "Υπηρεσιακή Εξέλιξη των **ΣΤΕΛΕΧΩΝ** (όχι Αξιωματικών) των Ε.Δ. -Θέματα Διοίκησης των Ενόπλων Δυνάμεων, Στρατολογίας και Συναφείς Διατάξεις" και έχει σκοπό :

(1)Να αναθεωρήσει τον Νόμο 2496/96 "Περί Ιεραρχίας και Εξέλιξεως των Αξιωματικών των Ε.Δ.", ένα σοβαρότατο και κυρίαρχο νομοσχέδιο για την λειτουργία και εξέλιξη των Ε.Δ., αλλά και την επικράτηση αξιοκρατίας στην πρόοδο και εξέλιξη των αξιωματικών.

(2)Την τροποποίηση της Δομής Διοίκησης και Ελέγχου των Ε.Δ., δηλαδή του Ν. 2292/95, αντί να προτείνει την απ'ευθείας τροποποίηση του Νόμου αυτού με έτερο αυτοτελές νομοθέτημα λόγω της εκτάσεως των απαιτούμενων τροποποιήσεων, με βάση την προκρινόμενη δομή.

(3)Την μετονομασία του Στρατολογικού Σώματος σε Σώμα Στρατολογικό-Στρατιωτικών Νομικών

Συμβούλων, που θα έπρεπε να αντιμετωπισθεί με άλλο νομοσχέδιο και τελείως διαφορετική πρόταση, για το ποίοι πρέπει να είναι οι Στρατιωτικοί Νομικοί Σύμβουλοι.

(4)Τη χρήση Στρατιωτικών ακινήτων των Ταμείων Εθνικής Αμύνης, Στόλου, Αεροπορίας από τους ΟΤΑ με επιλήψιμο τρόπο και χωρίς αποζημίωση, για προφανή πολιτική εκμετάλλευση (βλέπε Θεσσαλονίκη).

(5)Θέματα Στρατολογίας των Ελλήνων, που πλην των θεμάτων αντιρρησιών συνειδήσεως, εισάγεται και ο θεσμός των Ειδικών Εφέδρων Οπλιτών που αποτελούν την μετεξέλιξη των Οπλιτών Βραχείας Ανακατατάξεως (ΟΒΑ), θεσμός που θα έχει την αυτή τύχη με το "ΕΥΦΥΕΣ" της προηγούμενης κυβερνήσεως, διότι οι πολιτικές ηγεσίες διαχρονικά ενδιαφέρονται μόνο για πελατειακές σχέσεις και ψηφοθηρία, αδιαφορώντας για τη ριζική επίλυση του προβλήματος επανδρώσεως των Ε.Δ. μέσω μίας ολοκληρωμένης και αναβαθμισμένης θητείας.

(6)Θέματα προστασίας αναπήρων ή θυμάτων πολέμου και λοιπές διατάξεις.

(7)Θέμα διαδικασιών καθορισμού και εγκρίσεως δομής δυνάμεων, καθώς και μακροπροθέσμων και μεσοπροθέσμων εξοπλιστικών προγραμμάτων, ενώ αυτά ήταν σαφώς καθορισμένα και σε βάθος με υπουργικές αποφάσεις (Εθνικός Αμυντικός Σχεδιασμός) και Πάγιες Διαταγές, ώστε εύκολα να προσαρμόζονται στις εξελίξεις.

β.Τα κύρια θέματα με τα οποία θα ασχοληθούμε στο παρόν άρθρο είναι τα α(1) και α(2) παραπάνω, καθόσον για τα λοιπά έχει δοθεί το τι διαλαμβάνουν και ποία είναι η τοποθέτηση του γράφοντος επ'αυτών. Προς τούτο :

(1)Για το τμήμα του Σχεδίου Νόμου που αφορούν την "Υπηρεσιακή Εξέλιξη και Ιεραρχία των **ΣΤΕΛΕΧΩΝ** των Ε.Δ." παρατηρούμε τα εξής :

(α)Από τον τίτλο του Σχεδίου Νόμου (καθώς και εντός του κειμένου), η λέξη η ορθή **ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ** έχει αντικατασταθεί με τη λέξη **ΣΤΕΛΕΧΗ**, με προφανή σκοπό την ισοπέδωση των αξιωματικών και την αξιοματοποίηση ακρίτως όλων των Υπαξιωματικών για ψηφοθηρικούς λόγους κυρίως και λαϊκισμό. Πρέπει να είμεθα ευτυχείς που αποφύγαμε το σύνηθες "Ενστολα Στελέχη" ή το Μόνιμοι Δημόσιο Υπάλληλοι του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης, με το οποίο απεγράφη το Στρατιωτικό Μόνιμο Προσωπικό, χωρίς να υπάρξει αντίδραση από την Πολιτική και Στρατιωτική ηγεσία του ΥΠ.ΕΘ.Α, και βέβαια πώς να υπάρξει αντίδραση όταν ο ίδιος ο Αναπληρωτής ΥΠ.ΕΘ.Α ομιλώντας

σε εκπομπή κρατικού καναλιού μίλησε για Δημοσίους Υπαλλήλους, ενώ στην Επιτροπή Αμύνης της Βουλής αναφέρθηκε σε "Ενστολους Δημοκρατικούς Πολίτες".

(β)Αντί να περιορίσει τις ειδικότητες και να δημιουργήσει στα πλαίσια της διακλαδικότητας ευρύτερο αριθμό Κοινών Σωμάτων (ΚΣ) διατηρεί την υφιστάμενη κατάσταση, όπου οι προερχόμενοι από την ΣΑΝ αξιωματικοί δεν δημιουργούν Ενιαίο (Κοινό) Σώμα, όπως ομοίως οι Στρατιωτικοί Γραμματείς και οι ανήκοντες στο Ελεγκτικό Σώμα (Άρθρο3).

(γ)Με βάση την αύξηση του χρόνου παραμονής στους βαθμούς, δεν γίνεται αύξηση του ελαχίστου χρόνου Διοικήσεως στους βαθμούς Ανθυπολοχαγού μέχρι και Αντισυνταγματάρχου και αντιστοίχων προς όφελος των επιχειρησιακών μονάδων.

(δ)Δεν τίθενται χρονικά όρια και προϋποθέσεις, κριτήρια, διαδικασίες (διαγωνιστικές εξετάσεις) για τις μετατάξεις των Ανθυπασπιστών που προέρχονται από Ανώτερες Στρατιωτικές Σχολές Υπαξιωματικών (ΑΣΣΥ), στο Σώμα των Αξιωματικών, ενώ οι Μόνιμοι Υπαξιωματικού που προέρχονται από ΑΣΣΥ και είναι κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ μετατάσσονται στο Σώμα των Αξιωματικών, με παραμονή μόνο 5 ετών πραγματικής υπηρεσίας ως Υπαξιωματικών.

(ε)Ομοίως οι ΕΜΘ Υπαξιωματικοί που έχουν συμπληρώσει 5 έτη πραγματικής υπηρεσίας και είναι κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ, μετατάσσονται στο Σώμα Μονίμων Υπαξιωματικών με προοπτικές να γίνουν στο μέλλον Αξιωματικοί. Αυτό δε λέγεται αξιοκρατία, αλλά από το παράθυρο βόλεμα για ψηφοθηρικούς λόγους.

(στ)Δεν καταργείται η ανάκληση Αξιωματικών από την εφεδρεία ενώ θα έπρεπε οι θέσεις αυτές να καταλαμβάνονται από Αξιωματικούς ε.ε. που κρίνονται ως ευδοκίμως τερματίσαντες την σταδιοδρομία τους, βαθμού Συνταγματάρχου, Ταξίαρχου, Υποστρατήγου και αντιστοίχων ή από τους ΕΟΘ αντιστοίχων βαθμών. Κατ'ελάχιστο θα ήταν δυνατόν να προσδιορισθούν επακριβώς συγκεκριμένες θέσεις που θα καταλαμβάνονται από Ανωτάτους Αξιωματικούς ε.α. που θα ανακαλούνται στην ενέργεια, μέσα από διαδικασία επιλογής με αντικειμενικά κριτήρια για κάλυψη αυτών των θέσεων, όπως Μετοχικά Ταμεία, Ταμεία Εθνικής Αμύνης, Στόλου, Αεροπορίας, Διευθύνσεις Ιστορίας, ΑΟΟΑ, ΟΣΜΑΕΣ, ΟΣΜΑΝ κ.λ.π.

(ζ)Δεν τερματίζεται η απονομή βαθμών στους αποστρατευμένους.

(η)Δεν τερματίζεται η ανήθικη, επιλήψιμη και καταλυτική για την αξιοπιστία της ιεραρχίας, επαναφορά αποστράτων στην ενέργεια κατά την ειρήνη.

(θ)Προβλέπονται καταληκτικοί βαθμοί Υποστρατήγου και αντιστοίχων για Αξιωματικούς Σωμάτων, που το σύνολο του προσωπικού του Σώματος που προΐστανται δεν υπερβαίνει τους 200.

(ι)Το σύστημα μεταθέσεων, καθίσταται πολύπλοκο, χρονοβόρο, γραφειοκρατικό και αναποτελεσματικό (με την συγκρότηση ειδικών συμβουλίων

κρίσεων, των διαδικασιών ενημερώσεως των ενδιαφερομένων, των ενστάσεων που αναστέλλουν τις μεταθέσεις, την επανεξέταση αυτών κ.λ.π.), δημιουργώντας σοβαρά λειτουργικά προβλήματα, διασαλεύοντας την πειθαρχία και επιβάλλοντας την αναξιοπιστία σε βάρος της Ιεραρχίας (Άρθρα 4 έως και 8).

(ια)Τα αυτά χαρακτηριστικά δημιουργούνται και στο σύστημα τακτικών και εκτάκτων κρίσεων ετησίως, που ακόμη προβλέπεται ακρόαση από τα Συμβούλια των κρινομένων, εφόσον οι πρώτοι (κρινόμενοι) το επιθυμούν. Το τι σημαίνει αυτό από πλευράς λειτουργικότητας το κατανοεί κάποιος, αρκεί να γνωρίζει ότι ο ετήσιος αριθμός κρινομένων στο ΓΕΣ φθάνει στους 2.500 ετησίως. Περαιτέρω με την υποχρέωση καταγραφής στα Πρακτικά των αποφάσεων των ονομάτων της μειοψηφίας των Συμβουλίων Κρίσεων, ανοίγει και η βιομηχανία υποβολής μηνύσεων κατά των μελών εκείνων που έκριναν αρνητικά τον ενδιαφερόμενο (Άρθρα 15 έως και 22).

(ιβ)Και στις δύο περιπτώσεις των άρθρων Μεταθέσεων και Κρίσεων, ουδέν πρακτικό θετικό αποτέλεσμα προκύπτει, πλην των γραφειοκρατικών διαδικασιών και δυσλειτουργιών που δημιουργούνται με τις "Ενδικοφανείς" προσφυγές και την απάντηση που δίνει ο ΥΕΘΑ μετά από νεώτερη απόφαση των αρμοδίων συμβουλίων κρίσεων και μεταθέσεων.

(ιγ)Εισάγεται στο σχέδιο νόμου ειδικό κεφάλαιο σχετικά με τον πειθαρχικό έλεγχο, (ενώ δεν θα έπρεπε σε αυτό το νομοσχέδιο), καθορίζοντας διαδικασίες πειθαρχικού ελέγχου για τις καταστατικές πειθαρχικές ποινές, που δημιουργούν γραφειοκρατία, δυσλειτουργίες, προσεγγίζοντας κατά πολύ τον δημοσιούπαλληλικό κώδικα.

(ιδ)Το θέμα του καθορισμού της αξιολογήσεως, παραπέμπεται σε Προεδρικό Διάταγμα (Π.Δ.). Με δεδομένο, ότι η αξιολόγηση είναι η πεμπτουσία της λειτουργίας του νόμου, ως τοιαύτη θα έπρεπε να ρυθμίζεται πλήρως στο σχετικό άρθρο, όπως συμβαίνει με τον Ν.2496/96. Η επίλυση του ζητουμένου μέσω Π.Δ. χωρίς μάλιστα καθορισμό αρχών, είναι δόλια και επιλήψιμη, διότι ουδείς δύναται να εμποδίσει τις κατά καιρούς πολιτικές ηγασίες να ρυθμίζουν το θέμα με τρόπο που να εξυπηρετεί το πολιτικό συμφέρον τους (Άρθρο 14).

(ιε)Στο θέμα της προαγωγής "κατ' απόλυτο επιλογή" και "κατ' επιλογή" δεν καθορίζονται τα υποχρεωτικά σχόλια που πρέπει να έχουν φοιτήσει οι αξιωματικοί (αφίεται και πάλι σε Π.Δ.) ενώ στις κρίσεις Αντισυνταγματάρχων για Συνταγματάρχες και αντιστοίχων δεν καθορίζεται η αποφοίτηση από την ΑΔΙΣΠΟ με βαθμό "Λίαν Καλώς" ως υποχρεωτική για κρίση "κατ' απόλυτο προαγωγή". Πέρα από αυτό η φοίτηση στην ΣΕ-ΘΑ φέρεται ως επικουρικό στοιχείο γενικά, χωρίς να γίνεται αναφορά ονομαστικά σ' αυτήν, ως να μην υπάρχει.

(ιστ)Προβλέπεται νέα κατηγορία προελεύσεως Αξιωματικών ως Έφεδροι εξ Εφέδρων του ΑΝ 853/37, η οποία είναι επιλήψιμη και μη απαραίτητη. Η πρόβλεψη είναι πελατειακή και καταστρατηγεί τις

διαδικασίες επιλογής ή προελεύσεως Αξιωματικών.

(ιζ) Δεν είναι ενδεδειγμένη η συμπερίληψη στο προσχέδιο αυτό της μετονομασίας του Στρατολογικού Σώματος και η δημιουργία Σώματος Στρατολογικού - Στρατιωτικών Νομικών Συμβούλων. Στην ουσία οι Νομικοί Σύμβουλοι θα έπρεπε να ανήκουν στη Στρατιωτική Δικαιοσύνη, κυρίως λόγω της τριβής και πείρας που πρέπει να έχουν οι Σύμβουλοι αυτοί για θέματα Πειθαρχικού, Ποινικού και Αστικού Δικαίου (Συμβάσεις).

(ιη) Δημιουργείται παράλληλη Επετηρίδα, η οποία πιθανόν να δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα διοικήσεως λόγω της γενικότερης φιλοσοφίας των αξιωματικών αυτής της κατηγορίας (κατά βάση αποτυχόντων).

(ιθ) Δεν καθορίζεται χρόνος θητείας των Α/ΓΕΕΘΑ και Α/ΓΕ Κλάδων, ώστε αυτοί να είναι αιχμάλωτοι στις πρωτοβουλίες (τις κομματικές) της εκάστοτε Πολιτικής ηγεσίας.

(2) Ιδιαίτερα επαναλαμβάνεται ότι τα θέματα μεταθέσεων και πειθαρχικού δικαίου δεν έπρεπε να έχουν καμία θέση στο νομοσχέδιο αυτό, (το οποίο θα έπρεπε να παραμείνει μόνο στη βασική θεματολογία του ως νομοσχέδιο για "την Ιεραρχία και Εξέλιξη των Αξιωματικών των Ε.Δ." και μόνον) καθόσον αυτά αφορούν το σύνολο του προσωπικού ήτοι Αξιωματικούς, Οπλίτες, Μονίμους κληρωτούς και Εφέδρους.

γ. ΔΟΜΗ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ Ε.Δ.

(1) Με το νέο πολυνομοσχέδιο επιχειρείται εκτεταμένη τροποποίηση του Ν.2292/95 με σκοπό να επέλθει η κάθετη Διοίκηση υπό τον Α/ΓΕΕΘΑ.

(2) Η προσπάθεια αυτή είναι ατελέσφορη και φαλκιδευμένη, καθόσον ναι μεν αναφέρεται ότι ο Α/ΓΕΕΘΑ έχει την πλήρη Διοίκηση των Ε.Δ. (ήτοι Διοικητική και Επιχειρησιακή Διοίκηση), η εκχώρηση όμως και στους Αρχηγούς των Κλάδων της Διοικητικής και Επιχειρησιακής Διοικήσεως του συνόλου των δυνάμεων του Κλάδου τους, καθιστά τον πρώτο "ανεύθυνο άρχοντα" που διατηρεί την πλήρη διοίκηση ΜΟΝΟ των Αρχηγών των Κλάδων.

(3) Το παραπάνω φαίνεται από το άρθρο 71 του υπόψη Σχεδίου Νόμου, παράγραφοι 14 και 15, που τροποποιούν τις παραγράφους 5 και 6 του άρθρου 11 του Ν.2262/95 αντίστοιχα, όπως παρακάτω :

(α) Παράγραφος 5 : "Ο Α/ΓΕΕΘΑ στα πλαίσια των οδηγιών του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και αναφερόμενος σ' αυτόν κατά την παρ. 2 του άρθρου 1 του νόμου αυτού, ασκεί την πλήρη διοίκηση όλων των κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων".

(β) Παράγραφος 6 :

1/Οι Αρχηγοί των Γενικών Επιτελείων Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας ασκούν την διοικητική διοίκηση του κλάδου τους στο πλαίσιο των "ΕΝΙΑΙΩΝ" οδηγιών και διαταγών του Α/ΓΕΕΘΑ και των όσων ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο.

2/Οι Αρχηγοί των Γενικών Επιτελείων Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας εντάσσονται στην αλυσίδα της επιχειρησιακής διοίκησης

και διοικούν (προφανώς και επιχειρησιακά) τους κλάδους τους σύμφωνα με τις οδηγίες και διαταγές του Α/ΓΕΕΘΑ και με όσα ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο, αναλαμβάνοντας τις αποστολές και τα έργα που τους ανατίθενται από αυτόν.

(4) Με δεδομένο ότι η άσκηση Διοικητικής και Επιχειρησιακής Διοικήσεως, οριοθετούν "πλήρη Διοίκηση", είναι ξεκάθαρο ότι οι Αρχηγοί των Γ.Ε. Κλάδων, ασκούν αυτήν (την πλήρη Διοίκηση), σε όλες τις δυνάμεις του κλάδου τους, με τον Α/ΓΕΕΘΑ να κατευθύνει με "Ενιαίες" οδηγίες και διαταγές ως ενδιάμεσος κρίκος μεταξύ Υπουργού Εθνικής Άμυνας και Αρχηγών Γενικών Επιτελείων Κλάδων.

(5) Με την προτεινόμενη λύση για τη Δομή Διοικήσεως και Ελέγχου των Ε.Δ. :

(α) Μπαίνει ταφόπλακα στην διακλαδικότητα και ενισχύεται η κλαδικότητα καθόσον υπερίσχυσε η συντεχνιακή νοοτροπία των Κλάδων.

(β) Τα επίπεδα Διοικήσεως και Πολέμου διαχωρίζονται κάθετα.

(γ) Υφίσταται παγκόσμια πρωτοτυπία καθόσον οι Αρχηγοί Γενικών Επιτελείων Κλάδων, μετέχουν στο Στρατηγικό επίπεδο (ΣΑΓΕ), στο Επιχειρησιακό (δεδομένου ότι καθίστανται επιχειρησιακοί Διοικητές) και υπεύθυνοι για προετοιμασία και διάθεση δυνάμεων ως FORCE PROVIDER.

(δ) Σε ένα πεπερασμένο χώρο, όπως ο Ελληνικός και με καθορισμένο επίπεδο Ενόπλων Δυνάμεων δημιουργούνται άμπολλα ενδιάμεσα επίπεδα επιχειρήσεων, μεταξύ Α/ΓΕΕΘΑ και Μειζόνων Επιχειρησιακών Σχηματισμών, γεγονός αντιοικονομικό και αντιπαραγωγικό.

Παρατήρηση: Τα παραπάνω φαίνονται στο άρθρο 71 του Σχεδίου Νόμου παράγραφος 29, που τροποποιεί το άρθρο 14 παράγραφοι 1 και 4 του Ν.2292/95 σύμφωνα με τα οποία :

1/Παράγραφος 1, άρθρου 14 Ν.2292/95: "Σε κάθε Κλάδο των Ενόπλων Δυνάμεων, προϊστάται ο Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου, ο οποίος ασκεί την διοικητική διοίκηση του κλάδου του σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εδάφιο α' της παρ. 6 του άρθρου 11 και εντάσσεται στην αλυσίδα της επιχειρησιακής διοίκησης των Ενόπλων Δυνάμεων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εδάφιο β της παρ. 6 του άρθρου 11".

2/Παράγραφος 4, άρθρου 14 του Ν.2292/95: "Εκαστος των Αρχηγών των Γενικών Επιτελείων Κλάδων" :

α/Είναι υπεύθυνος για την άρτια οργάνωση, επάνδρωση, εξοπλισμό, εκπαίδευση και προπαρασκευή για πόλεμο, ετοιμότητα και χρησιμοποίηση του κλάδου του (Σχόλιο Force Provider), σύμφωνα προς τις οδηγίες και διαταγές του ΥΠ. ΕΘ.Α και Α/ΓΕΕΘΑ κατά τις παρ. 5, 6α του άρθρου 11, ενώ εντάσσεται στην αλυσίδα της επιχειρησιακής διοίκησης κατά την παρ. 6β του ιδίου άρθρου.

β/Είναι Πρόεδρος του Ανωτάτου Συμβουλίου του Κλάδου τους.

γ/Μετέχει ως μέ-

λος των συνεδριάσεων του Συμβουλίου Άμυνας.
δ/Είναι μέλος με
ψήφο στο ΣΑΓΕ.

ε/Εισηγείται
προς τον Υπουργό ΕΘ.Α μετά από σύμφωνη γνώμη του
Α/ΓΕΕΘΑ την προώθηση των σχεδίων νόμων και κανο-
νιστικών διαταγμάτων που αφορά αποκλειστικά στον
κλάδο του.

στ/Εισηγείται προς τον
Υπουργό Εθνικής Αμύνης την συγκρότηση, ανασυγκρό-
τηση ή διάλυση μονάδων του κλάδου του μετά από
σύμφωνη γνώμη του Α/ΓΕΕΘΑ και γνώμη του ΣΑΓΕ.

ζ/Είναι αρμόδιος
για την επιχειρησιακή αξιολόγηση υλικού και εξοπλι-
στικών προγραμμάτων του κλάδου του.

η/Έχει κάθε άλ-
λη αρμοδιότητα που προσδιορίζεται από την κείμενη
νομοθεσία.

(6)Το ορθό και προτιμότερο, από την κα-
θοριζόμενη λύση, ήταν να διατηρηθούν οι προβλέψεις για
την δομή διοικήσεως των Ε.Δ. Ν.2292/95, ως έχουν
σήμερα και εφόσον η πολιτική επιλογή ήταν να προω-
θηθεί η κάθετη δομή διοικήσεως, τότε θα έπρεπε : "Ο
Α/ΓΕΕΘΑ να έχει την πλήρη διοίκηση των Ε.Δ.,
εκχωρώντας στους Αρχηγούς των Γ.Ε. κλάδων μέρους της
Διοικητικής Διοικήσεως του κλάδου τους, καθώς και τον
επιχειρησιακό έλεγχο των Σχηματισμών Υποστηρίξεως
ΔΜ και Εκπαιδεύσεως αυτών, διατηρώντας ο ίδιος (ο
Α/ΓΕΕΘΑ) την απ'ευθείας επιχειρησιακή διοίκηση των
Μειζόνων Επιχειρησιακών Σχηματισμών" (θέση
ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ).

(7)Αυτό δεν προτείνεται από το Σχέδιο
Νόμου, αλλά και η πρόταση που γίνεται είναι λανθασμένη
διότι τόσο ο Α/ΓΕΕΘΑ όσο και οι Αρχηγοί ΓΕ κλάδων
έχουν την πλήρη Διοίκηση των Ε.Δ./Κλάδων αντίστοιχα,
δηλαδή η Ευαγγελική ρύση "αδύνατον δυσίν κυρίοις
δουλεύειν" δεν λήφθηκε υπόψη. Το ορθό θα ήταν κάτω
από την προτεινομένη λύση από το Σχέδιο Νόμου :

(α)Ο Α/ΓΕΕΘΑ να έχει την
πλήρη Διοίκηση (Διοικητική και Επιχειρησιακή Διοί-
κηση) του συνόλου των Ε.Δ.

(β)Στα πλαίσια της πλήρους Διοι-
κήσεως ο Α/ΓΕΕΘΑ εκχωρεί στους Αρχηγούς των ΓΕ
Κλάδων μέρους της Διοικητικής Διοικήσεως των Κλάδων
τους και τον Επιχειρησιακό Έλεγχο αυτών.

(8)Με βάση την παραπάνω προσέγγιση
επιτυγχάνεται :

(α)Μη κάθετος διαχωρισμός με-
ταξύ Στρατηγικού - Επιχειρησιακού επιπέδου διοικήσεως
/ πολέμου, με το ΓΕΕΘΑ και το Επιτελείο του, να καλύ-
πτουν το πρώτο (Στρατηγικό) και μέρος του δευτέρου
(Επιχειρησιακό), μέσω του ΕΘΚΕΠΙΧ που παρακολουθεί
και διευθύνει τις επιχειρήσεις.

(β)Τα ΓΕ Κλάδων μετατρέπονται
σε Αρχηγεία Χερσαίων - Ναυτικών - Αεροπορικών
δυνάμεων, καλύπτοντας πλήρως το επιχειρησιακό επί-
πεδο, ενώ δημιουργούνται δυνατότητες εξασφάλισης

σημαντικών οικονομικών κλίμακος σε Μείζονες Σχημα-
τισμούς, όπως καταργήσεις.

(9)Βέβαια και στην παραπάνω βελτιωμέ-
νη περίπτωση η συνύπαρξη των αρμοδιοτήτων Επιχειρη-
σιακού Διοικητού και Force Provider, παράλληλα με συμ-
μετοχή στο Στρατηγικό επίπεδο (ΣΑΓΕ) των Αρχηγών ΓΕ
Κλάδων παραμένει πλην όμως η λύση αυτή είναι ξεκάθα-
ρη και ασυγκρίτως καλύτερη από αυτήν που περιγράφεται
στο Σχέδιο Νόμου, διότι υποστηρίζει την διακλαδικότητα.

(10)Περαιτέρω με βάση την φιλοσοφία και βερ-
μαλιστική νοοτροπία του συντάκτου, στο Ν. 2292/95
επέρχονται σημαντικές αλλαγές όπως :

(α)Επαύξηση του πολιτικού ελέγ-
χου στις Ένοπλες Δυνάμεις (προσωπική φιλοσοφία
Υπουργού).

(β)Μεταφορά αρμοδιοτήτων του
ΣΑΓΕ που από θεσμικό όργανο αποφάσεων, μετατρέπεται
σε γνωμοδοτικό.

(γ)Μεταφορά αρμοδιοτήτων επι-
χειρησιακών στον ΥΠ.ΕΘ.Α (Θέματα ΥΠΑ).

(δ)Με τις προτεινόμενες τροπο-
ποιήσεις του άρθρου 11 παρ. 8, επέρχονται σημαντικές α-
παλείψεις των αρμοδιοτήτων του Α/ΓΕΕΘΑ (π.χ. κατάρ-
γηση της αρμοδιότητος του Α/ΓΕΕΘΑ να προτείνει συνο-
λική εκτίμηση της απειλής, απάλειψη του λόγου οργα-
νώσεως του ΕΘΚΕΠΙΚ από τον Α/ΓΕΕΘΑ, απάλειψη της
αρμοδιότητος εισηγήσεως επί των εξοπλιστικών προ-
γραμμάτων των Ειδικών Δυνάμεων και άλλα).

(11)Η νέα Δομή Διοικήσεως των Ε.Δ. είναι
ταυτόσημη με την αντίστοιχη του σχετικού νόμου του
1968 (Νόμος Αγγελή) ο οποίος στην πράξη και από τον
τρόπο που ενήργησαν οι κλάδοι των ΕΔ κατά την Τουρ-
κική εισβολή στην Κύπρο, αποδείχθηκε καταστρεπτικός.
Ευχόμεθα ο νέος νόμος να αποδειχθεί στην πράξη και στη
διάρκεια της ειρηνικής περιόδου μη λειτουργικός και να
τροποποιηθεί προς την ορθή κατεύθυνση προς όφελος
των ΕΔ και της αποτροπής που αυτές πρέπει να απο-
πνέουν.

δ.Από τα προαναφερόμενα διαφαίνεται ότι το
υπόψη Σχέδιο Νόμου θα επιφέρει μεγάλες ζημιές στις
Ένοπλες Δυνάμεις, ενώ απηχεί προσωπική φιλοσοφία και
ιδεολογία του συντάκτου του, ο οποίος το εισηγείται στην
Βουλή και μάλιστα σε θερινό τμήμα αυτής, χωρίς να δοθεί
ο απαραίτητος χρόνος μελέτης - προτάσεων και εκ του
ασφαλούς, διότι αφενός οι Αξιωματικοί των Ε.Δ. δεν το
γνωρίζουν και αν το γνώριζαν δεν θα μπορούσαν να
αντιδράσουν. Αυτή την ευθύνη την έχει η Στρατιωτική
ηγεσία και μόνο, και ορθώς. (Μέχρι στιγμής μόνο τρεις
Υποναύαρχοι του Π.Ν. έδειξαν ότι σέβονται παραδόσεις
και θεσμούς). Περαιτέρω και επειδή κατά την τελευταία
συνέντευξη τύπου ακούστηκαν υπερβολές, όπως "για
πρώτη φορά", "πληρότητα νομική" και άλλα, πρέπει να
γνωρίζουμε ότι η Ελληνική Νομοθεσία είχε καλύψει τα
θέματα αυτά πλήρως όπως το θέμα των μεταθέσεων και
πειθαρχικού ελέγχου (με Π.Δ.), ο Εθνικός Αμυντικός
Σχεδιασμός και άλλα. Επομένως οι μεγαλοστομίες αυτές
κρίνονται ως ενέργειες αυτοπροβολής.

Με μια ματιά η Ελλάδα και ο Κόσμος

Γεγονότα και εξελίξεις στο διάστημα 16 Ιουνίου έως 15 Αυγούστου 2010

Του Αντιστρατήγου ε.α. Χ. Μουστάκη
Επιτίμου Διοικητού 1ης Στρατιάς

1. ΕΘΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

α. Κυπριακό

Κατά τη διάρκεια της συντάξεως του τελευταίου ψηφίσματος του ΟΗΕ για την Κύπρο, κατεβλήθη προσπάθεια από την ΕΕ και τις ΗΠΑ να συμπεριληφθεί πρόταση για προσδιορισμό χρονοδιαγράμματος στις ενδοκυπριακές συνομιλίες και ανάληψη επιδιαιτησίας, η οποία απέτυχε λόγω της αντιδράσεως της Ελλάδος και της Κύπρου.

Ο Πρόεδρος κ. Χριστόφιας απηύθυνε στις 18 Ιουνίου 2010 επιστολή στους ευρωπαίους αξιωματούχους με την οποία εκθέτει τις απόψεις της Κύπρου για το θέμα του απευθείας εμπορίου της ΕΕ με τα κατεχόμενα και τους ζητά να αποσυρθεί ή τουλάχιστον να παγώσει η πρόταση της Επιτροπής.

Επίσης ενημέρωσε, στο περιθώριο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τους Προέδρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Μπαρόζο και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κ. Ρομπέι και τους επισήμανε ότι δεν υπάρχει περίπτωση να γίνει αποδεκτή οποιαδήποτε προσπάθεια επιβολής χρονοδιαγράμματος ή επιδιαιτησίας.

Στις συναντήσεις που είχαν οι κ.κ. Χριστόφιας και Ερόγλου και συζήτησαν το περιουσιακό. Σύμφωνα με πληροφορίες ο κ. Ερόγλου επέμενε ότι θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι αποφάσεις του Ειδικού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ), που δεν αμφισβητούν το δικαίωμα του ιδιοκτήτη,

αλλά αναφέρουν ότι θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι σημερινοί χρήστες, τουρκοκύπριοι και έποικοι. Αντιθέτως ο κ. Χριστόφιας επεσήμανε ότι η λύση δεν μπορεί να είναι νομική αλλά πολιτική και πρότεινε να συνδυαστεί η συζήτηση για το περιουσιακό με το εδαφικό και το θέμα των εποίκων.

Ο κ. Ερόγλου μείωσε από 15 σε 5 τα χρόνια παραμονής ενός εποίκου για να του αποδοθεί η "τουρκοκυπριακή ιθαγένεια". Κατόπιν αυτού απεδόθη η "ιθαγένεια" σε 900 εποίκους που είχαν παντρευτεί με Τ/Κ άτομα και 180 ακόμα που πληρούσαν τα κριτήρια, ενώ την πενταετία του κ. Ταλάτ είχε αποδοθεί μόνο σε 48 άτομα.

Με τα νέα μέτρα θα επιταχυνθεί η δημογραφική αλλοίωση της Κύπρου, η οποία από 82% προς 18% το 1974 βρίσκεται σήμερα στο 77% προς 23%.

Η διεθνής κοινότητα (ΕΕ-ΗΠΑ-Βρετανία) πιέζει για μια διεθνή διάσκεψη το φθινόπωρο, ενώ η Τουρκία απαιτεί τον καθορισμό χρονοδιαγράμματος για την ολοκλήρωση των ενδοκυπριακών συνομιλιών μέχρι το τέλος του 2010.

Ο κ. Χριστόφιας, έχοντας και την στήριξη του Έλληνα Πρωθυπουργού, δεν απέρριψε τη διεθνή διάσκεψη, υπό τον όρο ότι τα δύο μέρη θα έχουν φτάσει σε "ακτίνα" συμφωνίας και ότι θα έχει ως αντικείμενο τις διεθνείς πτυχές του προβλήματος, που αφορούν στις εγγυή-

σεις και στην παρουσία ξένων στρατευμάτων και εποίκων στην Κύπρο. Παράλληλα κάλεσε την Τουρκία να εφαρμόσει το ψήφισμα του ΣΑ/ΟΗΕ, που προβλέπει την απόδοση της Αμμοχώστου στους νομίμους κατοίκους της με την επίβλεψη του ΟΗΕ και στην επαναλειτουργία του λιμένος της υπό την αιγίδα της ΕΕ για τη διεξαγωγή εμπορίου με τους τουρκοκυπρίους.

Η πρόταση του κ. Χριστόφια αν γίνει δεκτή, θα ωφελήσει τους Ε/Κ κατοίκους των Βαρωσίων, αλλά και τους Τ/Κ που θα αποκαταστήσουν εμπορικές σχέσεις με την ΕΕ. Αυτό θα βοηθήσει και την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας στην ΕΕ, γιατί θα ανοίξουν κεφάλαια που σήμερα παραμένουν παγωμένα.

Είναι σχεδόν βέβαιο ότι δεν θα υπάρξει ουσιαστική πρόοδος στις ενδοκυπριακές συνομιλίες μέχρι το φθινόπωρο που θα υποβληθεί η έκθεση του ΓΓ/ΟΗΕ κ. Μπα Κι Μουν, ο οποίος θα επισημαίνει το αδιέξοδο, θα επιμερίζει ευθύνες και στα δύο μέρη και θα τα καλεί να επιλέξουν μια λύση μέχρι το τέλος του έτους ή το αδιέξοδο, επαναφέροντας εμμέσως το δίλημμα για την Κύπρο "λύση ή διχοτόμηση".

β. Ελληνοτουρκικές Σχέσεις

Το Τουρκικό Ναυτικό πραγματοποίησε στις 28 Ιουνίου ανθυποβρυχιακή άσκηση δυτικά της Κε-

φαλλονιάς και στις 29 Ιουνίου αεροναυτική άσκηση σε περιοχή δυτικά της Κρήτης. Στις ασκήσεις συμμετείχαν τέσσερις φρεγάτες και ένα πετρελαιοφόρο που φιλοξενήθηκαν επί τετραήμερο στις Ναυτικές Βάσεις του Δυρραχίου και της Αυλώνας και το υποβρύχιο INONU, που βρισκόταν από τις 17 Ιουνίου στον Τάραντα της Ιταλίας.

Η κίνηση αυτή της Τουρκίας εντάσσεται στη νέο-οθωμανική στρατηγική του κ. Νταβούτογλου, της οποίας κεντρικό στοιχείο είναι η μετατροπή της χώρας του σε μεγάλη ναυτική δύναμη στη Μεσόγειο.

Το ερευνητικό σκάφος "Τσε-σμέ" πραγματοποίησε από 1-6 Ιουλίου έρευνες στις περιοχές νοτιώς Καστελορίζου και βορείως της Σαμοθράκης και στις 12 Ιουλίου 2010 η Τουρκία εξέδωσε αναγγελία για έρευνες του "Πίρι Ρέις" από 13 Ιουλίου μέχρι 20 Αυγούστου στις υποθαλάσσιες περιοχές της Ανατολικής Μεσογείου συμπεριλαμβανομένης και της περιοχής νοτιώς Καστελορίζου. Οι έρευνες άρχισαν στις 18 Ιουλίου 2010 και συνεχίζονται μέχρι σήμερα με διακοπές.

Η ενέργεια αυτή αποτελεί προειδοποίηση προς την Ελλάδα για να μην προβεί σε έρευνες για πετρέλαιο σε 42 περιοχές του Αιγαίου, όπως προανήγγειλε ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος κ. Μανιάτης, αλλά και για να μην προχωρήσει στον καθορισμό της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (ΑΟΖ) στην περιοχή Καστελορίζου, η οποία θα εφάπτεται με την αντίστοιχη ΑΟΖ της Κύπρου και θα αποκόπτει την Τουρκία από ένα σημαντικό τμήμα της ΝΑ Μεσογείου.

Στις 5 Ιουλίου 2010, η Τουρκία σκηνοθέτησε ατύχημα, σημαίνοντας συναγερμό για δήθεν βύθιση πλοίου 7 ν.μ. βορείως των νήσων Καλόγηροι, δυτικά της Χίου. Επί τόπου κατέφθασαν ελληνικά σωστικά μέσα, αλλά και δύο τουρκικά ελικόπτερα και ένα αεροσκάφος ναυτικής συνεργασίας, τα οποία δεν απαντούσαν στις προειδοποιήσεις των ελληνικών για να απομακρυν-

θούν με αποτέλεσμα να προκληθεί ένταση.

Πρόθεση της Τουρκίας ήταν να υπενθυμίσει ότι δεν έχει εγκαταλείψει τις αξιώσεις της για την αναγνώριση δικαιώματος επιχειρήσεων έρευνας-διάσωσης στο Αιγαίο.

Η Τουρκία επέδωσε στις 5 Ιουλίου 2010 ρηματική διακοίνωση στην Αθήνα για 29 "παρενοχλήσεις" τουρκικών μαχητικών κατά τον μήνα Ιούνιο και την προσέγγιση στις 13 και 30 Ιουνίου τριών σκαφών του Λιμενικού στα Ίμια.

Φωνάζει ο κλέφτης για να φοβηθεί ο νοικοκύρης!!!

Στις 25 Ιουλίου πραγματοποιήθηκε από το Τουρκικό Προξενείο Κομοτηνής τελετή στη μνήμη του μουσουλμάνου βουλευτή Σαδίκ Αχμέτ για τα 15 χρόνια από το θάνατό του. Παρέστη ο αντιπρόεδρος της τουρκικής κυβερνήσεως, ο οποίος, στην ομιλία του, αποκάλυψε τη μουσουλμανική μειονότητα "τουρκική" και αναφέρθηκε στην "τουρκική" καταγωγή της.

Σύμφωνα με πληροφορίες, η Άγκυρα προτίθεται να αλλάξει την προσφώνηση του Οικουμενικού Πατριάρχη από "Αγιώτατος Ρωμίος Πατριάρχης" σε "κύριος Πατριάρχης", παρόλο που ο κ. Ερντογάν είχε δηλώσει, κατά την επίσκεψή τους στην Αθήνα, ότι δεν έχει πρόβλημα να τον αποκαλέσει "Οικουμενικό Πατριάρχη".

Με απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ), το τουρκικό δημόσιο υποχρεούται να επιστρέψει το Ορφανοτροφείο της Πριγκίπου στο Πατριαρχείο, χωρίς να έχει τη δυνατότητα να το κρατήσει με την καταβολή αποζημιώσεως.

Η πολιτική της ελληνικής κυβερνήσεως δεν έχει αποδώσει τα αναμενόμενα. Η τουρκική προκλητικότητα όχι μόνον δεν μειώθηκε, αλλά εντάθηκε και με νέες προκλήσεις, όπως οι έξοδοι των ερευνητικών σκαφών. Η Ελλάδα οφείλει να επανεξετάσει την πολιτική της και να εφαρμόσει μια άλλη στρατηγική και όχι να περιορίζεται σε δηλώσεις "περί αποφασισ-

στικότητας να προασπίσει τα κυριαρχικά της δικαιώματα", που δεν έχουν κανένα ουσιαστικό αντίκρισμα. Μάλλον θα πρέπει να εγκαταλείψει την υποστήριξη της ενταξιακής πορείας της Τουρκίας και τις διαπραγματεύσεις για την υφαλοκρηπίδα και να εφαρμόσει μια πιο επιθετική πολιτική προτάσσοντας τον προσδιορισμό της ΑΟΖ για την οποία η Σύμβαση του 1982 για το Δίκαιο της Θαλάσσης καθορίζει ρητά ότι τα νησιά διαθέτουν ΑΟΖ και ως εκ τούτου της δίνει διαπραγματευτικό πλεονέκτημα έναντι της Τουρκίας.

γ. Σκοπιανό

Ο κ. Παπανδρέου συνέχισε τις διμερείς επαφές με τον κ. Γκρουέφσκι χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα.

Ο κ. Νίμιτς, όπως διέρρευσε, πρότεινε την ονομασία "Δημοκρατία της Βαρδαρικής Μακεδονίας" (Ρεπούμπλικα Βαρντάσια Μακεντόντια), η οποία γίνεται αποδεκτή από την Ελλάδα, λόγω του ότι είναι σύνθετη και περιέχει γεωγραφικό προσδιορισμό. Αντιθέτως δεν γίνεται αποδεκτή από τον κ. Γκρουέφσκι ο οποίος δήλωσε ότι "οποιοσδήποτε προσδιορισμός μεταξύ των λέξεων "Δημοκρατία και "Μακεδονία" δεν είναι αποδεκτή λύση". Επίσης επιμένει στη θέση του ότι οποιαδήποτε συμβιβαστική λύση και αν βρεθεί θα τεθεί σε δημοψήφισμα.

Στη Σύνοδο Κορυφής της ΕΕ, δεν συζητήθηκε ο καθορισμός ημερομηνίας ενάρξεως των ενταξιακών διαπραγματεύσεων της ΠΓΔΜ, γεγονός που χαρακτηρίστηκε από την αντιπολίτευση ως η χειρότερη δυνατή εξέλιξη. Επίσης η πλειοψηφία του συγκυβερνώντος αλβανικού κόμματος DUI πιέζει για άμεση αποχώρηση από τον κυβερνητικό συνασπισμό αν δεν βρεθεί άμεσα λύση, αλλά ο αρχηγός κ. Αχμέτι, πιεζόμενος από τις ΗΠΑ, υποστηρίζει την παραμονή στην κυβέρνηση με το επιχείρημα ότι αν αποχωρήσει θα δώσει το πρόσχημα στον κ. Γκρουέφσκι για να προκηρύξει πρόωρες εκλογές.

Ο κ. Γκρουέφσκι δεν πρόκειται να υποχωρήσει έστω και αν πιεστεί ασφυκτικά από την Ουά-

σιγκτον, την ΕΕ και την Σκοπιανή αντιπολίτευση, γιατί έχει επενδύσει το πολιτικό του μέλλον στον εθνικισμό, αδιαφορώντας για το συμφέρον της χώρας του.

δ. Διεθνείς Σχέσεις

(1) Μέση Ανατολή

Ο κ. Παπανδρέου ανέλαβε διαμεσολαβητικό ρόλο μεταξύ Ισραήλ -Παλαιστινίων, αλλά και μεταξύ Ισραήλ-Τουρκίας, έχοντας τη στήριξη ΕΕ και ΗΠΑ.

(2) ΗΠΑ

Οι σχέσεις των δύο χωρών έχουν βελτιωθεί, χωρίς όμως να έχει αλλάξει και η στάση των ΗΠΑ υπέρ της χώρας μας έναντι της Τουρκίας, παρά τη δυσανεμία της Ουάσιγκτον για τη διάρρηξη των σχέσεων Τουρκίας-Ισραήλ και τη στήριξη του Ιράν.

(3) Βουλγαρία

Ο κ. Παπανδρέου συνοδεύομενος από πολυμελές κλιμάκιο Υπουργών, επισκέφθηκε τη Σόφια στις 27 Ιουλίου. Συνεδρίασε για πρώτη φορά το Ανώτατο Συμβούλιο Συνεργασίας (Μικτό Υπουργικό Συμβούλιο) και υπεγράφησαν 12 Πρωτόκολλα Συνεργασίας σε τομείς όπως το τραπεζικό σύστημα, το διμερές εμπόριο, οι οδικές υποδομές, η ενέργεια, η απασχόληση, η άμυνα και η καταπολέμηση της εγκληματικότητας. Δεν υπήρξε καμιά όμως εξέλιξη στο θέμα του αγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη, το οποίο ο κ. Μπορίσοφ παρέπεμψε στη διεθνή μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, που όμως δεν έχει ακόμη ξεκινήσει.

(4) Ρωσία

Ο Αρχηγός του Ρωσικού Πολεμικού Ναυτικού δήλωσε ότι η χώρα του επιθυμεί να έχει τη δυνατότητα ελλειμνισμού των πολεμικών της πλοίων στην Ανατολική Μεσόγειο και ότι τη δυνατότητα αυτή μπορεί να προσφέρουν η Ελλάδα και η Τουρκία.

Τα εθνικά μας θέματα (Κυπριακό - Ε/Τ σχέσεις - Σκοπιανό) και οι διεθνείς μας σχέσεις δεν εξελίσσονται ευνοϊκά, γιατί ο χειρισμός τους εξακολουθεί να γίνεται από τον ίδιο τον πρωθυπουργό και μια στενή ομάδα συνεργατών του, αγνοουμένης της διπλωματικής υπηρεσίας. Η κυβέρνηση,

όπως φαίνεται, έχει αποδεχθεί ότι η χώρα μας έχει χάσει, λόγω της δημοσιονομικής κρίσεως, την διπλωματική της ισχύ και αντιμετωπίζει με αμηχανία και χωρίς καμία αντίδραση τις προκλήσεις της Τουρκίας. Επίσης αφήνει τις ΗΠΑ να διαμορφώνουν τη νέα τάξη στα Βαλκάνια ερήμην της.

Η Ελλάδα οφείλει να ανακτήσει την ψυχραιμία της, να ανασταυρώσει τη στρατηγική έναντι της Τουρκίας, να σταματήσει να ακολουθεί την αμερικανική πολιτική στα Βαλκάνια και να εφαρμόσει πιο δραστήριες πολιτικές εκμεταλλευόμενη τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα, τα οποία σήμερα αγνοούνται.

2. ΒΑΛΚΑΝΙΑ

α. Σερβία - Κόσσοβο

Το ΔΔ της Χάγης απεφάνθη ότι η ανακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κόσσοβου δεν παραβιάζει το Διεθνές Δίκαιο, με την αιτιολογία ότι δεν υπάρχει καμία διάταξη που να απαγορεύει τις διακηρύξεις ανεξαρτησίας. Κατόπιν αυτού αναμένεται να αυξηθούν οι 69 χώρες που το έχουν αναγνωρίσει και πολύ σύντομα να ξεπεραστεί ο αριθμός των 100 χωρών που απαιτείται για να ενταχθεί μια χώρα στον ΟΗΕ.

Παρόλο που η γνωμοδότηση δεν είναι δεσμευτική αποτελεί δεδικασμένο, ενισχύοντας ανάλογα αιτήματα σε πολλές περιοχές του κόσμου.

Οι ΗΠΑ χαιρέτησαν την απόφαση. Αντιθέτως η Ρωσία, η Κίνα, η Ισπανία και άλλες χώρες που αντιμετωπίζουν αποσχιστικά κινήματα, εξεδήλωσαν την οργή τους.

Ο Γερμανός ΥΠΕΞ κ. Βεστερβέλε δήλωσε, κατά τη διάρκεια επίσημης επίσκεψης στη Λευκωσία, ότι η περίπτωση του Κοσσυφοπεδίου δεν έχει σχέση με την Κύπρο, ούτε με άλλες περιοχές του κόσμου.

Η οικογένεια του Μπλάντις ζήτησε να κηρυχθεί νεκρός, αλλά ο Εισαγγελέας του ΔΔ της Χάγης απάντησε ότι ζει και ζήτησε από τη Σερβία να εντείνει τις προσπάθειες για τη σύλληψή του.

β. Αλβανία

Η Επιτροπή Εξωτερικών

Υποθέσεων της ΕΕ υιοθέτησε στις 23 Ιουνίου 2010 ψήφισμα σχετικά με την πρόοδο της Αλβανίας, για την ένταξή της στην ΕΕ.

3. ΤΟΥΡΚΙΑ

α.Εσωτερική Κατάσταση

Στις 12 Σεπτεμβρίου 2010 θα διεξαχθεί το δημονήφισμα για την αναθεώρηση του Συντάγματος που κατέθεσε στην Εθνοσυνέλευση η κυβέρνηση. Σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις υπερισχύει το "Ναι" με μικρή διαφορά από το "Όχι" η οποία διαρκώς μειώνεται εξ αιτίας των συγκρούσεων με τους Κούρδους.

Ενώ συνεχίζεται η δίκη για την υπόθεση "Εργκένεκον", άρχισε στις 16 Ιουνίου και η δίκη 33 αξιωματικών, εν ενεργεία και αποστρατεία, κατηγορουμένων για το σχέδιο "Κλωβός" που προέβλεπε δολοφονίες μη μουσουλμάνων με στόχο την ενοχοποίηση του κυβερνώντος κόμματος ΑΚΡ και την ανατροπή της κυβερνήσεως του κ. Ερντογάν.

Συνελήφθησαν 102 στρατιωτικοί, μεταξύ των οποίων 32 εν ενεργεία, ως ενεχόμενοι στο σχέδιο "Βαριοπούλα", το οποίο προέβλεπε, μεταξύ άλλων, ανατινάξεις τεμενών και την πρόκληση εντάσεων με την Ελλάδα, προκειμένου η κοινή γνώμη να μην αντιδράσει στο επικείμενο πραξικόπημα. Μεταξύ αυτών είναι και ο εν αποστρατεία στρατηγός Ντογκάν ο οποίος υπέστη καρδιακό επεισόδιο και νοσηλεύεται σε μονάδα εντατικής θεραπείας. Η δίκη θα γίνει τον Δεκέμβριο με 196 συνολικά κατηγορουμένους.

Το Ακυρωτικό Δικαστήριο της Τουρκίας εξέδωσε στις 17 Ιουνίου απαλλακτική απόφαση για τον Πρόεδρο κ. Γκιουλ, που κατηγορείτο για υπεξαίρεση δημοσίου χρήματος τη δεκαετία του '90.

Ύστερα από περιπετειώδη τρόπο επελέγη η νέα ηγεσία των Ε.Δ. Νέος Αρχηγός ΓΕΕΘΑ επελέγη ο Αρχηγός Στρατού Στρατηγός Ισίκ Κοσανέρ και στη θέση του ο Στρατηγός Ερντάλ Τζεϊλάνογλου και όχι ο προταθείς από τη στρατιωτική ηγεσία Στρατηγός Χασάν Ιγκσιζ, Διοικητής της 1ης Στρατιάς, λόγω αρνήσεως του κ. Ερντογάν να εγκρίνει την προαγωγή του ως ενεχομένου στην υπόθεση "Εργκένεκον". Εντύπωση προκάλεσε και η πα-

ραίτηση του επιλεγέντος, μετά τον αποκλεισμό του Ιγκσίζ, για τη θέση του Αρχηγού Στρατού Στρατηγού Ισίκ, ο οποίος με δηλώσεις του κατηγόρησε την πολιτική ηγεσία για παρέμβαση στα θέματα των Ε.Δ. Η ανάληψη των καθηκόντων της νέας ηγεσίας θα γίνει στο τέλος Αυγούστου. Ο κ. Ερντογάν αρνήθηκε επίσης την προαγωγή και 11 ακόμη ανωτάτων αξιωματικών, που κατηγορούνται για συμμετοχή στη "Βαριοπούλα". Ο νέος Αρχηγός ΓΕΕΘΑ είναι ικανότατος και στα ελληνοτουρκικά συμφωνεί με τον απερχόμενο Στρατηγό Μπασμπούγ. Στο ΝΑΤΟ εκτιμούν ότι όσο θα είναι στη θέση του Α/ΓΕΕΘΑ (Αύγουστος 2012) αποκλείεται στρατιωτικό πραξικόπημα.

β. Κουρδικό

Μετά την απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου για απαγόρευση του φιλοκουρδικού κόμματος της Δημοκρατικής Κοινωνίας (DTP) και τη δήλωση του κ. Οτσαλάν ότι δεν υπάρχει πεδίο συνεννοήσεως με την Τουρκία, το ΡΚΚ διέκοψε από τις αρχές Ιουνίου την μονομερή εκχειρίδα που είχε κηρύξει προ έτους και άρχισε βομβιστικές επιθέσεις σε πόλεις και προσβολές ακόμη και στρατιωτικών στόχων. Ο τουρκικός στρατός αντέδρασε με ευρείας εκτάσεως εκκαθαριστικές επιχειρήσεις στην ιρακινή μεθόριο αλλά και σε βάθος 2-3 χιλ. εντός του Β. Ιράκ. Ο κ. Ερντογάν απείλησε το ΡΚΚ με αφανισμό και κατηγόρησε την ΕΕ ότι δεν στηρίζει τη χώρα του στην αντιμετώπιση της τρομοκρατίας, παρόλο που το ΡΚΚ έχει χαρακτηριστεί τρομοκρατική οργάνωση από τις ΗΠΑ και την ΕΕ.

Ο ηγέτης του ΡΚΚ Μουράτ Καραϊλάν δήλωσε, σε συνέντευξή του στο BBC, ότι θα έδινε οδηγίες στους μαχητές του να καταθέσουν τα όπλα μόνον αν η Τουρκία συμφωνούσε στην κατάπαυση του πυρός, υπό την επίβλεψη του ΟΗΕ, και αν εκχωρούσε περισσότερα γλωσσικά και πολιτιστικά δικαιώματα στους Κούρδους. Προσέθεσε δε ότι, αν η Τουρκία δεν αποδεχθεί την πρόταση, οι Κούρδοι θα ανακηρύξουν την ανεξαρτησία τους. Η τουρκική κυβέρνηση απάντησε ότι δεν συνδιαλέγεται με τρομοκράτες.

Η επανάληψη των συγ-

κρούσεων απειλεί με ακύρωση την πρωτοβουλία του κ. Ερντογάν, για προσέγγιση με τους Κούρδους, η οποία περιελάμβανε ενίσχυση των επενδύσεων στη ΝΑ Τουρκία, όπου επικρατεί το κουρδικό στοιχείο, καθώς και την έναρξη λειτουργίας τηλεοπτικού σταθμού στην κουρδική γλώσσα. Η προσπάθεια αυτή δεν είχε τα αναμενόμενα αποτελέσματα, γιατί αφενός υπονομεύτηκε από το βαθύ κράτος και αφετέρου ο κ. Ερντογάν επιχείρησε να επιλύσει το κουρδικό παρακάμπτοντας το ΡΚΚ.

Η κατάσταση δεν πρόκειται να εξομαλυνθεί αν η κυβέρνηση δεν συνδιαλλαχθεί με το ΡΚΚ, το οποίο εκπροσωπεί το συντριπτικό ποσοστό του κουρδικού έθνους.

γ. Ευρωπαϊκή Πορεία

Η προεδρία της Ισπανίας ανακοίνωσε στις 30 Ιουνίου 2010, λίγο πριν τη λήξη της, ότι άνοιξε το 13ο κεφάλαιο, το οποίο αφορά στη "φυτοϋγιεινή, στην ασφάλεια τροφίμων και στην κτηνιατρική".

Ο Βρετανός πρωθυπουργός κ. Κάμερον, κατά την επίσκεψή του στην Άγκυρα, υποσχέθηκε "να πολεμήσει με πάθος" για την ένταξη της Τουρκίας. Αντιθέτως ο Γερμανός ΥΠΕΞ κ. Βεστρεβέλε, που συναντήθηκε με τον κ. Νταβούτογλου, δήλωσε ότι "η Ευρώπη είναι ο προορισμός της Τουρκίας, χωρίς όμως ημερομηνία λήξεως του ταξιδιού", αποφεύγοντας να επαναλάβει τη θέση της κ. Μέρκελ περί "προνομιακής σχέσης".

δ. Σχέσεις με Ισραήλ

Στις 30 Ιουνίου ο κ. Νταβούτογλου συναντήθηκε μυστικά στις Βρυξέλλες με τον Ισραηλινό Υπουργό Βιομηχανίας κ. Ελιέζερ σε μια προσπάθεια συμφιλίωσης, χωρίς όμως αποτέλεσμα. Αντιθέτως ο κ. Νταβούτογλου απείλησε με διακοπή των διπλωματικών σχέσεων, αν το Ισραήλ δεν ζητήσει συγγνώμη για την επίθεση εναντίου του τουρκικού πλοίου "Μαβί Μαρμαρά" στις 31 Μαΐου ή δεν αποδεχθεί την έρευνα και το πόρισμα ανεξάρτητης διεθνούς επιτροπής. Ο πρωθυπουργός του Ισραήλ κ. Νετανιάχου δήλωσε ότι "το Ισραήλ δεν θα ζητήσει ποτέ

συγγνώμη για το ότι υπερασπίστηκε τους κατοίκους του".

Στις 21 Ιουλίου 2010 το Ισραήλ ήρε την ταξιδιωτική οδηγία, που είχε εκδόσει προς τους ισραηλινούς τουρίστες και επιχειρηματίες να αποφεύγουν την Τουρκία.

Στις 5 Αυγούστου το Ισραήλ απεδέχθη την απόφαση του ΟΗΕ για τη σύσταση διεθνούς ερευνητικής επιτροπής με επικεφαλής τον πρώην πρωθυπουργό της Ν. Ζηλανδίας κ. Πάλμερ.

Ο κ. Ερντογάν με την οργανωμένη ρητορική του κέρδισε την εμπιστοσύνη των Παλαιστινίων, το 43% των οποίων θεωρεί την Τουρκία ως μεγαλύτερο υποστηρικτή τους, αλλά και του συνόλου του αραβικού κόσμου, γεγονός που μετέτρεψε την Τουρκία σε βασικό διαμεσολαβητή μεταξύ του ισλαμικού κόσμου και της Δύσης.

ε. Διεθνείς Σχέσεις

(1) ΗΠΑ

Οι σχέσεις των δύο χωρών βρίσκονται σε κρίση λόγω της υποστηρίξεως της Τουρκίας στο πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν και το "Όχι" στην ψηφοφορία για τις νέες κυρώσεις κατά του Ιράν στο ΣΑ του ΟΗΕ. Μάλιστα το βαρύ κλίμα που έχει δημιουργηθεί στην Ουάσιγκτον επανέφερε στο προσκήνιο πιέσεις για αναγνώριση της αρμενικής γενοκτονίας.

Ο ΥΕΘΑ των ΗΠΑ κ. Γκέϊτς δήλωσε ότι η Τουρκία απομακρύνεται από τη Δύση λόγω της αρνητικής στάσεως της ΕΕ. Ο κ. Ερντογάν απήντησε οργισμένος ότι "η Τουρκία δεν εγκαταλείπει τη Δύση" και ο κ. Γκιουλ δήλωσε σε συνέντευξή του ότι "η Τουρκία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Ευρώπης, ενώ ταυτόχρονα διατηρεί και στενές σχέσεις με τις χώρες της Μέσης Ανατολής".

(2) Μέση Ανατολή

Η ενεργός ανάμειξη της Τουρκίας στα μείζονα προβλήματα της περιοχής έχει αυξήσει τη δημοτικότητα της στη Μ. Ανατολή και η τήρηση αποστάσεων από τη δυτική πολιτική ενίσχυσε την εικόνα της ως "αδέσμευτης δύναμης" και παράγοντος αναστολής της επιρροής των ΗΠΑ και του Ισραήλ. Η στάση της έναντι του Ισραήλ και η υποστήριξη του Ιράν

τη βοήθησε να πετύχει το στόχο της που είναι η ανάδειξη της σε ηγετική δύναμη στην περιοχή.

(3) Βαλκάνια

Ο κ. Ερντογάν, δίνοντας άφεση αμαρτιών στη Σερβία για τις σφαγές της Σρεμπένιτσα, πέτυχε τη βελτίωση των σχέσεων των δύο χωρών σε βαθμό που ο πρόεδρος της Σερβίας να αποκαλεί τον προαιώνιο εχθρό της χώρας του "στρατηγικό εταίρο".

4. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

α. Γενικά

Γερμανία, Γαλλία και Βρετανία προχωρούν, εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, σε σοβαρές μειώσεις των αμυντικών τους δαπανών (η Γαλλία θα περικόψει 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ, η Γερμανία το 40% των δαπανών και η Βρετανία το 15%).

Οι ΥΠΕΞ των χωρών της ΕΕ αποφάσισαν στις 26 Ιουνίου 2010 την επιβολή προσθέτων κυρώσεων στο Ιράν, από αυτές του ΣΑ των ΗΕ. Λεπτομέρειες στην παράγραφο 8β.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης συνέστησε στις 47 χώρες μέλη του Οργανισμού "να μην υιοθετήσουν μια καθολική απαγόρευση της χρήσης της μαντίλας, αλλά να εφαρμόζεται μόνον όπου προκύπτουν λόγοι ασφαλείας.

β. Πολωνία

Πρόεδρος της χώρας ανεδείχθη ο ευρωπαϊστής κ. Κομορόφσκι με το 53% στο Β΄ γύρο.

γ. Γερμανία

Πρόεδρος της χώρας, ύστερα από αλλεπάλληλες ψηφοφορίες ανεδείχθη ο υποδειχθείς από την κ. Μέρκελ κ. Κρίστιαν Βουλφ.

δ. Ιταλία

Η κυβέρνηση άσκησε έφεση σε απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που απαγορεύει την ύπαρξη του σταυρού σε σχολικές αίθουσες. Την έφεση στηρίζουν αρκετές χώρες, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, η Κύπρος, η Αρμενία, η Βουλ-

γαρία, η Λιθουανία, η Μάλτα και η Ρωσία.

Κυβερνητική κρίση απειλεί την Ιταλία μετά την αποχώρηση του Προέδρου της Βουλής κ. Φίνι από το κόμμα του κ. Μπερλουσκόνι, λόγω της διαφωνίας τους για το νόμο περί των υποκλοπών και του τύπου. Το τι θα επακολουθήσει θα εξαρτηθεί από τον αριθμό των βουλευτών που θα ακολουθήσουν τον κ. Φίνι. Αν είναι περισσότεροι από 25 τότε η χώρα θα οδηγηθεί σε πρόωρες εκλογές.

ε. Γαλλία

Η Εθνοσυνέλευση ψήφισε στις 13 Ιουλίου 2010 το νόμο για την απαγόρευση της Μπούργκας, που καλύπτει όλο το σώμα και της Νιγκάμπ που καλύπτει το πρόσωπο εκτός από τα μάτια.

στ. Ισπανία

Διαδηλώσεις διαμαρτυρίας ενός και πλέον εκατομμυρίου Καταλανών προκάλεσε η απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου με την οποία δεν αναγνωρίζεται καταλονικό έθνος.

Η Καταλονία, μία από τις 17 αυτόνομες περιφέρειες της Ισπανίας με 7 εκατομμύρια κατοίκους ζητά την αυτοδιάθεσή της και γι' αυτό οι σχέσεις της τοπικής κυβερνήσεως βρίσκονται σε διαρκή ένταση με την κεντρική κυβέρνηση.

Ο δήμος της Βαρκελώνης απαγόρευσε τη "μπούργκα" στους δημόσιους χώρους.

5. ΧΩΡΕΣ ΚΟΙΝΟΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

α. Ρωσία

Στις 5 Ιουλίου τέθηκε, επίσημα, σε ισχύ η τελωνειακή ένωση με τη Λευκορωσία και το Καζακστάν.

β. Κιργιζιστάν

Σε βίαιες συγκρούσεις μεταξύ Κιργιζίων και Ουζμπεκών σκοτώθηκαν πάνω από 25 άτομα και εκτοπίστηκαν 200.000.

Παρά τα βίαια επεισόδια η προσωρινή κυβέρνηση, που ανέλαβε μετά την ανατροπή και τον εκτο-

πισμό του τέως προέδρου κ. Μκακίγιεφ κατόπιν λαϊκής εξεγέρσεως, προχώρησε σε δημοψήφισμα με το ερώτημα αν επιθυμούν την αναθεώρηση του Συντάγματος για την εγκαθίδρυση κοινοβουλευτικής δημοκρατίας και τον περιορισμό των υπερεξουσιών του προέδρου. Το 90,65% απάντησε "Ναι".

Ύστερα από αυτό η προσωρινή κυβέρνηση προκήρυξε εκλογές για τις 10 Οκτωβρίου.

6. ΣΧΕΣΕΙΣ ΗΠΑ - ΡΩΣΙΑΣ

Στις 30 Ιουνίου συνελήφθησαν στις ΗΠΑ δέκα άτομα με την κατηγορία ότι ενεργούσαν κατασκοπεία υπέρ της Ρωσίας.

Προκειμένου να μη διαταραχθεί το καλό κλίμα που έχει δημιουργηθεί μεταξύ των δύο χωρών οι κ.κ. Ομπάμα και Μεντβέντεφ αποφάσισαν την ανταλλαγή των συλληφθέντων με τέσσερις Ρώσους υπηκόους που κρατούνταν από τις ρωσικές αρχές ως πράκτορες των ΗΠΑ. Η ανταλλαγή έγινε στο αεροδρόμιο της Βιέννης στις 9 Ιουλίου 2010.

Η κ. Κλίντον πραγματοποίησε περιοδεία στην Ανατολική Ευρώπη και τον Καύκασο και επισκέφθηκε διαδοχικά την Πολωνία, Ουκρανία, Αρμενία, Αζερμπαϊτζάν και Γεωργία προκειμένου να διασκεδάσει τις ανησυχίες των συμμάχων των ΗΠΑ, λόγω της βελτίωσης των σχέσεων με τη Ρωσία. Εντύπωση προκάλεσε η δήλωσή της αμέσως μετά την άφιξή της στην Ουκρανία, ότι η πόρτα του ΝΑΤΟ είναι ανοιχτή παρόλο που αυτό ενοχλεί τη Ρωσία.

Ο κ. Μεντβέντεφ πραγματοποίησε τριήμερη επίσκεψη στις ΗΠΑ. Συνεφώνησαν με τον κ. Ομπάμα για τη στήριξη των ΗΠΑ στα θέματα του Ιράν και της Βόρειας Κορέας και ο κ. Ομπάμα υπεσχέθη να επισπεύσει το διάλογο για την είσοδο της Ρωσίας στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου. Επιπλέον ο κ. Μεντβέντεφ υπεσχέθη ότι η Ρωσία θα αγοράσει 50 Boeing 737 αξίας 4 δις δολαρίων, γεγονός που θα δημιουργήσει 44.000 νέες θέσεις εργασίας στις ΗΠΑ.

Ρωσία και ΗΠΑ συνεργάστηκαν για την αντιμετώπιση της κρίσεως στο Κιργιζιστάν. Προετοίμασαν και παρούσαν από κοινού

σχέδιο για την ανάληψη συλλογικής δράσεως. Οι Αμερικανοί μάλιστα δήλωσαν ότι αν απαιτηθεί ειρηνευτική δύναμη θα πρέπει να προέρχεται από τη Ρωσία και άλλους περιφερειακούς της εταίρους.

Οι σχέσεις των δύο χωρών είναι άριστες και η αμοιβαία εμπιστοσύνη είναι σχεδόν απόλυτη. Αυτό επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι ετηρήθησαν χαμηλοί τόνοι τόσο στο θέμα των κατασκόπων όσο και στην περιοδεία της κ. Κλίντον, αλλά και την εγκατάσταση Patriot στην Πολωνία. Και οι δύο χώρες κατενόησαν ότι η μια έχει την ανάγκη της άλλης και πολύ δύσκολα θα διακινδυνεύουν τη συνεργασία τους.

7. NATO

Σύμφωνα με στρατιωτικές πηγές θα καταργηθούν όλα τα περιφερειακά στρατηγεία, περιλαμβανομένων αυτών της Λάρισας και Σμύρνης. Η απόφαση αναμένεται να ληφθεί στη Σύνοδο Κορυφής το Νοέμβριο.

Μόνο πέντε από τα 28 μέλη του NATO δαπάνησαν το 2% του ΑΕΠ για την άμυνά τους, σύμφωνα με την ανεπίσημη δέσμευσή τους. Αυτά είναι η Αλβανία, η Βρετανία, η Ελλάδα, η Γαλλία και η Βρετανία.

Σύμφωνα με διπλωματικές πηγές η Ρωσία είναι έτοιμη να αποκαταστήσει τις σχέσεις της με το NATO, που έχουν διακοπεί μετά τον πόλεμο με τη Γεωργία το 2008.

8. ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

α. Ισραήλ - Παλαιστινιακό

Στις 6 Ιουλίου 2010 συναντήθηκαν στην Ουάσιγκτον ο κ. Ομπάμα με τον κ. Νετανιάχου και συζήτησαν για την ειρηνευτική διαδικασία στη Μ. Ανατολή και για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν. Ο κ. Ομπάμα άσκησε πίεση για την αναστολή των εποικισμών και την ακύρωση της αποφάσεως του Δήμου της Ιερουσαλήμ, που προβλέπει την κατεδάφιση 22 κατοικιών Παλαιστινίων προκειμένου να αναπτυχθεί αρχαιολογικό πάρκο. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε σε πολύ καλύτερο κλίμα από την προηγούμενη. Μετά τη συνάντηση άρχισε νέα

κινητικότητα με επισκέψεις στη Μ. Ανατολή τόσο του αντιπροέδρου των ΗΠΑ κ. Μπάϊντεν όσο και του ειδικού απεσταλμένου κ. Μίτσελ με στόχο την επανέναρξη των αμέσων συνομιλιών που έχουν διακοπεί μετά την επίθεση του Ισραήλ στο "Στόλο της Ελευθερίας". Ο κ. Νετανιάχου δηλώνει ότι είναι έτοιμος να προσέλθει στο διάλογο και να συζητήσει όλα τα θέματα, αλλά ο κ. Αμπάς, που έχει εξουσιοδοτηθεί από τον Αραβικό Σύνδεσμο να χειριστεί το θέμα κατά την κρίση του, αρνείται να προσέλθει αν δεν αποχωρήσουν πρώτα τα ισραηλινά στρατεύματα από τη Δυτική Όχθη και αν δεν σταματήσουν οριστικά οι εποικισμοί, που έχουν παγώσει προσωρινά μέχρι τις 25 Σεπτεμβρίου.

Η πιθανότητα να προσέλθουν οι Παλαιστίνιοι στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων είναι σχεδόν ανύπαρκτη, αν δεν υλοποιηθούν έστω και μερικώς οι όροι τους, γιατί έμαθαν από τις προηγούμενες φορές ότι ο κ. Νετανιάχου, μόλις αρχίζει ο διάλογος, αναιρεί τις δηλώσεις του, θέτει όρους και αρνείται να συζητήσει κάποιες παραμέτρους. Ακόμη και αν αρχίσει ο διάλογος δεν πρόκειται να οδηγήσει σε λύση, γιατί οι κ.κ. Νετανιάχου και Αμπάς δέχονται τις πιέσεις των σκληροπυρηνικών και δεν έχουν περιθώρια υποχωρήσεως.

Το Ισραήλ, μετά τις διεθνείς πιέσεις, προέβη σε μερική άρση του αποκλεισμού της Γάζας για είδη πρώτης ανάγκης και οικοδομικά υλικά που προορίζονται για έργα ανοικοδόμησης υπό την αιγίδα διεθνών οργανισμών.

Η πορεία του πλοίου "ΑΜΑΛΘΕΙΑ" με το οποίο είχε αποσταλεί βοήθεια για τη Γάζα από το Λιβυκό Ίδρυμα "ΚΑΝΤΑΦΙ" του οποίου πρόεδρος είναι ο υιός Καντάφι, ανεκόπη από το Ισραηλινό Ναυτικό και κατευθύνθηκε στο Αιγυπτιακό λιμάνι Αλ Αρις, απ' όπου η βοήθεια μεταφέρθηκε οδικώς.

Ο ΓΓ/ΟΗΕ κ. Μπαν Κι Μουν δήλωσε στις 2 Αυγούστου ότι μετά έντονες διαπραγματεύσεις δύο μηνών με Ισραήλ και Τουρκία επετεύχθη συμφωνία για τη σύσταση επιτροπής του ΟΗΕ που θα ερευνήσει την ισραηλινή επίθεση κατά του "Στόλου της Ελευθερίας". Πρόεδρος ορίστηκε ο πρώην πρωθυπουργός

της Ν. Ζηλανδίας κ. Πάλμερ και αντιπρόεδρος ο απερχόμενος πρόεδρος της Κολομβίας κ. Ουρίμπε.

Σοβαρό μεθοριακό επεισόδιο σημειώθηκε στη μεθόριο με το Λίβανο με ανταλλαγή πυρών από τα οποία φονεύθηκαν 2 Λιβανέζοι στρατιώτες και ένας δημοσιογράφος και από την πλευρά του Ισραήλ ένας Συνταγματάρχης. Τα πυρά άρχισαν οι Λιβανέζοι εναντίον τμήματος του Ισραήλ που αποψίλωνε την περιοχή, εκτιμώντας ότι είχε παραβιάσει τη μεθόριο. Σύμφωνα όμως με προκαταρκτική έρευνα του ΟΗΕ οι Ισραηλίτες βρίσκονταν εντός του εδάφους της χώρας τους.

β. Ιράν

Στις 9 Ιουνίου 2010 το ΣΑ των ΗΕ ενέκρινε με 12 ψήφους "Υπέρ" την επιβολή του 4ου γύρου κυρώσεων στο Ιράν, για το πυρηνικό του πρόγραμμα. "Κατά" της επιβολής των κυρώσεων ψήφισαν η Τουρκία και η Βραζιλία ενώ ο Λίβανος απείχε από την ψηφοφορία. Οι κυρώσεις αφορούν κατά κύριο λόγο στους ιρακινούς βαλλιστικούς πυραύλους και τις επενδύσεις που σχετίζονται με το πυρηνικό πρόγραμμα της Τεχεράνης, ενώ οι πετρελαϊκές εξαγωγές δεν συμπεριελήφθησαν στο ψήφισμα προκειμένου να εξασφαλιστεί η υποστήριξη της Ρωσίας και της Κίνας στο σύνολό του.

Στις 3 Ιουλίου 2010 οι ΗΠΑ και στις 26 Ιουλίου 2010 η ΕΕ επέβαλαν νέες κυρώσεις στο Ιράν, πέραν αυτών που ψηφίστηκαν από το ΣΑ των ΗΕ. Στα πρόσθετα μέτρα περιλαμβάνονται ο αποκλεισμός επενδύσεων στους τομείς του πετρελαίου και του φυσικού αερίου καθώς και ο περιορισμός των δυνατοτήτων διύλησής τους.

Η Ρωσία άσκησε σκληρή κριτική στα πρόσθετα μέτρα, τονίζοντας ότι η Δύση κινδυνεύει να χάσει την στήριξη της Μόσχας στο ζήτημα του πυρηνικού προγράμματος του Ιράν. Ο κ. Ερντογάν δήλωσε ότι η Τουρκία θα εφαρμόσει μόνο το ψήφισμα του ΣΑ των ΗΕ και ότι δεν θα συμμορφωθεί με τις κυρώσεις που επέβαλαν οι ΗΠΑ και η ΕΕ.

Ο κ. Αχμεντινεζάντ δήλωσε στις 25 Ιουλίου 2010 ότι η χώρα του θα αντιδράσει έντονα εάν τα πλοία και τα αεροπλάνα της γίνουν αντικείμενο ελέγχου και ταυτόχρονα διεμήνυσε, δια μέσου Τουρκίας και

Βραζιλίας, ότι είναι έτοιμος για συνομιλίες με την ΕΕ μετά το τέλος του ραμαζανίου, δηλαδή στις αρχές Σεπτεμβρίου.

Επέστρεψε στο Ιράν από τις ΗΠΑ ο πυρηνικός επιστήμονας Σαχράμ Αμιρί, δηλώνοντας ότι απήχθη από την CIA προ έτους. Στέλεχός της όμως δήλωσε ότι συνεργάστηκε μαζί της για ένα χρόνο με αμοιβή 5 εκατομμυρίων δολαρίων και ότι διέκοψε τη συνεργασία γιατί φοβήθηκε για τη ζωή των μελών της οικογένειάς του, που βρίσκονταν στο Ιράν.

γ. Ιράκ

Ογκώδεις διαδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν στις μεγάλες πόλεις με αφορμή τις ελλείψεις στην ηλεκτρική ενέργεια (παράγονται 8.000 μεγαβάτ έναντι 14.000 απαιτούμενων) και στην υδροδότηση (το 37 % στερείται νερού). Οι διαδηλωτές ζητούσαν και την παραίτηση του υπηρεσιακού πρωθυπουργού κ. Μαλίκ.

Τέσσερις μήνες μετά τις εκλογές τα ιρακινά πολιτικά κόμματα δεν κατάφεραν να σχηματίσουν κυβέρνηση, παρά τις πιέσεις προς τον νικητή των εκλογών κ. Αλούϊ και τον απερχόμενο πρωθυπουργό κ. Καρζαϊ. Ο αντιπρόεδρος των ΗΠΑ κ. Μπάϊντεν, κατά την επίσκεψή του στη Βαγδάτη στις 7 Ιουλίου, ζήτησε το σχηματισμό κυβερνήσεως με τη συμμετοχή όλων των κομμάτων.

Ο κ. Ομπάμα ανακοίνωσε την 1η Αυγούστου την επίσημη λήξη των επιχειρήσεων των ΗΠΑ στο Ιράκ από το τέλος Αυγούστου 2010.

9. ΑΠΩ ΑΝΑΤΟΛΗ

α. Αφγανιστάν

Ο κ. Ομπάμα απομάκρυνε στις 23 Ιουνίου 2010 από το αξίωμά του τον επικεφαλής των Νατοϊκών δυνάμεων στο Αφγανιστάν, τον Στρατηγό Μακ Κρίσταλ, λόγω των δηλώσεών του σε βάρος πολιτικών. Στη θέση του διορίστηκε ο Στρατηγός Πετρέους, ο οποίος κατά τη διάρκεια της ακροάσεώς του από το Κογκρέσο ανέφερε ότι αναμένει επιδείνωση της καταστάσεως κατά το τρέχον έτος.

Το άνοιγμα της κυβερνήσεως του κ. Καρζαϊ προς τους Τα-

λιμπάν φαίνεται να αποδίδει. Την πρώτη μάλιστα εβδομάδα από της εφαρμογής του, μεγάλος αριθμός μεσαίων και χαμηλόβαθμων στελεχών και από τις επτά επαρχίες, άρχισαν να ανταποκρίνονται. Το πρόγραμμα προβλέπει χρηματική αμοιβή, αμνηστία, εύρεση εργασίας και ένταξη σε προγράμματα κατάρτισης σε όσους Ταλιμπάν αποκηρύζουν τη βία και την Αλ Κάϊντα και αποδεχθούν το Αφγανικό Σύνταγμα.

Στο διαδίκτυο δημοσιεύθηκαν 92.000 σελίδες εγγράφων με λεπτομέρειες για τη δράση του στρατού των ΗΠΑ στο Αφγανιστάν. Από αυτά προκύπτει μεταξύ άλλων ότι το Πακιστάν και το Ιράν στηρίζουν τους Ταλιμπάν, ότι τα στρατεύματα του ΝΑΤΟ δεν υπολόγιζαν τη ζωή των αμάχων και ότι συγκαλύπτονταν εγκλήματα πολέμου.

Στις 2 Αυγούστου 2010 οι Ολλανδοί παρέδωσαν τον έλεγχο του Ουρουζγκάν στο Ν. Αφγανιστάν στο ΝΑΤΟ και οι 2.000 στρατιώτες, που βρίσκονταν στην περιοχή 4 χρόνια, άρχισαν να αποχωρούν. Ως γνωστόν το θέμα της αποχωρήσεως των Ολλανδών από το Αφγανιστάν προκάλεσε τον περασμένο Φεβρουάριο την πτώση της κυβερνήσεως του κ. Μπαλκενέντε.

β. Πακιστάν

Συνεχίζονται οι συγκρούσεις του πακιστανικού στρατού και των Ταλιμπάν, αλλά και οι βομβιστικές επιθέσεις των Ταλιμπάν εναντίον πολιτικών και στρατιωτικών στόχων.

γ. Κορέα

Οι ΗΠΑ επέβαλαν νέες κυρώσεις στη Β. Κορέα με στόχο να αποτρέψουν αναβίωση του πυρηνικού της προγράμματος.

Η Β. Κορέα εξακολουθεί να αρνείται την ενοχή της για τη βύθιση του νεοκορεατικού πλοίου "Τσεονάν" το οποίο, σύμφωνα με διεθνή έρευνα επλήγη από βορειοκορεατική τορπίλη και απείλησε με δηλώσεις του Υπουργείου Εξωτερικών ότι θα κάνει χρήση της πυρηνικής της αποτροπής στα ιμπεριαλιστικά σχέδια των ΗΠΑ.

Οι ΗΠΑ και η Ν. Κορέα ξεκίνησαν στις 25 Ιουλίου 2010 την πρώτη από τις έξι αεροναυτικές ασ-

κήσεις, που έχουν προγραμματίσει στη θάλασσα της Ιαπωνίας με στόχο να στείλουν ξεκάθαρο μήνυμα στην Πιονγιανγκ προκειμένου να σταματήσει τις επιθετικές της πράξεις.

10. ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

α. Κούβα

Ο κ. Ραούλ Κάστρο αποφάσισε να αφήσει ελεύθερους τους 52 από τους 73 πολιτικούς κρατούμενους, προκειμένου να βελτιωθούν οι σχέσεις της χώρας με την ΕΕ. Την ενέργεια του Ραούλ εκτιμάται ότι στηρίζει και ο αδελφός του Φιντέλ, που έχει αποσυρθεί από το προσκήνιο τα τέσσερα τελευταία χρόνια, όπως φάνηκε από τις επανειλημμένες δημόσιες εμφανίσεις που πραγματοποίησε το τελευταίο δεκαπενθήμερο.

β. Βενεζουέλα

Ο πρόεδρος κ. Τσάβες ανακοίνωσε τη διακοπή των διπλωματικών σχέσεων με την Κολομβία εξ αιτίας των κατηγοριών που διετύπωσε η τελευταία εναντίον της χώρας του για υπόθαλψη αριστερών ανταρτών.

11. ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η Αλ Κάϊντα ανέβασε στο διαδίκτυο το πρώτο της on line περιοδικό με την ονομασία "Inspire" το οποίο διαχειρίζεται ο Ανουάρ Αλ Αουλάκι επικεφαλής για τα θέματα προπαγάνδας της Αλ Κάϊντα στην Υεμένη. Στόχος της είναι η στρατολόγηση νέων μελών στις ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Από τα δημοσιευθέντα έγγραφα στο διαδίκτυο προκύπτει ότι η CIA γνώριζε τις κινήσεις και τις συναντήσεις του Μπιν Λάντεν που πραγματοποιούσε κάθε μήνα μέχρι το 2009 με τους Ταλιμπάν, παρά τους ισχυρισμούς του Διευθυντή της ότι δεν υπάρχουν πληροφορίες γι' αυτόν από το 2000.

Ο υπαρχηγός της Αλ Κάϊντα Ζαουάχρι εξαπέλυσε σφοδρή επίθεση κατά της Γαλλίας, εξ αιτίας της αποφάσεως της Εθνοσυνελεύσεως για απαγόρευση της "Μπούργκας" και της "Νιγκάμπ" που φορούν οι μουσουλμάνες.

ΔΩΡΕΕΣ - ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Η ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ δεν έχει καθιερώσει υποχρεωτική συνδρομή, δέχεται όμως δωρεές μελών και φίλων δια την αντιμετώπιση των λειτουργικών της αναγκών. Προς τούτο από του παρόντος τεύχους καθιερώνεται η παρούσα στήλη, στην οποία θα αναγράφονται τα ονοματεπώνυμα και τα χρηματικά ποσά των δωρητών τους οποίους θερμώς ευχαριστούμε :

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΠΟΣΟ
1	Αγγελόπουλος Χριστόφορος	50 €
2	Αργυρόπουλος Κωνσταντίνος	50 €
3	Γκριμπογιάννης Ιωάννης	50 €
4	Γωγουβίτης Βασίλειος	50 €
5	Δεμέστιχας Γρηγόριος	50 €
6	Καζούκας Ηλίας	50 €
7	Κεφαλλονίτης Αλέξανδρος	50 €
8	Λάγγαρης Παναγιώτης	50 €
9	Λεονάρδος Παναγιώτης	50 €
10	Μαρτζούκος Βασίλειος	50 €
11	Μουστάκης Χρήστος	50 €
12	Ξυδερής Εμμανουήλ	50 €
13	Παναγόπουλος Στυλιανός	50 €
14	Παπαφρατζέσκος Ηλίας	50 €
15	Πολίτης Στυλιανός	50 €
16	Σκλήρης Ευστράτιος	50 €
17	Τσάτσαρης Βασίλειος	50 €

**Η π ρ ο α ι ρ ε τ ι κ ή
σ α ς σ υ ν δ ρ ο μ ή**

**π ρ ο ς τ ο π ε ρ ι ο δ ι κ ό μ α ς
μ έ σ ω τ ο υ λ ο γ α ρ ι α σ μ ο ύ**

1 4 2 - 0 0 2 1 0 1 - 0 7 3 4 6 9

ALPHA Bank

ή μ έ σ ω

τ α χ υ δ ρ ο μ ι κ ή ς ε π ι τ α γ ή ς,

τ υ γ χ ά ν ε ι

ε κ τ ι μ ή σ ε ω ς

ε κ μέρους της ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ.,

η ο πο ί α κ αι σ α ς θ ε ω ρ ε ί

π α ρ ά γ ο ν τ ε ς

β ε λ τ ι ώ σ ε ώ ς τ ο υ

Ο Νεάνθρωπος της δευτέρας χιλιετίας μ.Χ.

Με ευγένεια προσποιητή τον ξύπνησαν.
Πώς άραγε να μπήκανε στη στέγη του;
Γωνιά, που ως σήμερα, θωρούσε ολότελα δική του;
Κλαγγή μετάλλων σα ν'άκουγε του φάνηκε.
Να'ταν χαλκός; Μαντέμι; Να'ταν σίδερο;
Ή μην ήτανε μπακίρι συντηγμένο;
Όχι, όχι. Όπλα θα 'ναι αλλά τί;
Νόμισε, ότι άκουσε φωνές πνιχτές.
Στο ζόφο μέσα, στο σκοτάδι.
Πάντα σκοτάδι είναι στων ευπίστων την ορρωδία.
Βροτοί, ως φαίνεται έχουν τρυπώσει.
Άσκια ολογράμματα, πρόξενοι φόβου ωστόσο,
ως είν' και τα φαντάσματα,
που έρχονται, ογκώνονται και άγρια θωρούν
κι'ύστερα πάλι φεύγουνε, συστέλλονται, απειλούν.
Τον οδηγούν με ψευδοευλάβεια
και υποκρύφια βία
σ'ένα μακρύ διάδρομο.
Ατέλειωτο και χάσκοντα,
μουντό, ορφνό, γριφώδη.
Τρίζουν αρμοί, θύρες βογγούν.
Έξω τον σύρουν γρήγορα, ανάσες του αφαιρούν.
Όχημα κλούβα λειτουργεί. Για δρόμο έτοιμο.
Νεκρών φορέας. Θάλαμος αυτοκίνητος.
Δίπλα του κι'άλλοι δεμένοι.
Με διάφανες και πλαστικές χειρών πέδες.
Σιωπηλοί είναι. Πρόσωπα αφύσικα, ανέκφραστα.
Τα νόμισε πλαστά.
Σύντροφοι δήθεν. Ίσως και ναί. Ποιός ξέρει;
Μπορεί του αντιπάλου. Ακαθορίστων συνεργοί.
Μπορεί και όχι. Να 'ναι ας πούμε ομόφρονες; Ίσως.
Μέσα σε τούτο το ανθρωπολόι με βια είναι στοιβαγμένοι.
Και είν'αδύνατο να κουνηθεί.
Μηροί, αγκώνες και υλικά,
του μεγάλου αδελφού τ' απαίσια εργαλεία
πιέζουν τον άνθρωπο αυτό, τον δύσμοιρο, τον καπερό.
Αέρα θέλει. Θέλει φως.
Θέλει τον κόσμο, όπως των εναρέτων δασκάλων
η διδαχή και οι καλές γραφές τους.
Και οι κανόνες οι ηθικοί.
Ένα μικρό κομμάτι του κόσμου δεν αρκεί.
Το σκοτάδι, τα μάτια τα θολά,
η ψυχρή η λογική και η πενία της ελπίδας
Σήπουν το σθένος του. Το καταλύουν.
.....
Αυτός ο δέσμιος, ο συλλημένος, ο ταπεινωμένος,
Ο απατηθείς, ο αποβεβλημένος, ο αναλωθείς.
Είναι ο άνθρωπος του τώρα. Ο σημερινός.
Δηλαδή εμείς.
Το έχουμε όμως καταλάβει, ότι είμαστε 'μεις;

Κωνσταντίνος Αργυρόπουλος

DEFENSYS[®]

THESSALONIKI INTERNATIONAL DEFENSE & SECURITY FAIR

The new landmark in Global Defense & Security events

Where exhibitors and visitors interact around

**the newest developments and
propositions in technology,
material and equipment for:**

**Land, Air, Space & Naval,
domestic and overseas
deployment warfare**

**Personal, residence, VIP,
protection, defense & security**

Extensive Official Delegations Programme

October 28-31, 2010

Thessaloniki, Greece

www.defensys.gr

Under the
Auspices of
the Ministry of
National Defense

with the support of:

SEKPY

HASDIG

HELEXPO

